

Jongensprostitutie

De contactlegging tussen jongen en klant nader beschouwd

Dit onderzoek, uitgevoerd voor het Controleteam Prostitutie en Mensenhandel (CPM) van de Politie Eenheid Rotterdam, handelt over jongensprostituees met mannen als klant. Er is met name ingegaan op de wijze van contactlegging tussen jongens en hun klanten en er is aandacht besteed aan het wettelijk kader waarbinnen het CPM opereert. Daartoe is een literatuurstudie verricht, zijn politiedossiers bestudeerd en zijn interviews gehouden met professionals. Tevens is er veldwerk op internet gedaan en is een aantal jongens geïnterviewd. Op basis van de resultaten zijn aanbevelingen voor het CPM en voor nader onderzoek geformuleerd.

Christiaan Los
Rotterdam, juli 2014
Politie Eenheid Rotterdam

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	III
Samenvatting.....	IV
1. Achtergrond & Probleemstelling	1
1.1 Inleiding.....	1
1.2 Aanleiding & opdracht	1
1.3 Achtergrondinformatie	1
1.3.1 Wet- en regelgeving met betrekking tot prostitutie	1
1.3.2 Het CPM	2
1.3.3 Werkwijze van het CPM	3
1.3.4 Samenwerking CPM met ketenpartners	4
1.4 Literatuurverkenning.....	4
1.3.5 Jongensprostitutie.....	4
1.3.6 Afbakening onderzoek	6
1.5 Doelstelling en relevantie.....	7
1.5.1 Relevantie.....	7
2. Onderzoeksontwerp	9
2.1 Operationalisering van begrippen.....	9
2.1.1 Jongensprostitutie.....	9
2.1.2 Prostitutiecontroles	9
2.1.3 Wettelijk kader.....	9
2.1.3 In contact treden.....	10
2.2 Methode van onderzoek.....	10
2.2.2 Onderzoeksfasen.....	10
2.2.3 Onderzoeksmethoden.....	10
2.2.5 Betrouwbaarheid en validiteit	12
3. Contactlegging tussen Jongen & Klant	13
3.1 Introductie.....	13
3.2 Fase I - Literatuuronderzoek	13
3.2.1 Quicksan internationale literatuur	13
3.2.2 Nederlandse literatuur	14
3.3 Fase I - Dossieronderzoek	17
3.3.1 Analyse dossiers	17
3.3 Fase I - Interviews.....	21
3.3.1 Bekendheid	21
3.3.2 Contactlegging.....	21

3.3.3 Overige bevindingen	22
3.4 Fase I - Conclusies	24
3.5 Fase II - Online veldwerk	24
3.5.1 Online vindplaatsen	24
3.5.2 Chats via Bullchat	29
3.5.3 Afspraken via Bullchat	30
3.6 Fase II – Interviews met Payboys	30
3.6.1 Algemene kenmerken	30
3.6.2 Contactlegging.....	35
3.7 Fase II - Conclusies	35
4. Wettelijk Kader	37
4.1 Introductie.....	37
4.2 Het verbod op uitlokking.....	37
4.3 Politiebevoegdheden op internet	37
4.3.1 Op internet als klant.....	38
4.3.2 Op internet als jongensprostitué	39
4.4 Conclusies Wettelijk kader	39
5. Conclusies & Aanbevelingen	41
5.1 Introductie.....	41
5.2 Conclusies.....	41
5.3 Aanbevelingen CPM	43
5.4 Aanbevelingen voor nader Onderzoek.....	44
5.5 Discussie	45
Bibliografie	46
Bijlagen.....	49
Bijlage I - Overzicht respondenten en wijze van Analyse	49
Bijlage II - Topiclijst respondenten Eenheid Rotterdam / OM	50
Bijlage III - Topiclijst respondenten Hulpverlening / Experts	51
Bijlage IV - Samenvatting zaken	52
Bijlage V - Afspraken Veldwerk	56
Bijlage VI - Topiclijst jongensprostitués.....	59
Bijlage VII - Chatgesprekken.....	60

Voorwoord

Jongensprostitutie. Niet het eerste onderwerp waar ik aan dacht, toen ik begin 2013 op zoek ging naar een onderwerp voor de Masterthesis behorend bij de opleiding tot Recherchekundige aan de Politieacademie. In mei 2013 ontving ik een mail van het Controleteam Prostitutie en Mensenhandel (CPM), met daarin de oproep tot onderzoek. Mijn eerste reactie was dat het onderwerp veel te ver van mijn bed stond om iets mee te gaan doen. Ik - getrouwd, een dochter, christelijk opgevoed en actief voor de kerk - onderzoek doen naar jongens en mannen die zich laten betalen voor seks? Toen ik er wat langer over nadacht kwam ik tot de conclusie dat dát juist het belangrijkste argument was, om het onderzoek wel te doen. Als ik ergens iets van zou kunnen leren, was het misschien door me als neutrale onderzoeker te verdiepen in een wereld waar ik weinig vanaf wist.

Inmiddels zijn we een jaar verder en ligt het onderzoeksrapport, met daarin de resultaten van het onderzoek naar contactlegging tussen jongens en hun klanten, voor u. Het is in meerdere opzichten de afsluiting van een leerzame periode. In de eerste plaats is het de afsluiting van de opleiding tot Recherchekundige. Een opleiding, waarin ik veel heb geleerd, ervaring op mocht doen in het politie/researchewerk en vooral veel mooie mensen heb leren kennen, die met passie hun werk doen binnen en buiten de politieorganisatie.

In dit kader wil ik Willem de Bruin met name noemen. Hij stond tijdens de eerste stage bij de Districtsrecherche Gorinchem altijd voor me klaar als ik weer eens iets te vragen had. Ook Tinka Spruijt mag hier niet ontbreken. Zij was tijdens de opleiding mijn maatje, waarmee ik menig uurtje heb zitten zwoegen op opdrachten, maar waar ik ook ontzettend veel lol mee heb gehad. Tenslotte wil ik Gonni van der Wiel noemen, trajectbegeleider van de opleiding Recherchekunde. Altijd energiek en vol passie voor het 'project Recherchekundigen', toonde zij oprechte interesse, bood een luisterend oor en stuurde soms bij als ik te hard van stapel liep.

In de tweede plaats is het de afsluiting van een ruim 6 maanden durend onderzoek, waarin ik een stukje persoonlijke ontwikkeling heb doorgemaakt. Zoals het beter leren loslaten van mijn eigen normatieve kader in gesprekken met anderen, het respecteren van hun keuzes zonder veroordelend te zijn, doorvragen zonder zelf al in te vullen en een genuanceerdere kijk op de wereld en de drives van mensen om tot bepaalde handelingen te komen. Zonder daarbij mijn eigen identiteit los te laten.

Het onderzoek had niet tot stand kunnen komen, zonder de medewerking van de respondenten die hun kennis en ervaring met mij wilden delen. Ook niet zonder de korpsexperts mensenhandel, die zijn nagegaan welke politiedossiers in aanmerking kwamen voor mijn onderzoek. En de collega's, die me wegwijs maakten in de dossiers. Ik wil hen allen hiervoor hartelijk bedanken. Daarnaast natuurlijk de collega's van het CPM en de Unit Zware Criminaliteit, waar ik te pas en te onpas binnen kwam vallen.

Ik wil nog met name Caroline Blanken en Jean Custers van het CPM noemen, die mij vanuit het CPM hebben begeleid en mee hebben gedacht over de opzet van het onderzoek. En Marjolein Goderie, die deze rol vervulde vanuit de Politieacademie. Hun input heeft mij geholpen en het onderzoek versterkt.

Ook wil ik mijn lieve vrouw, Karin Los, bedanken voor haar onmisbare steun. Voor al die keren dat ze er even alleen voorstond met Rhodé - onze dochter -, omdat ik druk was met de opleiding en al mijn andere activiteiten. Voor al die keren dat ze gewoon luisterde als ik gefrustreerd thuis kwam, omdat het onderzoek maar niet wilde vlotten. En voor al die keren dat ze me aanspoorde om gewoon door te gaan.

Tenslotte wil ik mijn hemelse Vader danken, die mij gezegend heeft met verstand en inzicht om dit project tot een goed einde te brengen.

Christiaan Los,

April 2014

Samenvatting

- *Jongensprostitutie is in dit onderzoek: Het verrichten van seksuele diensten in ruil voor een persoonlijk voordeel op het financiële of materiële vlak, door mannen of jongens, met de focus op mannen en jongens van 23 jaar en jonger -*

Aanleiding en doelstelling

In opdracht van het Controleteam Prostitutie en Mensenhandel (CPM) van de Politie Eenheid Rotterdam, is een onderzoek uitgevoerd naar het fenomeen jongensprostitutie. In dit onderzoek is ervoor gekozen om de contactlegging tussen jongen en klant te onderzoeken, met als doel om het CPM te adviseren, hoe het CPM zelf in contact kan treden met de jongensprostitués. Daartoe is de volgende hoofdvraag geformuleerd:

- *Op welke wijze treden jongensprostitués in contact met hun klanten en hoe kan deze kennis het Controleteam Prostitutie en Mensenhandel van de Eenheid Rotterdam helpen om binnen het wettelijk kader zelf in contact te treden met jongensprostitués? -*

Onderzoeksmethoden

Om tot een antwoord te komen op deze vraag, zijn gedurende twee fasen verschillende onderzoeksmethoden gebruikt. In fase I van het onderzoek is een *literatuurstudie* uitgevoerd naar Nederlandse en internationale literatuur. Ook zijn 8 grote en 6 kleinere *politiedossiers* en 5 signalen van jongensprostitutie bestudeerd. Daarnaast zijn 14 *interviews* afgenomen met respondenten van de Eenheid Rotterdam, het OM, hulpverlenersorganisaties en landelijke experts.

In Fase II van het onderzoek is *online veldwerk* verricht. Daarbij werd onder andere de interactie gezocht met jongens en met klanten. Ook zijn 7 *jongens geïnterviewd*.

Resultaten Fase I

Uit fase I is gebleken dat de meeste jongens hun klanten vinden op het *internet*. Jongens zijn volgens respondenten vrijwel volledig uit het *straatbeeld* verdwenen. Er is nog één *jongensclub* in Amsterdam en landelijk een klein aantal *escortbureaus* die jongens aanbieden. Jongens worden af en toe gezien in de *HoLeBi horeca*, in *sauna's* en in *seksbioscopen*. Enkele respondenten veronderstelden dat op *homo-ontmoetingsplaatsen* en bij *feesten* soms ook contact wordt gelegd. Voor het verdwijnen van de traditionele vindplaatsen zijn meerdere oorzaken te noemen, waarvan *toegenomen toezicht* de belangrijkste lijkt te zijn.

Het onderzoek in de politiedossiers bevestigt deze resultaten: in slechts één van de dossiers speelde *horeca* een ondergeschikte rol. De contactlegging verliep via uiteenlopende websites, waarbij internationaal Gay-Romeo en in Nederland Boys4U en Bullchat veel werden gebruikt.

Uit fase I werd daarnaast duidelijk, dat jongens aan de ene kant *kwetsbaar* zijn en dat *misstanden* voorkomen. Aan de andere kant heeft veruit de meerderheid van de jongens zelf voor het werk gekozen en komt dwang door een derde niet vaak voor - er is slechts een klein aantal zaken bekend waarin dit wel gebeurde. De kwetsbaarheid van jongens ligt dan ook meer in de omstandigheden, zoals hun motivatie om het werk te doen of onbekendheid van hun omgeving met hun activiteiten. Uit dit onderzoek blijkt niet, dat *minderjarige jongens* zich op grote schaal prostitueren.

Resultaten Fase II

Uit fase II is gebleken dat jongens zich op internet via een beperkt aantal sites prostitueren en goed benaderbaar zijn. Van de *profielites* hebben Boys4U, GayRomeo en Kinky een redelijke omvang. Op Boys4U en Kinky

kan (betaald) telefonisch contact op worden genomen met de jongens, op GayRomeo verloopt dit contact meestal via de mailfunctie.

Bullchat was de enige *chatsite* waar altijd jongensprostitués online bleken te zijn. Zij zijn te herkennen aan de codes '\$', '€', 'Pay/Payboy/ Paydate', 'Massage', 'Escort/Escortboy' en 'Vergoeding' in hun nickname of profiel. Op Bullchat waren ook zogenaamde 'fakers' actief, die niet op echt contact uit zijn.

Uit de chats met het profiel '*minderjarige jongensprostitué*' werd duidelijk dat er kennelijk een markt bestaat voor minderjarigen: een aantal mannen probeerde een afspraak te maken en er werd pro-actief geld aangeboden voor seks.

Uit de chats met het profiel '*klant*', werd duidelijk dat jongensprostitués op internet het liefst direct zaken willen doen. Uit de *interviews* met jongens, bleek dat zij voorafgaand aan een date helderheid willen over tarieven, seksuele handelingen, tijd en globale locatie. Daarnaast is *telefonisch contact* een vereiste om af te spreken. Klanten zijn volgens de geïnterviewde jongens concreet, fakers daarentegen niet: die vragen veel en vertellen weinig en willen niet overschakelen op telefonisch contact.

Resultaten Wettelijk Kader

Bij haar activiteiten moet het CPM rekening houden met het wettelijk kader, vooral wanneer wordt geschakeld tussen *bestuursrecht* en *strafrecht*. Om bij een eventuele rechtszaak niet in de problemen te raken, mag het CPM niet uitlokken: het voorstel tot betaalde seks moet van de jongensprostitué komen. Op de *profielites* is het duidelijk dat jongens betaalde seks aanbieden. Op *chatsites* blijkt dit uit de codes die jongens hanteren.

Qua politiebevoegdheden op internet is nog veel onduidelijkheid, ook als het gaat om het voeren van een pseudoniem. Het risico is aanwezig, dat de *rechtmatigheid* van het chatten als klant, teneinde afspraken met jongensprostitués te maken, in een eventuele rechtszaak wordt *betwist*.

Aanbevelingen

Er is weinig zicht op de doelgroep. Daarom is het aan te bevelen dat jongens *regelmatig mee worden genomen in de escortcontroles* van het CPM. Investeren in de traditionele vindplaatsen lijkt voor het CPM weinig zinvol, tenzij ketenpartners met signalen komen dat jongens daar actief zijn. Jongens zijn via *internet* goed benaderbaar.

Misstanden komen voor. Door op regelmatige basis contact te leggen met jongens, kunnen deze pro-actief worden gesignaleerd en bestreden. Tegelijkertijd blijkt dat de meeste jongens zelf voor het werk kiezen en lijkt minderjarigheid niet op grote schaal voor te komen. Qua kwetsbaarheid van jongens is gebleken, dat zij baat kunnen hebben bij een luisterend oor. Daar is eerder een rol weggelegd voor de hulpverlening dan voor het CPM.

Voor de *profielites* kan over het algemeen gebeld worden met de jongens. Voor het contact via *chatsites* is het belangrijk om concreet te zijn bij het maken van afspraken. Daarbij kan het best gefocust worden op jonge en buitenlandse jongens. Dit zijn groepen waar in het verleden de meeste misstanden zijn geconstateerd.

Er moet rekening worden gehouden met het verbod op uitlokking en de discussie rond politiebevoegdheden op internet. In deze discussie kan het CPM, samen met het OM, proberen om actief te sturen op duidelijkheid en eventueel nieuwe regelgeving.

De wijze van contactlegging kan snel veranderen. Daarom is het goed om het veld te blijven monitoren. Goed contact met ketenpartners is daarbij van belang.

Naast deze aanbevelingen aan het CPM zijn diverse aanbevelingen voor nader onderzoek geformuleerd.

1. Achtergrond & Probleemstelling

1.1 Inleiding

Al in de Oudheid was prostitutie wijdverbreid: onder andere van de Hettitische, Babylonsche, Romeinse en Griekse rijken is bekend dat prostitutie veelvuldig voorkwam (Bullough, 1964). Hierbij behoorden diensten die aan werden geboden door jongens¹, meestal slaven, tot de mogelijkheden (Bullough, 1964).

Na de val van het Romeinse rijk is er niet veel bekend ten aanzien van jongensprostitutie² in West-Europa. De kerk, één van de belangrijkste instituten in de Middeleeuwen, Nieuwe en Nieuwste Tijd, kantte zich zowel tegen prostitutie als tegen homoseksualiteit. Prostitutie werd door verschillende vorsten helemaal verboden, waarbij zware (lijf)straffen voor prostituee en klant geen uitzondering vormden. Jongensprostitutie bleef echter altijd een (bescheiden) rol spelen, vooral in steden. Zo blijkt uit gerechtelijke stukken, dat in de 18^e eeuw bijvoorbeeld in Londen en Parijs bordelen bestonden, waar mannen en jongens seksuele diensten aanboden (Ringdal, 2010).

In Nederland bleef publiceren over jongensprostitutie lang taboe. Pas in de jaren 1960 toonde de journalistiek interesse in het onderwerp. Qua wetenschappelijk onderzoek duurde het tot de jaren 1980 voordat de eerste publicatie verscheen. Onderzoek bleef echter schaars (van Gelder, 1998).

1.2 Aanleiding & opdracht

In mei 2013 ontving ik een oproep tot onderzoek naar jongensprostitutie, afkomstig van het Controleteam Prostitutie en Mensenhandel (CPM) van de Politie Eenheid Rotterdam. Uit daarop volgende gesprekken bleek dat het CPM graag meer inzicht wilde krijgen in het fenomeen jongensprostitutie en wilde weten hoe jongens bereikt kunnen worden, zodat bij eventuele misstanden in kan worden gegrepen. Deze vragen vormen de aanleiding voor dit onderzoek.

1.3 Achtergrondinformatie

Hier wordt aandacht besteed aan relevante wet- en regelgeving ten aanzien van prostitutie in Nederland. Daarna wordt een achtergrondschets gegeven van het CPM en haar werkwijze.

1.3.1 Wet- en regelgeving met betrekking tot prostitutie

In oktober 2000 is het bordeelverbod opgeheven. Voordat het zover kwam, was er al lange tijd sprake van een situatie waarin prostitutie werd gedoogd (Van Gelder, 1998). De wetwijziging hield in dat vormen van exploitatie van prostitutie, waarin meerderjarige prostituees vrijwillig werkzaam zijn, onder bepaalde voorwaarden niet langer strafbaar zijn. Tegelijkertijd was het voornemen om alle vormen van uitbuiting krachtig te bestrijden. De doelstellingen waren:

- Exploitatie van vrijwillige prostitutie reguleren.

¹ In dit onderzoek wordt gebruik gemaakt van de term jongens. Hiermee worden zowel jongens als mannen, met de focus op jongens en mannen tot 23 jaar, aangeduid. Zie ook § 2.1 Definities.

² In dit onderzoek wordt gebruik gemaakt van de term jongensprostitutie. Voor een definitie van dit begrip, zie § 2.1 Definities.

Lange Geschiedenis

*De oudste tekst waar een prostituee in voorkomt is het epos **Gilgamesh** (ca. 2620 v. Chr.) (Bullough & Bullough, 1978). De oudste wettekst waarin wordt verwezen naar prostitutie, is de 'codex Hammurabi'. Op deze Mesopotamische stèle (een zwarte natuurstenen zuil met gebeeldhouwde tekst) wordt in 6 van de 282 wetten aandacht besteed aan het erfrecht van een prostituee (Hammurabi, ca. 1780 v. Chr.).*

*Prostitutie in de Oudheid werd vaak verbonden aan de **tempeldienst**, waarbij priesters / priestersessen zich (ritueel) prostituerden. Een voorbeeld hiervan is de cultus rond de vruchtbaarheidsgodin **Astarte**, waar onder andere in de Bijbel naar wordt verwezen (Ringdal, 2010).*

*Ook werden diverse klassen prostituees onderscheiden. Zo maakte de Griekse samenleving onderscheid tussen 'pornai' en 'pornoï', respectievelijk slaven en slavinnen die zich prostituerden, **vrije straatprostituees** en zogenaamde 'hetairen' (Bullough, 1964). **Hetairen** waren relatief hoog opgeleide vrouwen met enig aanzien, waarvan de diensten ook veel meer omvatten dan alleen seks (De Schepper, 2012).*

- Exploitatie van onvrijwillige prostitutie beter bestrijden.
- Minderjarigen beschermen tegen seksueel misbruik.
- De positie van prostituees beschermen.
- Prostitutie en criminele randverschijnselen ontvlechten.
- De omvang van prostitutie door illegalen terugdringen.

(Daalder, 2007; Goderie & Boutellier, 2006)

Dit mondde uit in een aantal wetwijzigingen om minderjarigen beter te beschermen. Uiteindelijk werd artikel 273f opgenomen in het Wetboek van Strafrecht, het zogenaamde ‘mensenhandelartikel’ (Daalder, 2007).

In feite liet de wetgever gemeenten vrij om een eigen prostitutiebeleid te voeren. Hiertoe werd Artikel 151a aan de Gemeentewet toegevoegd: De Gemeenteraad kan in een verordening voorschriften stellen met betrekking tot bedrijfsmatige prostitutie. Inmiddels hebben veel gemeenten formeel beleid ontwikkeld ten aanzien van de prostitutiebranche. Meestal is dit gericht op het reguleren van het aantal locatie gebonden seksinrichtingen; voor escortbedrijven en thuisprostitutie is niet altijd beleid voorhanden (Daalder, 2007).

In veel gemeenten daalde het aantal vergunde seksinrichtingen na de opheffing van het bordeelverbod. Dit geldt bijvoorbeeld voor Den Haag (Van Gelder & Lier, 2011) en Rotterdam (Goderie & Boutellier, 2006). Er lijken verschuivingen op te treden van meer zichtbare vormen van prostitutie, zoals raamprostitutie en bordelen, naar minder zichtbare vormen van prostitutie, zoals escort- hotel- en thuisprostitutie (Goderie & Boutellier, 2006). Leijstra (2010) stelt dat gemeentelijk ontmoedigingsbeleid, gebrek aan innovatie in de vergunde branche en laagdrempeligheid van illegale prostitutie - onder invloed van internet - achterliggende factoren zijn voor de daling van het aantal seksinrichtingen. Ondanks nationale inzet op de bestrijding van uitbuiting, blijkt uit recente strafzaken dat de legale branche hier kwetsbaar voor blijft. In de illegale branche is nog op grote schaal sprake van uitbuiting (Nationaal Rapporteur Mensenhandel en Seksueel Geweld tegen Kinderen, 2013).

Meestal wordt de politie door gemeenten ingezet om te controleren of de regelgeving wordt nageleefd. Dit kan ten koste gaan van capaciteit die ook ingezet kan worden voor de opsporing van illegaliteit en misstanden (Daalder, 2007). Maar het kan ook een bewuste keuze zijn: het levert de politie namelijk een unieke informatiepositie op, ten aanzien van de doorgaans zeer gesloten branche. Ook zijn de politiemedewerkers, die de controles uitvoeren, speciaal getraind om signalen van mensenhandel te herkennen (Custers, persoonlijke communicatie, 07-10-2013).

1.3.2 Het CPM

In 2005 werd binnen de toenmalige politieregio Rotterdam-Rijnmond geconstateerd dat er (te) weinig aandacht was voor slachtoffers van mensenhandel in de prostitutie. Het CPM is vervolgens als een pilot gestart. Organisatorisch valt het CPM onder de Unit Migratiecriminaliteit van de Eenheid Vreemdelingenpolitie (EVP). Het CPM is in 2005 gestart met 6 medewerkers (Politie Rotterdam-Rijnmond, 2005). Het aantal signalen van mensenhandel, waar het CPM door de proactieve aanpak op stuitte, bleek groter dan verwacht. Het CPM is inmiddels goed voor circa 20 FTE, in een multidisciplinaire samenstelling³ (Politie Eenheid Rotterdam, 2013).

Het CPM is verantwoordelijk voor de prostitutiebranche binnen de Politie Eenheid Rotterdam⁴ en heeft als doelstellingen:

- Het uit de prostitutie halen van slachtoffers van mensenhandel en minderjarigen. Mensenhandel vormt een grove inbreuk op de menselijke waardigheid en geestelijke en lichamelijke integriteit van slachtoffers

³ Binnen het CPM kunnen diverse taakaccenten worden onderscheiden: Een aantal medewerkers houdt zich bezig met *handhaving* (toezicht), een aantal met *opsporing* (strafrechtelijk onderzoek) en een aantal is afkomstig van de *zedenafdelingen* en beschikt over de bijbehorende zedencertificering. Daarnaast zijn er een teamleider, coördinatoren, recherchekundigen, een analist en administratieve krachten toegevoegd aan het team.

⁴ Soms worden onderzoeken uitgevoerd naar mensenhandel in relatie tot arbeid, maar deze onderzoeken worden over het algemeen overgedragen aan de Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid (Inspectie SZW).

en is een schending van fundamentele mensenrechten (art. 4 EVRM⁵).

Daarom staat het slachtoffer altijd voorop, ook als een opsporingsonderzoek mogelijk wordt geschaad. In Nederland geldt een absoluut doorlaatverbod⁶ ten aanzien van (mogelijke) slachtoffers van mensenhandel.

- Het opsporen en aanhouden van verdachten van mensenhandel, zodat het OM deze kan vervolgen.
- Het houden van toezicht op de legale en illegale prostitutiebranche.
- Het verwerven en behouden van een informatiepositie binnen de prostitutiebranche en het ontwikkelen van expertise.
- Het ondersteunen en adviseren over de aanpak van prostitutiegerelateerde vormen van criminaliteit.

(Van der Schilt, persoonlijke communicatie, 23-09-2013; Nationale Politie, 2013).

1.3.3 Werkwijze van het CPM

Door de Landelijke Expertgroep Mensenhandel (LEM) is vastgelegd dat *legale prostitutiegelegenheden* minimaal 6 keer per jaar worden gecontroleerd. Het CPM doet dit 3 keer per jaar en het Horecateam ook 3 keer. Bij de controles door het Horecateam ligt de nadruk op naleving van de vergunningsvoorschriften⁷, terwijl bij controles door het CPM de nadruk ligt op contact met de prostituees. Hierbij wordt gelet op *gedwongenheid*, *minderjarigheid* en *illegaliteit* (Nationale Politie, 2013).

Om zicht te houden op zowel de *legale* als *illegale* branche, verzamelt en veredelt het CPM allerlei signalen die kunnen duiden op mensenhandel. Bijvoorbeeld meldingen via 0900-8844⁸, MMA⁹, TCI¹⁰, collega's (onder andere wijkagenten en DHV¹¹) en ketenpartners. Ook worden internetfora zoals kinky.nl en hookers.nl¹² bekeken. Daarnaast worden zogenaamde '*omgekeerde escortcontroles*' uitgevoerd: er wordt in open bronnen gezocht naar advertenties, waarin sekswerkers zich aanbieden. Vervolgens doet een politieambtenaar zich voor als klant. Op de afgesproken plaats legitimeert de politieambtenaar zich, waarna de prostituee wordt gecontroleerd (van der Schilt, persoonlijke communicatie, 23-09-2013). De ervaring leert, dat deze controles een effectief instrument zijn, om misstanden te signaleren (Politie Eenheid Rotterdam, 2013).

Als er voldoende relevante aanknopingspunten voor opsporing zijn, wordt een *opsporingsonderzoek* gestart. Uitgangspunt is dat hierbij ook financieel onderzoek wordt gedaan om het eventueel wederrechtelijk verkregen voordeel te ontnemen (Aanwijzing Mensenhandel, 2013). Het CPM is gemandateerd om deze onderzoeken te starten buiten de Regionale Stuurploeg¹³ om (Politie Eenheid Rotterdam, 2013). Als een onderzoek meer capaciteit vereist dan het

Nieuw Wetsvoorstel

Op 10 november 2009 is het Wetsvoorstel 'Regels betreffende de regulering van prostitutie en betreffende het bestrijden van misstanden in de seks-branche' ingediend bij de Tweede Kamer.

*Het wetsvoorstel is inmiddels in behandeling bij de Eerste Kamer, waar het wetsvoorstel op 9 juli 2013 **aan is gehouden**. De wet zal gesplitst worden. Hierdoor komen de oorspronkelijk voorziene **registratieplicht** voor de prostituee en de **strafbaarstelling** van de **prostituant** die diensten afneemt van een **illegale prostituee**, te **vervallen** (Kamerstukken I, 2012/13, 32 211, nr. A & L)*

*Maatregelen die nog wel onderdeel uitmaken van het voorstel zoals het er nu ligt, zijn de invoering van een verplicht en uniform **vergunningstelsel** voor de prostitutiebranche. Uitgangspunt wordt dan: **prostitutie is verboden, tenzij een vergunning is verleend**. De regels voor deze vergunning worden uniform en duidelijk. Ook worden maatregelen getroffen om de **handhaving** te **vergemakkelijken**. Tevens wordt de **vanafleeftijd voor prostitutie omhoog gebracht naar 21 jaar** (Kamerstukken I, 2012/13, 32 211, nr. A & L).*

⁵ Europees Verdrag tot bescherming van Rechten van de Mens en fundamentele vrijheden.

⁶ Het doorlaatverbod is beschreven in art. 126ff Wetboek van Strafvordering en houdt onder andere in dat de politie en het OM verplicht zijn om in te grijpen bij een vermoeden van mensenhandel.

⁷ De medewerkers van het Horecateam zijn ook getraind om signalen van mensenhandel te onderkennen.

⁸ Algemeen telefoonnummer politie.

⁹ Meld Misdaad Anoniem.

¹⁰ Team Criminele Inlichtingen (voormalig CIE – Criminele Inlichtingen Eenheid).

¹¹ Directe Hulpverlening: Agenten op straat die meldingen afhandelen.

¹² Dit is een website c.q. forum waar afnemers van seksuele diensten recensies achterlaten n.a.v. het sekscontact.

¹³ De Regionale Stuurploeg is een orgaan binnen de Eenheid Rotterdam, bestaande uit de Eenheidsleiding en afgevaardigden van het OM, waarbinnen opsporingsonderzoeken worden geprioriteerd en capaciteit wordt toegewezen.

Omgekeerde Escort

Voor de **omgekeerde escortcontroles** zijn triggers om advertenties te selecteren:

- **Leeftijd** (18-25 jaar)
- **Hoe lang** er wordt **geadverteneerd** (prostituties die kort adverteren zijn mogelijk nieuw)
- Welke **talen** worden **gesproken** (bij buitenlandse vrouwen worden meer misstanden geconstateerd)
- Welke **seksuele diensten** aan worden geboden (als alle mogelijke diensten worden aangeboden, kan dit erop wijzen dat een ander de grenzen voor de prostituee bepaalt)
- Welke **werktijden** worden gehanteerd (7 dagen per week / 24 uur per dag is niet normaal)
- Hoe de **tekst** eruit ziet (advertenties met een typische 'Google Vertalen' tekst, met een bepaald woordgebruik, met dezelfde spelfouten of met dezelfde opbouw, vormen een indicatie dat een ander de advertentie heeft geplaatst of dat meerdere advertenties door één persoon zijn geplaatst)
- Of een **ander** dan de prostituee de **telefoon beantwoord** (dit is een indicatie dat de prostituee voor een pooier werkt)

CPM ter beschikking heeft, wordt het onderzoek ingebracht in de zogenaamde Kleine Stuurploeg¹⁴. Dit orgaan beslist of het onderzoek door een apart team van de Unit Migratiecriminaliteit wordt uitgevoerd. Hiervoor zijn drie teams beschikbaar (Van der Schilt, persoonlijke communicatie, 23-09-2013).

1.3.4 Samenwerking CPM met ketenpartners

Het CPM werkt samen met diverse ketenpartners, waarbij informatie ten aanzien van de prostitutiebranche en eventuele misstanden wordt uitgewisseld. Het uitgangspunt is een geïntegreerde aanpak van mensenhandel, waarbij zoveel mogelijk drempels worden opgeworpen. Dit kan bijvoorbeeld door naast strafrechtelijke, ook bestuursrechtelijke en/of fiscale interventies te plegen. Samenwerking tussen het CPM en partners die deze interventies kunnen plegen, is essentieel. Daarnaast neemt slachtofferzorg een centrale plaats in, waarvoor het CPM samenwerkt met diverse hulpverleningsinstanties (Aanwijzing Mensenhandel, 2013).

Binnen de Eenheid Rotterdam wordt de informatie-uitwisseling rond mensenhandel juridisch geborgd door twee convenanten: het Convenant ter bestrijding van Georganiseerde Criminaliteit en het Convenant Mensenhandel. Het RIEC¹⁵ Rotterdam fungeert als informatieknooppunt, maar informatie-uitwisseling tussen het CPM en de partners gebeurt ook wel één op één. Convenantpartners zijn alle gemeenten binnen de Eenheid Rotterdam, de Inspectie SZW¹⁶, de Belastingdienst, FIOD-ECD¹⁷, de KMAR¹⁸, de Reclassering, Bureau Jeugdzorg, de RvdK¹⁹, Inrichting Horizon-de Vaart, Stichting Mee, het COA²⁰, Stichting Humanitas, het OM en de politie Eenheid Rotterdam (RIEC, 2010; RIEC, 2011).

1.4 Literatuurverkenning

Om de opdracht van het CPM aan te scherpen tot een relevante doelstelling, is een literatuurverkenning uitgevoerd, welke hieronder is beschreven. Ook wordt het onderzoek afgebakend.

1.3.5 Jongensprostitutie

Eén van de belangrijkste kenmerken van jongensprostitutie is de heimelijkheid, de beslotenheid - en inherent daaraan - de onbekendheid ervan (Bultinck, 2006; Korf, Benschop, & Knotter, 2009). Onderzoekers concluderen steeds opnieuw, dat de groep vrijwel onzichtbaar is voor de hulpverlening, politie, wetenschap en beleidsmakers. Deze onbekendheid wordt toegeschreven aan een driedubbel taboe:

1. Het taboe op prostitutie - vragen van geld of goederen voor seks is taboe.
2. Het taboe op homoseksualiteit - vaak is voor zowel de prostitué als de prostituant hun homoseksuele contact iets wat geheim moet blijven.
3. Het taboe om (puber)jongens te zien als slachtoffer van seksueel misbruik -

¹⁴ De Kleine Stuurploeg is een orgaan binnen de Eenheid Vreemdelingen Politie (EVP), bestaande uit de leiding EVP, korps-expert mensenhandel en Officier van Justitie (taakaccent mensenhandel), waarbinnen opsporingsonderzoeken die betrekking hebben op de EVP worden geprioriteerd en capaciteit wordt toegewezen.

¹⁵ Regionaal Informatie- en ExpertiseCentrum.

¹⁶ Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid; vroeger: SIOD en Arbeidsinspectie.

¹⁷ Fiscale Inlichtingen en Opsporingsdienst – Economische Controledienst.

¹⁸ Koninklijke Marechaussee.

¹⁹ Raad voor de Kinderbescherming.

²⁰ Centraal Orgaan opvang Asielzoekers.

slachtofferschap van jongens wordt maar moeilijk onderkend én jongens vragen niet snel om hulp.

(Van Gelder, 1998; Repeteur & Veenstra, 2010)

Omvang

De omvang van het fenomeen jongensprostitutie in Nederland is moeilijk vast te stellen. Van Gelder (1998) deed tussen 1995 en 1997 antropologisch veldonderzoek. Hij schatte naar aanleiding van dit onderzoek het aantal jongensprostitués²¹ in Nederland op *minimaal* 3000 per jaar. De scène zou zich concentreren rond Amsterdam, met Den Haag en Rotterdam als andere belangrijke knooppunten. Dit cijfer kwam vervolgens geregeld terug in andere publicaties. Zo werd in 2001 - op basis van het minimale aantal van 3000 jongensprostitués - middels extrapolatie het aantal *minderjarige* jongens (18-) in de prostitutie in Nederland op 1500 geschat. Hierbij werd de kanttekening geplaatst dat onderrapportage en het ontbreken van informatie bij hulpverlening en politie een adequate schatting in de weg stonden (Horn, Bullens, Doreleijers, & Jäger, 2001).

Deze aantallen staan echter ter discussie. Korf, Benschop & Knotter (2009) deden specifiek onderzoek naar *minderjarige* jongens (18-) in relatie tot prostitutie en seksueel misbruik. Zij concluderen dat er geen betrouwbare cijfers zijn te geven van het aantal *minderjarige* jongens dat zich prostitueert, zelfs geen onderbouwde schattingen. In een rapport uit 2008 over jongensprostitutie in Utrecht wordt dezelfde conclusie getrokken: er bestaat weinig twijfel over de vraag óf jongensprostitutie voorkomt. Maar er is geen concrete informatie beschikbaar over de omvang van het fenomeen (Salou, Vriezenga, & Jongetjes, 2008).

Van Gelder en Van Lier (2011) deden in 2009 onderzoek naar het aantal jongensprostitués²² in Den Haag. Als gigolo's²³ buiten beschouwing worden gelaten, kwamen zij op een schatting van 300 jongensprostitués op jaarbasis. In januari 2014 kwam een update op de resultaten, die alleen gelden voor jongens die zich via *internet* aanboden. Dit waren er tussen 2009 en 2012 circa 210 per jaar (Van Gelder, 2014).

Aard - enkele kenmerken

Wat betreft de aard van jongensprostitutie is in eerdere onderzoeken een groot aantal kenmerken onderscheiden. Een selectie wordt hier weergegeven. De eerste is al beschreven, namelijk de *beslotenheid*. Een tweede kenmerk is dat jongens veel vaker dan vrouwen en meisjes zelfstandig en individueel werken; *pooierschap* speelt een veel minder belangrijke rol (Bultinck, 2006; Van Gelder, 1998). Dat wil overigens niet zeggen dat pooierschap helemaal niet aan de orde is. Een derde kenmerk is het *jonge karakter* van jongensprostitutie: prostitués op leeftijd zijn minder aantrekkelijk voor klanten. Uit onderzoek blijkt dat de bovengrens ongeveer rond de 30 jaar ligt. Jongens doen zich om deze reden regelmatig jonger voor dan zij in werkelijkheid zijn (Korf, Benschop, & Knotter, 2009). Daarnaast is de *seksuele oriëntatie* van jongensprostitués onderwerp van onderzoek geweest. Hieruit blijkt dat er zowel hetero- als homoseksueel georiënteerde jongensprostitués zijn (Van Gelder, 2005).

²¹ In dat onderzoek: alle mannen en jongens die zich prostitueren (geen leeftijdsbeperking).

²² In dit onderzoek zijn jongensprostitutees gedefinieerd als alle mannen en jongens die zich prostitueren (geen leeftijdsbeperking).

²³ Mannen die zich laten betalen voor seksueel contact met vrouwen.

273f Sr

Artikel 273f, het zogenaamde 'mensenhandelartikel' is het langste artikel in het Wetboek van Strafrecht en bevat een hele lijst handelingen die als *mensenhandel* strafbaar zijn.

Centraal staat o.a. het *oogmerk* om een ander uit te buiten en het *opzettelijk voordeel trekken* uit de uitbuitingssituatie. Er is aparte aandacht voor *minderjarigen*. Zo is het strafbaar om een *minderjarige* ertoe te brengen zich tegen betaling beschikbaar te stellen voor *seksuele handelingen* met een derde.

Uitbuiting in de *prostitutie* en andere vormen van *seksuele uitbuiting* worden in het tweede lid met name genoemd als vormen van uitbuiting.

De *strafbedreiging* is behoorlijk: ten hoogste *6 jaar* voor het *gronddelict*. Er worden diverse *strafverzwarende omstandigheden* opgesomd, bijvoorbeeld als de feiten *in vereniging* worden gepleegd of ten aanzien van een persoon *jonger dan 16 jaar*. De strafbedreiging kan daardoor oplopen tot *15 jaar*.

Het artikel biedt daarom een *uitgelezen basis om misstanden* in de prostitutie strafrechtelijk aan te pakken.

Tenslotte belichten diverse studies de *ethniciteit* van de jongensprostitués. Er werd een tijd verondersteld dat allochtone jongeren, met name Marokkanen, oververtegenwoordigd zouden zijn (Horn, Bullens, Doreleijers, & Jäger, 2001). Hier is in later onderzoek geen steun voor gevonden (Korf, Benschop, & Knotter, 2009).

Aard – Typologieën

Er zijn diverse typologieën ontwikkeld om verschillende groepen jongensprostitués te onderscheiden. Twee daarvan worden hier behandeld. Van der Poel (1991) onderscheidt de volgende typen:

1. *Pseudo's* – zijn niet zozeer geïnteresseerd in seksueel contact, maar beroven of chanteren hun klanten.
2. *Scharrelaars* – proberen op allerlei manieren geld te verdienen, waaronder middels prostitutie.
3. *Gelegenheidsprostitués* - doen het prostitutiewerk 'erbij' en leiden daarnaast een 'normaal' leven.
4. *Beroepsprostitués* – zien prostitutie als werk.

Als aanvulling daarop komen Korf, Nabben en Schreuders (1996) met:

5. *Noodsprong prostitués* – heteroseksuele jongeren, voor wie prostitutie als laatste uitweg geldt om aan geld, kleding, onderdak, etc. te komen.

Het is opvallend dat in deze typologie geen plaats lijkt te zijn voor gedwongen prostitutie. Bij de typen Scharrelaars en Noodsprong prostitués zou sprake kunnen zijn van gedwongenheid. Deze gedwongenheid moet echter meer in de omstandigheden worden gezocht dan in druk die door een derde uit wordt geïmposed (Van der Poel, 1991; Korf, Nabben, & Schreuders, 1996).

Korf, Nabben en Knotter (2009) hebben onderzoek gedaan naar allerlei kenmerken c.q. probleemindicatoren van minderjarige jongensprostitués. Zij kwamen op basis van een clusteranalyse tot een alternatieve indeling:

1. *Profs en weekendamateurs*: voor deze groep is het hebben van seks tegen vergoeding een vak of op zijn minst een serieuze hobby. Deze groep kent de minste problemen.
2. *Slachtoffers*: Jongens die in deze groep vallen zijn allemaal slachtoffer geweest van seksueel misbruik. Seks tegen vergoeding begint op jonge leeftijd. Vaak zien zij geen andere manier dan prostitutie, om problemen het hoofd te bieden.
3. *Avonturiers*: Deze groep vormt een tussengroep. Ze zijn relatief jong, laag opgeleid, vaak van niet-westerse afkomst en meestal bekend met de politie. Zij vinden het niet per sé leuk om seks te hebben tegen vergoeding. Maar als mannen ervoor willen betalen, is het een manier om geld te verdienen.

In deze typologie is er meer aandacht voor gedwongenheid, zeker bij het type *slachtoffers*.

1.3.6 Afbakening onderzoek

Uit de literatuurverkenning kan worden geconcludeerd dat over de *omvang* van het fenomeen jongens prostitutie onduidelijkheid bestaat en dat enkel schattingen al uitgebreid onderzoek vereisen. Om deze praktische reden wordt daarom in dit onderzoek niet ingegaan op de omvang van jongens prostitutie.

Wat betreft de aard van jongens prostitutie kunnen een groot aantal kenmerken en typen worden opgesomd. De vraag is echter welke informatie relevant is voor het CPM. Om signalen van mensenhandel op te pikken, moet er iemand zijn die het signaal afgeeft. Contact met prostituees, of iemand uit hun omgeving, is voor het CPM daarom essentieel om in te kunnen grijpen bij misstanden. Voor vrouwen prostitutie blijkt de omgekeerde escort een effectief instrument, waarmee veel informatie wordt gegenereerd. Uit onderstaand citaat van Van der Schilt (23-09-2013), coördinator van het CPM, blijkt dat het CPM nog op zoek is naar manieren waarop het contact met jongensprostitués gestalte moet krijgen:

“Wat kun je vertellen over jongens prostitutie?”

- Weinig (...) De manier om in contact te komen met de mannenprostitués is waarschijnlijk anders dan van de vrouwenprostituee...”

Daarom is er in dit onderzoek voor gekozen om specifiek te focussen op de wijze van contactlegging tussen klant en prostitué. Dit kan gekoppeld worden aan mogelijkheden voor het CPM om zelf in contact te treden met de prostitué.

In de literatuurverkenning is stilgestaan bij een deel van de *wet- en regelgeving* die relevant is ten aanzien van prostitutie en mensenhandel. Het CPM moet zich als toezichthouder namens de gemeente houden aan de voorwaarden voor de *bestuursrechtelijke* controle. Bij de opsporing van strafbare feiten moet het CPM zich houden aan de *strafrechtelijke* bevoegdheden van de politie. In het snijvlak tussen *bestuursrechtelijke* en *strafrechtelijke* bevoegdheden ontstaat regelmatig spanning, omdat het succes in het strafrechtelijke traject staat of valt met zorgvuldigheid in het bestuurlijke traject. Als het CPM contact zoekt met prostituees, is vooral het *verbod op uitlokking*²⁴ relevant. Dit heeft namelijk implicaties voor de wijze waarop het contact met prostituees kan worden aangegaan. Aan dit *wettelijk kader* wordt ook aandacht besteed.

1.4 Doelstelling en relevantie

Doel van het onderzoek is om inzichtelijk te maken op welke manier jongensprostitués in contact komen met hun klanten. Met deze kennis over de contactlegging kan vervolgens aan het CPM worden geadviseerd hoe het CPM zelf in contact kan treden met de jongensprostitués. De acties van het CPM moeten daarbij wel binnen het wettelijk kader blijven. Zo kunnen eventuele misstanden beter worden gesignaleerd en aangepakt.

De probleemstelling van dit onderzoek luidt:

‘Op welke wijze treden jongensprostitués in contact met hun klanten en hoe kan deze kennis het Controleteam Prostitutie en Mensenhandel van de Eenheid Rotterdam helpen om binnen het wettelijk kader zelf in contact te treden met jongensprostitués?’

Deelvragen die hierbij worden onderscheiden zijn:

1. Op welke wijze treden jongensprostitués in contact met hun klanten?
2. Wat is het wettelijk kader voor contact tussen het CPM en jongensprostitués?
3. Hoe kan het CPM zelf in contact treden met jongensprostitués?

1.4.1 Relevantie

Meisjes en vrouwen in de prostitutie vormen een groep die het CPM redelijk in beeld heeft. Door de informatiepositie van het CPM, worden regelmatig misstanden geconstateerd. Deze misstanden variëren van vrouwen die zich niet houden aan de regels (bestuursrecht) tot minderjarige of uitgebuite prostituees (strafrecht). Vooral de omgekeerde escort is hierbij een effectief instrument (Custers, persoonlijke communicatie, 07-10-2013).

Jongensprostitués zijn echter nauwelijks in beeld bij het CPM. Eventuele misstanden worden daardoor mogelijk niet gesignaleerd en aangepakt. Kennis over de contactlegging tussen jongen en klant draagt bij aan een beter beeld van jongensprostitutie. Tevens biedt dit handvatten aan het CPM om zelf in contact te treden met jongensprostitués. Daardoor kan het CPM een betere informatiepositie verwerven en kunnen misstanden beter worden bestreden. Op die manier worden de belangrijkste doelen van het CPM, namelijk het uit de prostitutie halen van slachtoffers van mensenhandel en het opsporen van daders, gediend. Dit vormt de praktische relevantie van het onderzoek.

²⁴ Ook bekend als het tallon-criterium. Voor een aantal bijzondere opsporingsbevoegdheden is dit expliciet wettelijk geregeld, zoals bij pseudokoop (art. 126h lid 2 SV), voor de rest is het begrip uitlokking ingevuld aan de hand van jurisprudentie.

Over het onderwerp jongensprostitutie is nog maar weinig wetenschappelijk onderzoek gepubliceerd door een handjevol auteurs die bij het onderwerp betrokken zijn (geweest). Ook is de context van de meeste onderzoeken anders dan die van dit onderzoek: het fenomeen jongensprostitutie is veelal vanuit sociologisch perspectief beschreven, met aanbevelingen richting bijvoorbeeld de hulpverlening en gezondheidszorg. In onderhavig onderzoek wordt er meer vanuit gegaan dat jongensprostitutie ook een criminogene factor kent.

Ook is er nog niet veel onderzoek gedaan dat zich enkel richt op de contactlegging tussen jongens en klant. Wat er aan onderzoek is gedaan, is minimaal enkele jaren oud. Onderhavig onderzoek kan daarom bijdragen aan een vergroting van de wetenschappelijke kennis over jongensprostitutie. Dit vormt de wetenschappelijke relevantie van het onderzoek.

HIK-zaak

*Een schrijnend voorbeeld van een onderzoek waarbij misbruik van minderjarigen in de jongensprostitutie werd vastgesteld is de **HIK-zaak** (**Handel in Kinderen**). Het strafrechtelijk onderzoek, uitgevoerd door de **Regiopolitie Rotterdam-Rijnmond**, liep van september 1994 tot maart 1995.*

*Gedurende het onderzoek werd duidelijk dat twee bordeelhouders c.q. clubeigenaars jongens **ronselden** in Nederland, Duitsland en Polen, die zij vervolgens te werk stelden in een **club** en **privéhuizen** waar homofiele mannen kwamen met een voorkeur voor **jonge jongens**. Ook werden **escortservices** aangeboden. De jongens werden gedwongen zich te prostitueren, onder bedreiging van **fysiek geweld** en/of **chantage** dat hun werkzaamheden bekend werden gemaakt aan familie, school, etc. Totaal ging het om circa **35 jongens**, waarvan het grootste deel **minderjarig** was (Politie Rotterdam-Rijnmond, 1995).*

2. Onderzoeksonderwerp

2.1 Operationalisering van begrippen

In de probleemstelling zijn een aantal begrippen genoemd. Deze begrippen worden hier geoperationaliseerd.

2.1.1 Jongensprostitutie

Uit eerdere onderzoeken blijkt dat het begrip jongensprostitutie verschillend wordt gehanteerd. De definities vallen over het algemeen uiteen in twee delen: wat wordt verstaan onder het begrip *prostitutie* en het begrip *jongen*. Deze werkwijze wordt hier ook gevolgd. Onder *prostitutie* wordt in dit onderzoek verstaan:

‘Het verrichten van seksuele diensten in ruil voor een persoonlijk voordeel op het financiële of materiële vlak. De begunstigde van dit persoonlijk voordeel kan ook een derde zijn’

Deze definitie bestaat uit drie componenten:

- Onder het *verrichten van seksuele diensten* vallen alle handelingen die seksueel van aard zijn: van aanraking tot geslachtsgemeenschap. Er moet wel sprake zijn van fysiek contact; bijvoorbeeld webcam-contact valt niet binnen deze definitie.
- Een persoonlijk voordeel op het *financiële vlak* is een geldelijke beloning. Een persoonlijk voordeel op het *materiële vlak* kan bijvoorbeeld het geven van goederen of onderdak omvatten. Het voordeel moet dan wel in direct verband staan met de seksuele dienst.
- Dat *de begunstigde ook een derde* kan zijn, houdt in dat de gevallen, waarbij inkomsten worden afgedragen, nadrukkelijk onderdeel uitmaken van de definitie.

Onder *jongensprostitutie* wordt in dit onderzoek verstaan:

‘Prostitutie door mannen of jongens met de focus op mannen en jongens van 23 jaar of jonger’

Deze definitie wijkt af van de definitie in andere onderzoeken²⁵: de focus ligt op *mannen en jongens van 23 jaar en jonger*. De groep tot 23 jaar is voor het CPM namelijk de meest interessante groep²⁶. Daarnaast sluit het aan bij bevindingen van CoMensha²⁷, dat minderjarigen samen met 18 t/m 23-jarigen kwetsbare groepen vormen voor wat betreft uitbuiting (CoMensha, 2012). De beperking is echter *niet absoluut*, omdat door de gekozen onderzoeksmethoden niet altijd rekening kan worden gehouden met deze beperking.

2.1.2 Prostitutiecontroles

Prostitutiecontroles zijn alle controles die het CPM uitvoert in de prostitutiebranche. Dit omvat de controles bij de legale seksinrichtingen voor wat betreft het contact met de prostituees en het signaleren van misstanden, maar *niet* de controle op het naleven van de vergunningsvoorschriften²⁸. Daarnaast omvat het alle controles op illegale en/of niet vergunde prostitutieactiviteiten, die het CPM uitvoert.

2.1.3 Wettelijk kader

Het wettelijk kader bestaat uit de wettelijk vastgestelde randvoorwaarden, waaronder het CPM de controles uitvoert. De controles zelf vinden hun wettelijke basis in het bestuursrecht. Eventueel daaruit volgend strafrechtelijk onderzoek vindt haar basis in de strafvorderlijke bevoegdheden van de politie. Om tot een succesvolle vervolging te komen, moeten in het bestuursrechtelijke voortraject wel een aantal *zorgvuldigheidseisen* in acht worden genomen.

²⁵ Vergelijk bijvoorbeeld (Gelder & Lier, 2011), (Korf, Benschop, & Knotter, 2009) en (Bultinck, 2006).

²⁶ Zie ook de probleemverkenning.

²⁷ Coördinatiecentrum Mensenhandel.

²⁸ Dit wordt gedaan door het Horecateam (Schilt, persoonlijke communicatie, 23-09-2013).

2.1.3 In contact treden

Onder het in contact treden met jongensprostitués worden alle vormen van contactlegging verstaan, waarmee het CPM de interactie zoekt met jongens, meestal ten behoeve van de prostitutiecontroles.

2.2 Methode van onderzoek

De *aard* van de onderzoeksvragen is *exploratief*. Dit houdt in dat er een verkenning wordt uitgevoerd naar het onderwerp, waarbij de hoop bestaat dat er bepaalde verbanden en verklaringen worden ontdekt (Baarda & De Goede, 2006). Een onderzoeksontwerp dat daar goed bij past is een *flexibel ontwerp*. Dit houdt in dat het onderzoeksontwerp gedurende het onderzoek bij kan worden gesteld naar aanleiding van de onderzoeksresultaten. Binnen een flexibel ontwerp wordt *kwalitatieve data* verzameld (Robson, 2002).

2.2.2 Onderzoeksfasen

Het onderzoek is uitgevoerd in twee fasen. In de *eerste fase* is gebruik gemaakt van de onderzoeksmethoden *literatuurstudie* voor deelvraag 1+2, *dossierstudie* voor deelvraag 1 en *interviews* voor deelvraag 1+2.

Op basis van de resultaten van de eerste fase, is in de *tweede fase* een verdiepingsslag gemaakt op deelvraag 1: één van de manieren waarop jongens contact maken met hun klanten is middels *veldwerk* verder uitgediept. Dit is gedaan, voor de wijze van contactlegging, die het prominentst naar voren kwam uit fase 1 van het onderzoek. Zodoende is veldwerk verricht op *internet*. Naar aanleiding van het veldwerk zijn tevens *aanvullende interviews* gehouden met jongensprostitués. De resultaten van beide onderzoeksfasen geven uiteindelijk antwoord op deelvraag 3.

2.2.3 Onderzoeksmethoden

Per onderzoeksmethode wordt hieronder een nadere toelichting gegeven.

Literatuurstudie

Middels een literatuurstudie is in de Nederlandstalige en Engelstalige *wetenschappelijke literatuur* nagegaan, wat er bekend is over contactlegging tussen jongensprostitués en hun klanten. De manier waarop mensen contact leggen is aan verandering onderhevig. Er is daarom duidelijk gedifferentieerd naar de periode waarin de bestudeerde onderzoeken zijn uitgevoerd en er is aandacht besteed aan eventuele trends. Ten aanzien van het wettelijk kader zijn *Nederlandse literatuur, Kamerstukken, wetgeving en jurisprudentie* bestudeerd.

Naar deze literatuur is gezocht in de eigen collecties van het CPM en PMW, de mediatheek van de Politieacademie, Google Scholar en de literatuurlijsten van recente onderzoeken.

Dossierstudie

Voor de dossierstudie zijn landelijk *politieonderzoeken* opgevraagd, waarin sprake is van prostitutie door jongens²⁹ in de periode 2010-2013. Deze periode is bewust relatief kort gehouden. Enerzijds omdat manieren waarop mensen contact onderhouden veranderen, anderzijds omdat het binnen de scope van het onderzoek niet realistisch is om veel dossiers door te nemen. In deze dossiers is, naast algemene kenmerken van de zaak, gezocht naar informatie over de contactlegging tussen jongens en klanten.

De dossiers zijn opgevraagd via de korpsexperts mensenhandel van de oude politieregio's³⁰. Er is van uitgegaan dat deze op de hoogte waren van wat er in hun regio de laatste jaren heeft gespeeld met betrekking tot jongensprostitutie.

Interviews

Op basis van de probleemverkenning werd al geconcludeerd dat veel wetenschappelijk onderzoek naar jongensprostitutie vanuit een *sociologisch of hulpverleningsperspectief* is geschreven. Naast de literatuurstudie

²⁹ Van 23 jaar en jonger, in verband met de focus van het onderzoek.

³⁰ Deze zijn aangeschreven en eventueel nagebeld.

zijn politiedossiers bestudeerd, waarin de nadruk waarschijnlijk juist op de *criminogene factor* van jongensprostitutie ligt. Om beide bronnen in perspectief te plaatsen, vormden *interviews* een onmisbare aanvulling op de onderzoeksmethoden³¹. Er is bewust voor gekozen om het onderzoek niet te beperken tot Eenheid Rotterdam, maar de uitkomsten moesten wel relevant zijn voor het CPM. Hier is bij het selecteren van respondenten rekening mee gehouden. De volgende groepen zijn benaderd:

- Respondenten van de politie Eenheid Rotterdam en het OM Rotterdam.
- Hulpverleners binnen de Eenheid Rotterdam en samenwerkingspartners van het CPM met kennis over de doelgroep.
- Landelijke experts en hulpverleners met kennis over de doelgroep.
- Teamverantwoordelijke van het Boysproject in Antwerpen.

De interviews zijn *semi-gestructureerd* afgenomen, met behulp van topiclijsten³². Deze topiclijsten zijn gedurende het onderzoek aangepast naar gelang het doel van het interview, de expertise van de respondent en voortschrijdend inzicht. Een voordeel van deze werkwijze is dat de interviewer niet al te sturend is in het gesprek en dat er ruimte is voor 'vrije onderwerpen'. Bij de analyse moet wel goed onderscheid worden gemaakt of de interviewer niet zelf informatie heeft gegeven gedurende het gesprek (Robson, 2002). Aan dit bezwaar is tegemoet gekomen door de interviews letterlijk uit te werken en door te checken uit welke bron de respondent put.

De interviews zijn indien mogelijk letterlijk uitgewerkt. De interviews zijn geanalyseerd door deze te coderen. Eerst zijn tekstgedeelten voorzien van open codes. Dit zijn korte teksten die de lading dekken. Vervolgens is axiaal gecodeerd, dat houdt in dat de open codes worden gegroepeerd en voorzien van gegevens. Tenslotte is selectief gecodeerd. De axiale codes worden dan gestructureerd, relaties worden aangebracht en geïnterpreteerd (Babbie, 2004). Op basis hiervan zijn de resultaten in het onderzoek verwerkt

Veldwerk

In fase II van het onderzoek is gedurende 17 dagen veldwerk verricht op internet. Veldwerk is een verzamelnaam voor alle vormen van onderzoek waarbij de onderzoeker er zelf op uit gaat, in het veld dat hij bestudeert. De methode wordt veel in de antropologie gehanteerd. Daarbij kan de rol worden aangenomen van observator, maar de onderzoeker kan ook participeren en de interactie zoeken (Babbie, 2004).

Er is gedurende het veldwerk middels diverse zoekmachines gezocht naar sites waar jongens zich aanbieden. Daarbij zijn relevante pagina's, bijvoorbeeld online profielen van jongens, opgeslagen middels ScrapBook³³. Zo konden deze pagina's op een later moment worden geanalyseerd.

Naast deze zoekslagen naar vindplaatsen van jongens, is ook de interactie gezocht met jongens en klanten via chatsites en profielsites. Voor één profielsite is een betaalde inlog aangeschaft, omdat daardoor meer informatie over de jongens beschikbaar werd. Bij het chatten met jongens en klanten zijn drie profielen gebruikt: (1)

Zoekwoorden

Bij het zoeken naar literatuur en in het veldwerk was opvallend, dat er veel verschillende zoekwoorden zijn die weer net andere resultaten opleveren. Zo zijn voor de literatuur onder andere de volgende zoekwoorden gebruikt:

- (minderjarige) Jongensprostitutie / Jongensprostitutie
- Homoprostitutie
- Mannelijke sekswerker / escort
- Betaalde seks mannen / jongens
- Homo / Gay escort
- Escort jongen / man
- Male prostitute / escort
- Boy / Gay prostitution
- Male sex worker
- Male hustler
- Gigolo (for) male
- Male / Boy escort
- Men (paid) sex with men

Gedurende het veldwerk is ook nog gezocht op de woorden:

- Gay Chat
- Gay webcam paid
- Paydate jongen / boy / man
- Date jongen / boy / man betaald
- Gay massage
- Rentmen / rentboys

³¹ Zie ook §2.2.5 het gedeelte over datatriangulatie.

³² Op een topiclijst staan onderwerpen die ter sprake worden gebracht door de interviewer. Verder krijgt de geïnterviewde de ruimte om zijn verhaal in eigen bewoordingen te vertellen. De gebruikte topiclijsten zijn bijgevoegd in **bijlage II en III**.

³³ Dit is een speciale tool om webpagina's als geheel op te slaan en te archiveren.

klant, (2) minderjarige prostitué en (3) meerderjarige prostitué. Daarbij is profiel 1 verreweg het meest gebruikt, omdat dit profiel de meeste informatie opleverde.

Tenslotte zijn er 7 interviews gehouden met jongens. Daarbij werd de betreffende jongen benaderd met profiel 1 (klant), waarna een afspraak werd gemaakt voor seks. Als de jongen op de afspraak verscheen, werd hem duidelijk gemaakt dat het niet te doen was om seks, maar om een interview af te nemen, waarvoor hij werd betaald³⁴. Op deze manier zijn 6 afspraken tot stand gekomen; bij 1 afspraak wist de jongen wel van tevoren dat het om een interview zou gaan. De interviews zijn *semi-gestructureerd* afgenomen, met behulp van een topiclijst³⁵ (Robson, 2002).

Overigens geldt voor het veldwerk dat dit *alleen* voor de regio Rotterdam / Zuid-Holland³⁶ uit is gevoerd, aangezien het anders te omvangrijk zou worden. Gedurende het veldwerk zijn veldwerkjournaals bijgehouden. Voor de volledige afspraken omtrent het veldwerk, wordt verwezen naar bijlage V.

2.2.5 Betrouwbaarheid en validiteit

Zoals eerder beschreven is er *kwalitatieve data* verzameld middels de hiervoor beschreven methoden. Kwalitatieve data is niet numeriek en heeft als voordeel dat over het algemeen verder kan worden gekeken dan bij scoringslijstjes of enquêtes (kwantitatieve data). Dat werkt voor dit onderzoek, wat exploratief van aard is, *validiteitsverhogend*³⁷. De validiteit is nog verder verhoogd, door steeds na te gaan uit welke bron de informatie afkomstig is, door aan respondenten te vragen wat zij zelf onder een bepaald begrip verstaan, en door verder te vragen als iets niet helemaal duidelijk was (Babbie, 2004).

Een nadeel van de gehanteerde onderzoeksmethoden is dat de *betrouwbaarheid*³⁸ moeilijk gemeten kan worden (Robson, 2002). Hier is zoveel mogelijk aan tegemoet gekomen door volledig transparant te zijn over de onderzoeksmethoden en -resultaten. Omdat een aantal methoden slechts een klein deel van de totale populatie in beeld brengt, zoals de interviews met jongens, of een momentopname betreft, zoals het veldwerk, blijft de betrouwbaarheid van het onderzoek echter wel een issue.

Bij de literatuurverkenning werd duidelijk dat onderzoek naar jongensprostitutie geen eenvoudige opgave is. Dat heeft gevolgen voor de onderzoeksmethode: je kunt er als onderzoeker niet vanuit gaan dat je alle relevante informatie krijgt door één bron te gebruiken. Daarom is er in dit onderzoek gekozen om gebruik te maken van *datatriangulatie*. Dit houdt in dat bij de uitvoering van het onderzoek verschillende bronnen worden gecombineerd. Resultaten die door meerdere bronnen worden ondersteund, zijn over het algemeen betrouwbaarder (Babbie, 2004). Ook is de kans kleiner, dat je onterecht aanneemt dat de onderzoeksvraag volledig en juist is beantwoord. Datatriangulatie draagt bij aan het vergroten van de *validiteit* en *betrouwbaarheid* van het onderzoek (Robson, 2002).

³⁴ De vergoeding bedroeg 40-45 Euro per interview, afhankelijk of de jongen zelf kosten had gemaakt om op de afspraak te komen. Voor het veldwerk (toegang tot sites kopen en interviews) was in totaal 350 Euro ter beschikking gesteld door de Politie Eenheid Rotterdam.

³⁵ Deze is bijgevoegd als **bijlage VI**.

³⁶ De keuze voor Rotterdam of Zuid-Holland is afhankelijk van het filter dat binnen de diverse websites beschikbaar is.

³⁷ Validiteit gaat over de vraag of je daadwerkelijk meet wat je wilt meten. Met andere woorden: zijn de resultaten van je onderzoek accuraat, of heb je ongemerkt iets anders beschreven dan je van plan was (Robson, 2002; Babbie, 2004)?

³⁸ Betrouwbaarheid gaat over de vraag of de onderzoeksresultaten consistent zijn. Met andere woorden: Zou een ander met dezelfde methode tot dezelfde conclusies komen (Robson, 2002; Babbie, 2004)?

3. Contactlegging tussen Jongen & Klant

3.1 Introductie

In dit hoofdstuk wordt een antwoord gezocht op deelvraag 1: ‘Op welke wijze treden jongensprostitués in contact met hun klanten?’. Per onderzoeksfase en -methode wordt beschreven wat de resultaten zijn. Soms wordt van de gelegenheid gebruik gemaakt, om iets breder te kijken dan alleen de contactlegging, omdat gedurende het onderzoek veel extra informatie is verzameld.

3.2 Fase I - Literatuuronderzoek

“In the ‘adult prostitution’ literature, the overwhelming majority of resources do not address male sex work at all - so much that we could be forgiven for thinking that prostitution is not something that man ‘do’.”
(Lillywhite & Skidmore, 2006)

3.2.1 Quickscan internationale literatuur

Voor de internationale literatuur is een quickscan uitgevoerd. Dit betekent dat niet uitputtend is gezocht en dat bevindingen alleen op hoofdlijnen zijn beschreven.

Europa

Voor het Verenigd Koninkrijk voorspelde Cooper in 1998 al, dat *internet* de toekomst zou zijn voor sekswerk. Hij noemde daarbij de toegankelijkheid, lage prijs en anonimiteit³⁹ als redenen: via internet kun je moeiteloos duizenden sekswerkers benaderen (Cooper, 1998). Pearce (2009) bevestigt deze voorspelling: auteurs in het Verenigd Koninkrijk meldden in de jaren 1990, dat jongens en klanten elkaar treffen in *openbare gelegenheden*: toiletten, parken, treinstations, homo-ontmoetingsplaatsen, winkelgebieden en speelhallen⁴⁰, terwijl uit later onderzoek blijkt dat dit is verschoven richting *mobiele telefonie* en *internet*⁴¹. Bijvoorbeeld Lillywhite en Skidmore (2006) rapporteren dat hulpverleners⁴² een sterke reductie zien van jonge mannen die zich *op straat* aanbieden; *internet* en *mobiele telefoons* nemen deze plaats in. Zij schrijven dit deels toe aan de toegenomen inspanningen van de politie om prostitutie uit het straatbeeld te doen verdwijnen. Ashford (2009) noemt in het verband van internet de site www.gaydar.co.uk⁴³; hij vond met minimale inspanning 562 escort profielen in de ‘commercial pages’⁴⁴ van Gaydar. 85% daarvan had in het profiel aanvullende contactgegevens staan, zoals een telefoonnummer: jongens hechten kennelijk waarde aan *telefonisch contact*, voorafgaand aan een afspraak. Daarnaast vond hij een aantal profielen van *escortbureaus* die jongens aanboden (Ashford, 2009).

In 2010 werd een groot onderzoek gedaan onder Europese mannen die seks hebben met mannen. In totaal werden 180.000 online enquêtes ingevuld. In West-Europa werden relatief de meeste enquêtes ingevuld⁴⁵. Gemiddeld 5% van alle respondenten had het afgelopen jaar geld ontvangen voor seks, gemiddeld 8% had geld gegeven voor seks. Websites waarop het onderzoek werd geadverteerd, waren naast nationale websites vooral www.planetromeo.com, www.manhunt.net en www.gaydar.net⁴⁶, allen profielsites voor homoseksuele man-

³⁹ Cooper (1998) noemt dit de ‘Triple A Engine’ van het internet: Access, Affordability en Anonymity.

⁴⁰ Vergelijk ook: Donovan (1991); Skidmore (1999).

⁴¹ Vergelijk ook: Palmer & Stacey (2004).

⁴² De hulpverleners waren werkzaam voor projecten, met als doel om seksuele uitbuiting van jongeren tegen te gaan.

⁴³ Een profielsite voor homoseksuelen, die via deze site ook gemakkelijk kunnen daten.

⁴⁴ Pagina’s waarvoor een vergoeding wordt betaald door de plaatser, waaraan bepaalde voordelen zijn verbonden.

⁴⁵ Dit hangt waarschijnlijk samen met de toegankelijkheid van internet in deze landen. Vooral in België (4.140), Duitsland (55.992), Frankrijk (11.641), Italië (16.689), Nederland (3.917), Spanje (13.730) en het Verenigd Koninkrijk (16.077) werden relatief veel enquêtes ingevuld.

⁴⁶ Via PlanetRomeo ruim 100.000 respondenten, via ManHunt ruim 12.000 respondenten en via Gaydar ruim 11.000 respondenten. PlanetRomeo was in Nederland goed voor 53% van de respondenten, Gaydar en ManHunt bleken vooral populair in Ierland, Portugal, Spanje en de UK.

nen. Middels deze sites werden 123.000 van de 180.000 respondenten geworven, wat aangeeft dat het bereik van deze sites groot is (ECDC, 2013). Op deze sites is het ook mogelijk om betaalde contacten aan te bieden.

Noord-Amerika

Waldorf en Murphy maakten in 1990 een onderverdeling tussen 'hustlers', die hun klanten ontmoeten op *plaatsen waar wordt gecruised* door mannen: speelhallen, erotiekwinkels, gaybars en theaters en 'call men', die hun klanten werven middels *telefoonboeken, lokale advertenties, klantennetwerken* of via de *porno industrie* (Waldorf & Murphy, 1990). Volgens Flowers (2006) wijst onderzoek uit, dat de meeste jongens hun klanten *op straat* vinden. De literatuur waar hij zich dan op baseert is gedateerd (<1995). 5 jaar later (2011) schrijft hij: "*The Internet has become the primary means for male prostitutes to advertise their availability and reach out to target groups*" (Flowers, 2011, p. 119). Een goede onderbouwing van deze stelling ontbreekt echter. Cunningham & Kendall (2011) beschrijven dat voor de prostitutie in de VS in het algemeen geldt, dat er vanaf circa 2006 een verschuiving op is getreden naar het *internet*. Zij plaatsen daar de kanttekening bij, dat het internet de *straatprostitutie* slechts tot op zekere hoogte vervangt. Parallel aan de ontwikkeling richting internet, zou het totale aantal sekswerkers namelijk zijn gestegen (Cunningham & Kendall, 2011). Zij bevelen aan om meer wetenschappelijk onderzoek te doen naar deze trend, omdat dit zeer schaars is.

Bij de bevindingen uit de internationale literatuur moet het voorbehoud worden gemaakt, dat de definities van prostitutie kunnen verschillen van de Nederlandse situatie, zeker in combinatie met een ander rechtssysteem. Resultaten zijn dus niet 1 op 1 te vertalen naar Nederland, duidelijk is echter wel dat internationaal een trend richting internet wordt gesignaleerd.

3.2.2 Nederlandse literatuur

In 1998 publiceerde Van Gelder het boek '*Kwetsbaar, Kleurig en Schaduwrijk*'⁴⁷. Hij concludeert dat het jongenscircuit mobiel en vluchtig is. Het contact tussen jongen en klant verloopt wel via een aantal wetmatigheden, waarbij hij het contact verdeelt in de volgende momenten:

1. Het aanloop-moment - het eerste contact.
2. Het overeenstemmingsmoment - er wordt overeenstemming gezocht over de betaling, seksuele diensten, plaats, tijd en condoomgebruik.
3. Het seksuele praktijkmoment.
4. Het afloopmoment.

Gedurende al deze momenten kan het mis gaan in de 'relatie' tussen jongen en klant. Van Gelder (1998) onderscheidt verschillende circuits waarbinnen contacten tussen jongen en klant worden gelegd⁴⁸:

- Het *buiten circuit* - openbaar toegankelijke locaties, zoals (homo)-ontmoetingsplaatsen, op straat, in parken en rond stations⁴⁹.
- Het *uitgaans-circuit* - bijvoorbeeld in bars, sauna's, discotheken en seksbioscopen.
- Het *bedrijfsgeleide circuit* - clubs⁵⁰, privéhuisen, studio's en escortbureaus. Kenmerkend is een bemiddelende functie van bijvoorbeeld een bedrijfsleider of exploitant.
- Het *call-circuit* - Jongens die zelfstandig werken door te adverteren in kranten of feesten te bezoeken.
- Het *optreed-circuit* - Jongens die danser, model of acteur zijn en hun prostitutiecontacten erbij doen.
- Het *opvang-circuit* - Jongens die wegens omstandigheden bij klanten in huis wonen.
- Het *huiselijk circuit* - Jongens die regelmatig bij een man aan huis komen, zonder bij hem te wonen.

⁴⁷ Geschreven na jarenlang veldwerk, interviews met jongens (in totaal met 56 jongens, waarvan sommigen eenmalig en anderen meermalig, die betaald kregen), interviews met klanten (beperkt aantal), gesprekken met informaten (circa 50 personen) en literatuur/documentstudie.

⁴⁸ Deze circuits sluiten elkaar niet uit, jongens zijn vaak in verschillende circuits actief.

⁴⁹ Het Rembrandtplein, Vondelpark en Oosterpark in Amsterdam, het Oranjeplein en het Haagse Bos in Den Haag en het Museumpark, Kralingse Bos en Centraal Station in Rotterdam worden in dit verband genoemd.

⁵⁰ Amsterdam telde in 1998 5 à 6 clubs, Rotterdam en Den Haag een kleiner aantal.

De meeste van de door Van Gelder (1998) geïnterviewde jongens bleken actief in het *buitencircuit*, met de *uitgaans- en bedrijfsgeleide circuits* als goede tweede. Dit geeft aan dat deze manieren van contactlegging toen veel werden gebruikt⁵¹.

2000 – heden: Opkomst van het internet en effecten

In een aantal rapporten die zijn verschenen naar aanleiding van de opheffing van het bordeelverbod (2000), werd geconcludeerd dat:

- Er zich binnen de prostitutie een verplaatsing voltrok van legale inrichtingen naar de *escortservice*, *niet officiële prostitutieplaatsen*, *straatprostitutie* en *virtuele bemiddeling* (internet). Jongens bleken soms ingeschreven bij een *escortbureau*, maar meestal kwam het contact op *minder officiële manieren* tot stand (Goderie, Spierings, & Woerds, 2002). Daarbij nam het aantal clubs en privéhuisen af (Biesma, Stoep, Naayer, & Bieleman, 2006).
- Prostitutie van minderjarigen vooral plaats leek te vinden in het illegale circuit, zoals de *illegale escort* en *privé-huisen*. Werving van klanten, met name door minderjarige jongens, gebeurde via *mobiele telefonie* en *internet* (Borne & Kloosterboer, 2005).

Deze bronnen zijn niet eenduidig en jongens worden vaak slechts zijdelings genoemd. Wel is duidelijk dat er een verschuiving optrad in de prostitutiebranche. Verklaringen die hiervoor werden genoemd, zijn de toename van toezicht op de branche, het openstellen van grenzen binnen de EU⁵² en de opkomst van het internet. Een onderzoek dat de rol van toezicht mooi illustreert is dat van Weijnen (2006). Hij deed onderzoek naar de effecten van toezicht op jongensprostitués in Amsterdam⁵³, waarbij hij vier groepen onderscheidde:

1. *Gemarginaliseerden* - Deze waren actief rond het *Centraal Station* in Amsterdam en kwamen op allerlei (illegale) manieren aan geld. Toegenomen toezicht leidde ertoe dat deze groep vrijwel geheel stopte met hun prostitutie-activiteiten.
2. *Gelukzoekers* - Veelal illegale jongens, die vanuit een *bar* op het Rembrandtplein werkten. Toezicht resulteerde erin dat zij óf zijn gestopt, óf in het *internet* een alternatief hebben gevonden⁵⁴.
3. *Bijverdieners* - Deze waren vooral actief *in parken, homo-ontmoetingsplaatsen* en soms in *clubs*. Een groot deel was al actief op *internet*, en dat aandeel bleek verder gestegen. Uit *clubs* bleven ze weg, omdat ze moeilijk anoniem konden blijven⁵⁵.
4. *Professionals* - Deze bleken nog actief, maar ervoeren de nadelen van groter toezicht en restrictief beleid van de gemeente. Zij konden zich niet verder professionaliseren, *clubs* werden gemeden in verband met de controles en velen bleken in plaats daarvan actief via *internet*.

Het effect van toezicht is dus dat jongens stoppen, uitwijken naar *internet* en/of voorzichtiger worden (Weijnen, 2006). In een onderzoek naar de Amsterdamse escortbranche uit 2007, wordt gesproken van een 'aardverschuiving': in vergelijking met 1999⁵⁶ is het aantal *escortbureaus* voor jongens meer dan gehalveerd en het aantal zelfstandige escorts geëxplodeerd. Zelfstandige escorts bieden zich ook niet meer aan via advertentiebladen, maar via *internet*. *Profielsites* en *chatboxen* gooien hierbij hoge ogen. Als aanvullende verklaring voor deze verschuiving, geven de auteurs aan dat klanten steeds vertrouwder worden met zelfstandig opererende jongens (Eysink Smeets, Van Lier, Römken, Egelkamp, & Ditzhuijzen, 2007).

⁵¹ Hoewel gedeeltelijk ook toe te schrijven aan de methode van werven van Van Gelder (1998): Hij zocht de jongens voornamelijk op straat op.

⁵² In verband met het vrij verkeer van goederen en diensten binnen de Europese Unie.

⁵³ Als onderzoeksmethoden zijn literatuurstudie, observatie en semi-gestructureerde interviews gebruikt.

⁵⁴ Taal bleek voor velen een barrière om hierin echt effectief te zijn.

⁵⁵ Internet was vooral populair vanwege de anonimiteit en het zeer beperkte toezicht. Clubs werden gemeden omdat anonimiteit niet gegarandeerd was en dit gevolgen kon hebben voor hun verdere loopbaanontwikkeling buiten de prostitutie.

⁵⁶ In dat jaar werd door dezelfde auteur vergelijkbaar onderzoek gedaan.

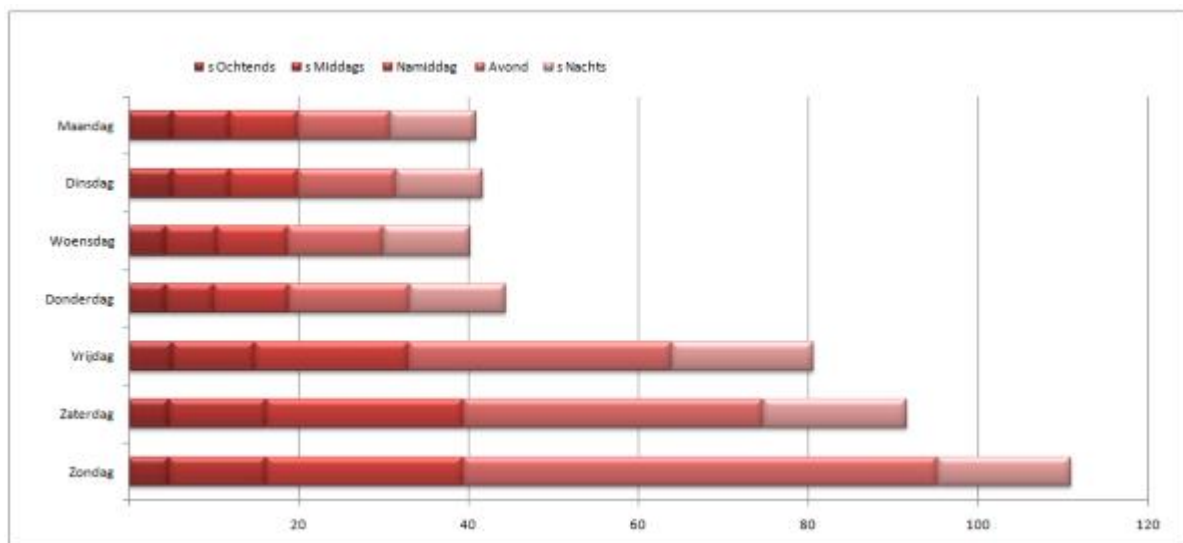
Van Gelder en Van Lier (2009) onderscheidten in hun boek 'BOYS ONLINE/BOYS OFFLINE', naar aanleiding van uitgebreid onderzoek⁵⁷ naar jongens in Den Haag, drie zones waar jongens zich aanbieden:

1. Op het *internet*⁵⁸ - schatting: 66% van de totale groep⁵⁹. Het aanbod via internet lijkt stabiel, gezien de update van de onderzoeksresultaten voor internetescorts in 2014 (Van Gelder, 2014)
2. Op (*homo*)-*ontmoetingsplaatsen*⁶⁰ - schatting: 17% van de totale groep. Het eerder beschreven aanloop- en overeenstemmingsmoment wordt ook voor deze zone vaak vooraf via internet geregeld.
3. In het *uitgaanscircuit*⁶¹ - schatting: 17% van de totale groep.

Vergunde *clubs* en *privé-huizen* worden dus helemaal niet meer genoemd en de auteurs concluderen, dat deze vorm van prostitutie verdwenen is uit Den Haag. Het aanbod op de *ontmoetingsplaatsen* bleek zeer sterk teruggelopen⁶². Als redenen hiervoor worden het natuurlijk verloop van klanten, verscherpt toezicht en opkomst van het internet genoemd (Van Gelder & Van Lier, 2011).

Korf, Benschop en Knotter (2009) bevestigen deze resultaten. Het overgrote gedeelte van de jongens, die zij in 2009 interviewden, werkte via *internet*, met op afstand respectievelijk het (*homoseksuele*) *uitgaansleven*, *escortbureaus* en *publieke ruimtes*. Hetzelfde geldt voor de jongens die door Repetur (2010) werden geïnterviewd.

Een waardevolle aanvulling op deze onderzoeken vormt de scriptie van Krob (2010). Hij deed onderzoek naar outreachende hulpverlening op internet en enquêteerde 53 jongensprostitués. Jongens noemden uiteenlopende sites om klanten te werven⁶³ en gaven aan dat zij op vrijdag, zaterdag en zondag in de namiddag en avond het meest actief waren om klanten te werven, zie figuur 3.1 (Krob, 2010).

Figuur 3.1 – Weergave van tijden waarop respondenten actief klanten werven⁶⁴. Overgenomen van Krob (2010) pag. 45

⁵⁷ Bestaande uit literatuurstudie, internet search, veldwerk offline, veldwerk online (waarbij onder andere oproepen werden geplaatst aan jongens om te reageren), interviews met jongens en interviews met hulpverleners.

⁵⁸ Profiel- en datingsites, chatboxen, webcams en eigen websites.

⁵⁹ De gigolo's uit de resultaten zijn buiten beschouwing gelaten. Daarom zijn de percentages van Van Gelder en Van Lier (2011) herberekend met N=308.

⁶⁰ Bossen en parken, met name het Haagse Bos en het Zuiderpark.

⁶¹ Bars, clubs, sauna's en seksinema's.

⁶² Voor sommige ontmoetingsplaatsen tot maar 17% van het aanbod dat in 1993 werd gesignaleerd.

⁶³ www.boys4u.nl, www.bullchat.nl, www.chat4gay.nl, www.chatboy.nl, www.gay.nl, www.gaychat.nl, www.homo.nl, www.lekkeradverteren.nl en www.seks4u.nl.

⁶⁴ Deze berekening is tot stand gekomen door de antwoorden op de vragen (1) op welke dagen de respondenten klanten werven, (2) tijdens welke dagdelen zij dit doen en (3) hoeveel tijd ze hier dan aan spenderen.

3.3 Fase I - Dossieronderzoek

Middels de Korpsexperts Mensenhandel van de voormalig politieregio's, zijn de zaken, waarin jongensprostitutie een rol speelde, opgevraagd voor de periode 2010 tot 2013. Dit heeft geresulteerd in 8 omvangrijke dossiers, waarbij vervolging is (of wordt) ingesteld, 6 kleinere dossiers, die zijn geseponeerd of waar geen zaak van is gemaakt en 5 signalen die niet verder zijn onderzocht of die nog in behandeling zijn⁶⁵. In de overzichten op de volgende pagina's, is per zaak weergegeven hoeveel jongens er in de zaak zijn gehoord, of er sprake is van minderjarigheid, wat hun herkomst is, hoe de contactlegging tussen klant en prostitué tot stand kwam, of er wel of geen sprake is van bemiddeling door een derde en wat de huidige status van de zaak is en welke sites werden gebruikt. Een samenvatting van de zaken is te vinden in bijlage IV.

3.3.1 Analyse dossiers

Als de zaken onderling worden vergeleken, kan een grove onderverdeling worden gemaakt:

Zaak I, II, III, VI en dossier 6

In deze zaken gaat het om buitenlandse jongens, met name uit Oost-Europa en met een Spaanstalige achtergrond. In iedere zaak is sprake van meerdere jongens, die allemaal meerderjarig zijn en op initiatief van de verdachten naar Nederland zijn gekomen. De verdachten regelden bijvoorbeeld de reis, die dan later moest worden terugbetaald. De verdachten onderhielden internationale contacten vooral www.gayromeo.com. Zo werden jongens geworven voor de prostitutie in Nederland. Daarnaast hadden een aantal verdachten lokale netwerken: in zaak I was één van de verdachten Roemeens en had zodoende contacten in Roemenië⁶⁶, in zaak II ging de verdachte regelmatig naar Tsjechië en in zaak VI had de verdachte contacten in Spanje, waar Spaanssprekende jongens werden geworven.

In Nederland woonden en prostitueerden de jongens zich vanuit de woning van de verdachten. Ook leveren ze escortdiensten, waarbij de verdachte veelal als chauffeur optrad. De verdachten traden op als bemiddelaar tussen jongen en klant. Dit deden ze via illegale escort bureaus met bijbehorende websites en via profielen op andere websites. Als de jongens eenmaal de weg wisten, zochten de jongens zelf ook naar klanten (uitzondering: zaak VI). Dit deden zij via uiteenlopende websites, die naast en door elkaar heen werden gebruikt. De meest genoemde sites zijn www.boys4u.nl en www.bullchat.nl. De sites www.chatboy.nl en www.gaydar.nl worden in twee zaken genoemd.

Uit de verklaringen blijkt dat het eerste contact meestal werd gelegd via internet en dat er vervolgens werd gebeld. Ook waren er wel vaste klanten, die de nummers van de verdachten in hun telefoon hadden staan. In de zaken is sprake van dwang en uitbuiting: afspraken veranderden, jongens wisten niet dat ze in de escort terecht kwamen, jongens werden gechanteed, ze woonden onder erbarmelijke omstandigheden, er werden paspoorten ingenomen, etc.

⁶⁵ De voormalig regio's Amsterdam-Amstelland, Gelderland-Zuid, Gelderland-Midden, Flevoland, Gooi en Vechtstreek, Haaglanden, IJsselland, Limburg-Noord, Midden- en West-Brabant, Noord- en Oost-Gelderland, Noord-Holland-Noord, Twente en Zeeland hadden geen zaken binnen de criteria. De voormalig regio's Brabant-Noord en Hollands Midden hebben niet gereageerd op herhaaldelijke oproepen. De voormalig regio's Drenthe en Fryslân konden hun signalen niet specificeren en zijn niet meegenomen in de analyse.

⁶⁶ Onder andere via het kindertehuis waar hij zelf in had gezeten.

Achtergrond Zaak I

Naar aanleiding van zaak I werd een antropoloog gevraagd om de achtergrond van de jongens in kaart te brengen. Dit resulteerde in het rapport 'Armoede, Sociale Uitsluiting en Migratie in Roemenië'.

Hierin wordt duidelijk dat 12 van de 17 Roemeense jongens uit gebieden komen, waar armoede en kinderarmoede het hoogste is van de EU. Daarnaast behoren zij vaak tot de Roma minderheid, iets wat je kans op een normaal inkomen aanzienlijk beperkt. De acceptatie van een homo-, bi- of transseksuele identiteit is ook minimaal in Roemenië. Een aantal jongens verklaarde dat ze ook niet uit konden komen voor hun geaardheid. Deze mechanismen zorgen voor sociale uitsluiting (Kolp, 2013).

Ook emigreren veel mensen uit Roemenië. Daarbij zijn mannen vaak laag opgeleid en laten een familie achter die ze moeten onderhouden. Mislukking is eigenlijk onmogelijk, waardoor prostitutie opeens een optie wordt om toch geld binnen te brengen (Kolp, 2013).

Verder hadden 7 personen uit zaak I een achtergrond in een Roemeens kindertehuis, waar de omstandigheden slecht waren (Kolp, 2013).

Voormalig Regio	Zaken	Jaar	Get/Aan ⁶⁷	Minderjarig ⁶⁸	Herkomst ⁶⁹	Contact ⁷⁰	Bemiddeld	Afhandeling
KLPD	Zaak I	2011/12	1/10 (6)	Nee	O-E	INT / IEB	Ja + Zelf	Loopt
Kennemerland	Zaak II	2009/10	0/6	Nee	O-E (4) / L-A (1) / NL (1)	INT / IEB	Ja + Zelf	Vervolgd
Kennemerland	Zaak III	2010	0/5 (11)	Nee	O-E	INT / IEB	Ja + Zelf	Vervolgd
Rotterdam-Rijnmond	Zaak IV	2012	0/1	Ja (15)	NL	INT	Nee	Vervolgd
Rotterdam-Rijnmond	Zaak V	2010	2/1	Ja (13)	NL	INT	Nee	Vervolgd
Utrecht	Zaak VI	2009/10	4/12	Nee	O-E (9) / L-A (6) / NL (1)	INT / IEB / HOR	Ja	Vervolgd
Zaanstreek-Waterland	Zaak VII	2012/13	0/1	Ja (15)	NL	INT	Ja + Zelf	Vervolgd
Zuid-Holland-Zuid	Zaak VIII	2011	0/1	Ja (15)	NL	--	Nee	Vervolgd
Brabant Zuid-Oost	Dossier 1	2010	1/0	Ja (17)	NL	INT	Nee	Geen actie
Groningen	Dossier 2	2011	0/1	Nee	Af	Onbekend	Ja	Sepot
Groningen	Dossier 3	2011/12	0/1	Nee	Af	Onbekend	Ja	Sepot
Groningen	Dossier 4	2013	0/1	Ja (15)	Af	Onbekend	Ja	Sepot
Groningen	Dossier 5	2012	0/1	Nee	Af	Onbekend	Ja	Sepot
Limburg-Zuid	Dossier 6	2013	1/0	Nee	O-E	INT	Ja + Zelf	Sepot
Brabant Zuid-Oost	Signaal 1	2012	--	Ja (17)	NL	--	--	Geen actie
Rotterdam-Rijnmond	Signaal 2	2013	--	Ja (16)	NL	INT	Nee	Loopt
Rotterdam-Rijnmond	Signaal 3	2014	--	Ja (16)	NL	INT	Nee	Loopt
Zuid-Holland-Zuid	Signaal 4	2011	--	--	O-E	--	--	Geen actie
Zuid-Holland-Zuid	Signaal 5	2011	--	--	NL	HOR	Ja	Geen actie

Voor een uitgebreider overzicht met geboortejaren, nationaliteiten en websites in een wordt verwezen naar Bijlage IV - Tabel BIV.1

Tabel 3.1 – Overzicht dossiers

⁶⁷ Getuige / Aangever. Als er een aanduiding tussen haakjes staat is er zicht geweest op dit aantal jongens extra, maar konden die niet nader gehoord/geïdentificeerd worden.

⁶⁸ Dit gaat erom of er prostitutie op minderjarige leeftijd (18-) in Nederland heeft plaatsgevonden. Indien dit het geval is, is de vanaf leeftijd vermeld waarover de betrokkene(n) heeft/hebben verklaard.

⁶⁹ Herkomst met eventueel tussen haakjes het aantal personen: Af = Afrikaans, L-A = Latijn-Amerikaans, NL = Nederlands en O-E = Oost-Europees. Met herkomst wordt bedoeld: dat deel van de wereld, waar de langste tijd van de jeugd is doorgebracht. Vastgesteld aan de hand van verklaringen en/of de nationaliteit van de betrokken personen.

⁷⁰ Op welke wijze het contact tot stand kwam, waarbij INT = Internet, IEB = Illegaal Escort Bureau (middels website), HOR = Horeca.

Voormalig Regio	Zaken	www.gayrome.com	www.bullchat.nl	www.boys4u.nl	www.chatgay.nl	www.bullchats.nl	www.sex4gay.nl	www.gaydar.nl	www.gay.nl	www.gaychat.nl	www.chatboy.nl	www.gaygate.com	www.gayescortamsterdam.nl	www.milleniumboys.nl	www.goldengayescort.com	www.heavenboys.webs.com	www.diamondboys.nl	www.paradise-boys.nl	Hotmail / MSN	Yahoo! Messenger	Facebook Messenger	Hypes	Skype
KLPD	Zaak I	<u>X</u>		X			X		X	X	X	X		X	X	X	X		X	<u>X</u>	<u>X</u>		
Kennemerland	Zaak II	<u>X</u>		X				X					X										
Kennemerland	Zaak III	<u>X</u>	X	X			X	<u>X</u>					X								X		
Rotterdam-Rijnmond	Zaak IV	(X)	X					(X)	(X)	(X)	(X)												
Rotterdam-Rijnmond	Zaak V		X							(X)									X				(X)
Utrecht	Zaak VI	<u>X</u>		X						X	X			X			X	X					
Zaanstreek-Waterland	Zaak VII		X	X																			
Brabant Zuid-Oost	Dossier 1		X						X														
Limburg-Zuid	Dossier 6	<u>X</u>	X			X																	
Rotterdam-Rijnmond	Signaal 2		X																				
Rotterdam-Rijnmond	Signaal 3		X																				X

Een **X** geeft aan dat de site is genoemd door jongens als site waar klanten werden geworden, een **X** geeft aan dat de site ook internationaal werd gebruikt voor contact tussen jongens en de verdachte en een **(X)** geeft aan dat deze sites alleen door verdachten werden genoemd als wijze van contactlegging.

Tabel 3.2 – Overzicht websites per zaak

Zaak IV, V, dossier 1, signaal 2 en signaal 3

In deze zaken gaat het om minderjarige Nederlandse jongens. Hun omgeving staat over het algemeen afwijzend tegenover hun homoseksuele geaardheid en/of weet hier niets vanaf. De jongens gingen daarom op internet zoeken en kwamen zodoende op www.bullchat.nl terecht. Zo kwamen ze in contact met de verdachten, die op zoek waren naar jonge jongens om seks mee te hebben. Daar hadden de verdachten ook best geld voor over. Zij zetten geld soms zelfs bewust in als tactiek, om de jongens over te halen tot een seksdate.

De jongens werden niet bemiddeld, zij zochten het contact zelf. In zaak IV gaf de jongen een hogere leeftijd op, waardoor de klanten niet altijd wisten dat de betreffende jongen minderjarig was. Ook lichtte de jongen soms klanten op, door ze reiskosten te laten voorschieten via zijn bankrekening, en vervolgens niet te komen. In zaak V was de jongen - zeker bij zijn eerste contact - overduidelijk minderjarig en kreeg toen te maken met een persoon die hem verkrachtte (deze persoon is nooit geïdentificeerd). De verdachte die wel werd geïdentificeerd en aangehouden, had op regelmatige basis contact met het slachtoffer. Zij onderhielden contact via de telefoon en soms via MSN. Gedurende het onderzoek bleek dat de verdachte nog twee minderjarige jongens betaalde voor seks.

De verdachten in zaak IV en V bedienden zich van meerdere sites om zelf contact te zoeken, een site die hierbij in beide zaken werd genoemd is www.gaychat.nl. Eén van de verdachten gaf in het verhoor zelf aan, dat www.bullchat.nl sinds 2,5 jaar eigenlijk wel marktleider is, en dat op de andere chatsites niet veel meer gebeurt. Opvallend in zaak IV was, dat onder andere gebruik werd gemaakt van een woning, die kort werd verhuurd speciaal voor dates. De betreffende woning werd aangeboden via www.bullchat.nl.

Dossier 2 t/m 5

In deze dossiers gaat het om Afrikaanse vluchtelingen, die tegen hun wil werden geprostitueerd vanuit privé woningen. Daarbij trad degene waar ze mee naar Nederland waren gereisd op als tussenpersoon (pooier). Hoe het contact tussen jongen en klant tot stand kwam, is onduidelijk. De slachtoffers wisten dit zelf niet en de onderzoeken hebben niet geleid tot verdachten. Het is daarom lastig om over deze zaken nadere uitspraken te doen, omdat de verklaringen in de dossiers daar te weinig aanknopingspunten voor bieden.

Zaak VII

Dit is een op zichzelf staande zaak, waarin een minderjarige werd geprostitueerd door leeftijdgenoten, onder het mom van een fictieve schuld en bedreiging. Eerst werd hij bemiddeld door één van de verdachten via www.bullchat.nl. Hij prostitueerde zich eerst buiten, naar gelang wat de verdachte af had gesproken. Na ongeveer een jaar vonden de verdachten een pandje, vanwaar de jongen zich prostitueerde. Hij legde toen ook zelf contact met potentiële klanten via www.bullchat.nl. Daarnaast had hij een profiel op www.boys4u.nl.

ZAAK VIII

Ook dit is een op zichzelf staande zaak, die veel weg heeft van grooming⁷¹. De verdachte kreeg via kennis aan het slachtoffer, die eerst gewoon klusjes voor de verdachte deed. Daarna bracht de verdachte het slachtoffer in een situatie, waaruit hij moeilijk terug kon krabbelen. Toen er eenmaal één keer seksueel contact was geweest, werd het steeds een herhaling van zetten voor de verdachte. Het contact tussen verdachte en slachtoffer verliep via de telefoon.

Horeca en Legale Seksinrichtingen

Het is opvallend dat slechts in één zaak *Horeca* een beperkte rol speelt: in zaak VI werden de slachtoffers meegenomen naar een café. Als jongens hier contact zochten met andere bezoekers, werd door de verdachte dui-

⁷¹ Grooming is het benaderen van en contact leggen met kinderen door een pedofiel met als uiteindelijke doel het mogelijk maken van seksueel contact door de seksuele drempels en remmingen van het kind te verlagen. De betaling maakt dat de zaak toch is meegenomen in het onderzoek. Mogelijk zijn er meerdere van deze zaken bekend bij de afdelingen Zeden. Deze zijn niet bevestigd in dit onderzoek.

delijk gemaakt dat er betaald moest worden voor dates. Daarnaast is het opvallend dat er in geen enkele zaak sprake was van een *legale seksinrichting*.

3.3 Fase I - Interviews

Er zijn in totaal 14 interviews gehouden⁷². Uit de analyse van de interviews kwam een aantal thema's naar voren ten aanzien van jongensprostitutie en de contactlegging, die hier worden beschreven.

3.3.1 Bekendheid

Jongensprostitutie krijgt weinig aandacht. Er is volgens respondenten van de Politie Eenheid Rotterdam en het OM Rotterdam weinig zicht op deze groep. Ook de hulpverlening heeft slechts beperkt zicht: een aantal organisaties bleek weinig expertise op dit gebied te hebben, anderen signaleren dat jongensprostitutie een onderbelicht werkveld is.

Eén van de belangrijkste problemen daarbij is volgens Repetur (Movisie), dat jongens niet als *slachtoffer* worden gezien. Ook zien zij *zichzelf* niet als slachtoffer: slachtofferschap past niet in het zelfbeeld van een man. Andere respondent gaven vrijwel allemaal aan dat het *stigma* waarmee jongens worden geconfronteerd enorm is en dat praten met jongens daarom heel lastig is: het is vooral een kwestie van *vertrouwen* en *lange adem*.

3.3.2 Contactlegging

Over contactlegging tussen jongen en klant waren alle respondenten eenduidig: jongens vinden hun klanten *online*. Schattingen lopen uiteen van 70% tot 100% van de jongens, waarvoor *internet* in ieder geval één van de manieren is om contact te zoeken. Van Gelder (SHOP) geeft bijvoorbeeld aan dat internet anoniem en veilig is voor beide partijen en dat er volop keuze is voor klanten.

Trends landelijk

Qua *Jongensbordelen* is er nog maar één adres, Club 21 in Amsterdam. In Amsterdam is verder nog één straat, waar transgenders achter de ramen zitten. In aanvulling op de eerdere bevindingen uit de literatuur⁷³, werden de volgende extra redenen gegeven voor deze trend: door Van Gelder (SHOP) het ingewikkelde *opting-in systeem*, door Korf (UvA) de *criminele infrastructuur*, die na de opheffing van het bordeelverbod niet is verdwenen en door Ridder (SOA aids) en Franke (GGD) het achterblijven van *innovatie* in de branche⁷⁴.

Er zijn nog een aantal *escortbureaus* actief, maar volgens diverse respondenten houden jongens er veelal als nog een eigen *online profiel* op na. Ook in de *HoLeBi*⁷⁵ horeca zijn nog wel jongens aanwezig. Zo gaf Van der Kolk (GGD) aan, dat er een groep Roemeense jongens actief is in de Amsterdamse horeca, maar dat het erg lastig is om die te bereiken⁷⁶. Van Gelder (SHOP) stelde, dat ook ontmoetingen in de *horeca*, vaak eerder al via internet zijn gearrangeerd. Verder hangen volgens Korf (UvA) rond *feesten* nog weleens jongens rond, en is er een categorie jongens die niet op internet te vinden is, omdat ze een *vast klantenbestand* hebben. Alle respondenten gaven aan dat *tippelen* en *straatprostitutie* bijna niet meer gebeurt.

Er zijn nog twee opmerkelijke zaken: Ten eerste rept Korf (UvA) over '*pandjes*', waar jonge jongens die onderdak nodig hebben, verblijven. Die zouden dan weleens 'uit worden geleend'. Ten tweede noemde een aantal respondenten *Afrikaanse vluchtelingen*, die tegen hun wil vanuit woningen zouden worden geprostitueerd⁷⁷. Onduidelijk bleef echter hoe klanten werden geworven.

⁷² Voor de lijst met respondenten, zie **bijlage I**.

⁷³ Te weten: toegenomen toezicht na de opheffing van het bordeelverbod, vrij verkeer van mensen binnen de Europese Unie, natuurlijk verloop van klanten, klanten die steeds bekender worden met internetescorts en de enorme stijging in internettoegang.

⁷⁴ Zo geeft Franke (GGD Rotterdam) aan dat de meeste ondernemers nog dezelfde zijn als die van 30 jaar geleden.

⁷⁵ Horeca gelegenheden gericht op homoseksuele en biseksuele personen.

⁷⁶ Om meer zicht te krijgen is een Roemeense sekswerker aangesteld als VIP-er (Voorlichter in de Prostitutie).

⁷⁷ Deze zouden bij AZC's worden geronseld.

Omdat de contactlegging aan verandering onderhevig is, werd door Ridder (SAO aids) en Van der Kolk (GGD) al naar de toekomst gekeken: het is goed mogelijk dat diensten in de toekomst aan worden geboden via een *mobiele app*. Een voorbeeld hiervan is *Grindr*, een app die gemaakt is om via de locatie van je telefoon te zoeken of er mannen in de buurt zijn, die willen daten. Ook gaven respondenten van de GGD en PMW aan, dat er *thuisfeesten* via sociale netwerken worden georganiseerd, waar maatschappelijk werkers nauwelijks vat op kunnen krijgen.

Rotterdam

Specifiek voor Rotterdam, vertelden respondenten van de GGD en PMW dat 'Perron 0'⁷⁸ al jaren is gesloten en dat ook in de parken, na repressief optreden van de politie, niet veel activiteit meer is. Het laatste adres waar jongens zaten, aan het Heemraadsplein, is ook dicht. Volgens Kuijper (GGD Rotterdam) worden er nog weleens jongens gespot in de *sauna's* en in de *homo-horeca*. Ook in het Kralingse Bos en het Museumpark zal 'nog wel eens iets gebeuren', vooral in de zomer. Maar dit is sporadisch. Het is lastig voor de GGD en PMW, om tijdens veldwerk uit te vinden wie er komt om gewoon te cruisen⁷⁹ en wie voor betaalde seks.

Internet nader beschouwd

Volgens respondenten die zelf veldwerk of onderzoek hadden verricht⁸⁰, is het op profielsites, zoals Boys4U, vaak duidelijk dat jongens zich prostitueren. Op de chatsites, zoals Bullchat, is het minder duidelijk. Hier zijn gangbare codes een '\$' of '€' teken in de nickname⁸¹ en het woord 'pay', 'paydate' of 'vergoeding' in de beschrijving⁸². Ook het '!' wordt wel gebruikt, aangezien je daardoor hoog op de lijst van de chatbox terecht komt⁸³. Bij het veldwerken ervaren de hulpverleners, dat internetcontact erg oppervlakkig is: een 'live' gesprek levert vaak veel meer op, waardoor soms vraagtekens worden geplaatst bij de effectiviteit van online veldwerken.

Korf (UvA), Van Gelder (SHOP) en Repetur (Movisie) merkten op dat jongens, die via internet werken, meestal 'checks' inbouwen voor een afspraak. Op internet opereren veel zogenaamde 'fakers', mensen die afspraken maken, maar vervolgens niet op komen dagen of alleen uit zijn op foto's en 'drooggeilen' achter de computer. Jongens willen daarom bijvoorbeeld eerst een foto zien, of een bevestiging via de telefoon. Als ze aan huis ontvangen laten ze de klant vaak pas in de straat het exacte adres weten. Of ze lopen eerst naar de auto, om te kijken wat voor vlees ze in de kuip hebben. Korf (UvA) stelt dat jongens in het klantcontact vaak concreet en snel zijn: ze zitten op internet om zaken te doen, niet om gezellig te kletsen.

3.3.3 Overige bevindingen

Bij het analyseren van de interviews kwamen nog de volgende zaken naar voren:

1. *Leeftijd* - Respondenten, die zelf veldwerk of onderzoek hadden verricht, gaven aan dat veruit de grootste groep *18-plus* is, de meesten zelfs *22-plus*. Een aantal respondenten zag de gemiddelde leeftijd de laatste jaren stijgen. *30 jaar* wordt wel zo'n beetje gezien als de bovengrens voor een jongensprostituë, tenzij je een specialisatie hebt⁸⁴. Verschillende respondenten vertelden dat jongens weten wat wel en niet mag: *18-minners* geven een *hogere leeftijd* op, terwijl jongens van *25-plus* vaak een *lagere leeftijd* opgeven⁸⁵.

⁷⁸ Een zone bij station Rotterdam Centraal, waar veel druggebruikers kwamen en waar ook werd getippeld.

⁷⁹ Cruisen is het zoeken van vluchtige seksuele contacten in de buitenlucht, vooral door homo- en biseksuele mannen.

⁸⁰ Dit gold voor respondenten van het Boysproject, Fier Fryslân, de GGD, Movisie, PMW, SHOP en de UvA.

⁸¹ Een naam die je voorafgaand aan het chatten kunt kiezen en waarmee je zichtbaar bent in de chatbox.

⁸² Een stukje tekst wat je in kunt voeren en wat ook voor anderen zichtbaar is. Je kunt er bijvoorbeeld je 'stats' in kwijt, zoals je lengte, gewicht, uiterlijk, etc.

⁸³ Het '!' wordt door de meeste sites als eerste geteld. Daardoor kom je bovenaan de lijst te staan, zeker als je het combineert met een spatie.

⁸⁴ Bijvoorbeeld goed kunnen masseren, extreme vormen van seks aanbieden (zoals SM) of gewoon prettig gezelschap zijn. Van der Kolk (GGD Amsterdam) vertelde dat de factor leeftijd bij mannen met een vaste klantenkring ook een minder belangrijke rol speelt.

⁸⁵ Vooral via internet kan dit goed, aangezien de klant bijvoorbeeld maar moet afwachten hoe recent de foto is die je hem stuurt.

2. *Motief.* Hierover waren alle respondenten eenduidig: voor de meeste jongens is het motief *geld*. Diverse respondenten gaven aan dat er ook een groep is, die het doet om hun *seksualiteit te beleven* en jongens die het voor de *spanning* doen.
3. *Signalering.* Door de respondenten van SOA aids, Movisie en de Eenheid Rotterdam, werd aangegeven dat het beroepsgeheim van hulpverleners soms erg ver gaat, waardoor ongezonde situaties in stand worden gehouden. De mogelijkheden om hier iets aan te doen, zodat problemen eerder gesignaleerd kunnen worden, worden door SOA aids Nederland onderzocht.
4. *Kwetsbaarheid.* Waar vrouwen vaak een systeem hebben met een vriendin die weet wat ze doen, hebben jongens dit niet. Die zijn vaak heel individueel bezig, omdat hun omgeving niet mag weten wat ze doen. Door bijvoorbeeld Van Gelder (SHOP) werd geschat dat van 90% van de jongens, de familie en vrienden niet weet waarmee ze hun geld verdienen. Steijnis (Rotterdam V) benadrukte dat zeker jongens uit een milieu, dat sterk afwijzend tegenover homoseksualiteit staat, zeer kwetsbaar zijn. Repetur (Movisie) gaf hierbij aan dat er een grote discrepantie is tussen wat jongens zeggen en wat ze echt vinden. Vaak is er ook sprake van een verstoorde (seksuele) ontwikkeling in de jeugd, zoals mishandeling, seksueel misbruik, echtscheiding, psychische problematiek, etc. Zij maakte hierbij de nuance dat er een minderheid is, die het werk écht leuk vindt. Er is echter ook een groep, waar het vanuit hun perspectief wellicht de juiste keuze is om zich te prostitueren, maar waar we als samenleving anders tegenaan kijken. Sommige jongens moeten we tegen zichzelf beschermen. Respondenten die als hulpverlener met jongens te maken hadden, gaven ook aan dat jongens die vanuit een nood werken (bijvoorbeeld geen geld of onderdak hebben), kwetsbaar zijn.

BOYSPROJECT

*Een verhaal apart is dat van Antwerpen. Daar loopt het **Boysproject**, een sociale organisatie voor mannelijke sekswerkers, transgenders, pays en escorts die in en rond Antwerpen geld verdienen met seks (Boysproject, 2014). Y. Dingens, coördinator van het Boysproject deed uit de doeken wat deze organisatie zoal doet:*

1. *Er is wekelijks op woensdag van 14.00 – 21.00 uur een **Drop In**, waar jongens terecht kunnen. Dit is een soort huiskamer, waar altijd 2 medewerkers aanwezig zijn. Deze wordt door circa 20-30 jongens per week bezocht. 1 keer per maand kunnen de jongens terecht voor een **doktersconsult** en testen.*
2. *Er zijn circa 200 **individuele afspraken** per jaar met jongens.*
3. *Medewerkers **mailen en chatten** met jongens op vaststaande tijden via de fora waar jongens actief zijn. Zo is er contact met circa 200-300 jongens per jaar.*
4. *Medewerkers veldwerken op **straat** en in de **parken**. Twee jaar geleden leken de jongens daar verdwenen, maar nu is er een grote groep **Afghaanse vluchtelingen** actief. Dit heeft een aanzuigend effect op andere jongens die het ook weer proberen. Ook zijn jongens actief in de **HoleBi horeca**. Per keer dat er wordt geveldwerkt, worden minimaal 5 jongens bereikt.*

*Voor alle activiteiten geldt dat het lang heeft geduurd voordat er **expertise**, maar vooral ook **vertrouwen** op was gebouwd. Wat daarbij enorm helpt zijn **peers**, die andere jongens aanwijzen of introduceren.*

*Dit geeft aan dat het mogelijk is, om vanuit de hulpverlening goed contact op te bouwen met jongens. Dat er weer jongens actief zijn in de parken, werpt de vraag op of dit in Nederland ook niet het geval zou kunnen zijn. De GGD Rotterdam en Amsterdam hebben geen indicaties dat dit het geval is. Ook Yves Dingens benadrukte dat het een lokaal verschijnsel lijkt te zijn en volgens verschillende respondenten is de situatie in Nederland en Antwerpen moeilijk te vergelijken, omdat de **controle** en **directheid** in Nederland groter is.*

3.4 Fase I - Conclusies

Uit alle onderzoeksmethoden in fase I blijkt een duidelijke trend: vrijwel alle jongens bieden zich (ook) aan via internet. Uit het literatuuronderzoek en de interviews blijkt dat jongens bijna volledig uit het *straatbeeld* zijn verdwenen, dat er nog maar één *jongensclub* is en dat er nog een klein aantal *escortbureaus*⁸⁶ actief is. Jongens worden nog af en toe gezien in de HoLeBi *horeca*, in *sauna's* en in *seksbioscopen*. Ook wordt verondersteld dat op *homo-ontmoetingsplaatsen* en in de buurt van *feesten* jongens actief zijn. Met deze trend naar het internet zijn de traditionele vindplaatsen die in het verleden door auteurs zijn genoemd, kennelijk bij het grootste deel van de doelgroep in onbruik geraakt. De volgende oorzaken voor het verdwijnen van deze traditionele vindplaatsen zijn gegeven:

1. Toegenomen toezicht.
2. Explosieve groei van het internetgebruik.
3. Ontmoedigend beleid van gemeenten ten aanzien van prostitutie.
4. Vrij verkeer van personen binnen de EU.
5. Het ingewikkelde opting-in systeem in de legale branche.
6. De afwezigheid van innovatie in de branche.
7. Natuurlijk verloop van klanten in combinatie met bekendheid en vertrouwdheid met internetescorts.
8. De (criminele) infrastructuur, die na de opheffing van het bordeelverbod niet is verdwenen.

De dossierstudie bevestigt deze resultaten: in slechts één van de dossiers speelde *horeca* een (kleine) rol. De rest van de contactlegging verliep via uiteenlopende websites, waarbij internationaal www.gayromeo.com, en in Nederland vooral www.bullchat.nl en www.boys4u.nl veel werden gebruikt.

3.5 Fase II - Online veldwerk

In fase II van het onderzoek is gedurende 17 dagen veldwerk verricht. Hiervan zijn veldwerkjournals bijgehouden. Een overzicht van de dagen, waarop is geveldwerkt, is te vinden in tabel 3.3. Er is met diverse zoekmachines gezocht naar online vindplaatsen van jongensprostitués. Daarnaast zijn de jongens middels klantprofielen benaderd en is een aantal keer het profiel van een minder- en meerderjarige jongensprostitué gebruikt.

3.5.1 Online vindplaatsen

Qua de online vindplaatsen is een verdeling gemaakt tussen profielsites, advertentiesites en chatsites. Per relevante site wordt beschreven hoe jongensprostitués te vinden zijn.

Profielsite 1 - Boys4U

Boys4U (www.boys4u.nl) richt zich puur op mannelijke escortservices. Op de site kunnen jongensprostitués een profiel aanmaken, met informatie over wie ze zijn, welke talen ze spreken, wat hun geaardheid is, wat ze allemaal doen qua seks, welke werktijden ze hanteren, etc. Ook kunnen ze foto's uploaden. Een deel van de informatie⁸⁷ staat achter een betaalde login, waaronder de contactgegevens van de jongen⁸⁸. Om escorts te

	Januari			Februari			
Zo	12	19	<u>26</u>	02	09	16	<u>23</u>
Ma	<u>13</u>	20	<u>27</u>	03	10	17	<u>24</u>
Di	14	<u>21</u>	28	04	11	<u>18</u>	<u>25</u>
Wo	15	<u>22</u>	29	05	12	19	<u>26</u>
Do	<u>16</u>	<u>23</u>	30	06	<u>13</u>	<u>20</u>	27
Vr	<u>17</u>	24	31	07	14	<u>21</u>	28
Za	<u>18</u>	25	01	08	15	22	

Tabel 3.3 – Dagen waarop veldwerk is uitgevoerd (onderstreept)

⁸⁶ De jongens die voor deze bureaus werken, houden er veelal een eigen internetprofiel op na.

⁸⁷ Zoals recensies van klanten, een interview – waarin jongens vragen beantwoorden als: wat vind je leuk aan het werk? en waarom doe je het werk? - en extra foto's en filmpjes.

⁸⁸ Bezoekers van de site kunnen het volledige lidmaatschap aanschaffen vanaf €19,95 voor 14 dagen. Ook is het mogelijk om een betaald nummer te bellen voor de contactgegevens. Meestal kun je als klant de escort dan direct bellen, soms is er door de escort voor gekozen om zijn nummer af te schermen en het contact via een nummer van Boys4U te laten lopen.

stimuleren om zoveel mogelijk juiste informatie te verstrekken, kunnen zij 'vinkjes' verdienen⁸⁹. Ook is het voor escorts mogelijk om een 'Premium Escort' profiel aan te schaffen. Ze worden dan in de zoekresultaten altijd het eerste getoond aan potentiële klanten. Het is ook mogelijk om via Boys4U te chatten middels een eigen chat-applicatie, maar meestal is de status van de jongens 'afwezig'. Het zoeken op Boys4U werkt heel gemakkelijk: middels diverse filters kan geselecteerd worden op bijvoorbeeld plaats, leeftijd, tarief, geaardheid, seksuele activiteiten, etc.

In Rotterdam en omgeving zijn 62 profielen gevonden met escorts⁹⁰. 23 jongens gaven daarin aan, 23 jaar of jonger te zijn⁹¹. Van deze 23 hadden er 15 minimaal één vinkje, wat inhoudt dat hun telefoonnummer is gecontroleerd door Boys4U. 4 van de 23 jongens werkten volgens Boys4U voor 50 Euro of minder, 6 voor 70-90 Euro en 13 voor 100-150 Euro per uur. Slechts 4 jongens hadden een herkenbare foto.

Op de websites www.gaygate.com, www.gayescort.eu, www.homo-escort.nl, www.boysvoor50euro.nl en www.gigolo.nl staan dezelfde jongens als op Boys4U⁹². www.shemales4u.nl en www.tgirl.nl komen qua lay-out volledig overeen met Boys4U, op deze sites staan alleen shemales. In Rotterdam zijn dit 10 profielen, waarvan 2 die 23 jaar of jonger zijn.

Profielsite 2 – GayRomeo/PlanetRomeo

GayRomeo (www.gayromeo.com/www.planetromeo.com) is een internationale profielsite die zicht richt op homoseksuele mannen⁹³. Er moet eerst een eigen profiel aan worden gemaakt, voordat in de profielen van aangesloten mannen gezocht kan worden. Eenmaal ingelogd is er een rubriek 'Escorts'. In eerste instantie zijn daar alleen de 'Premium Escorts' te zien. Deze hebben betaald voor hun profiel. Door vervolgens op 'Escorts zoeken' te klikken, kunnen klanten binnen hun eigen regio zoeken op alle escorts en daarbij filteren op allerlei eigenschappen. Bij GayRomeo is het mogelijk om een betaalde login aan te schaffen, maar dit biedt weinig meerwaarde voor het zoeken van escorts.

In Rotterdam en omgeving zijn in totaal 32 profielen gevonden met escorts⁹⁴. Opvallend is dat de meeste escorts - 18 van de 32 - een herkenbare foto hadden. De meeste mannen leken niet uit Nederland afkomstig te zijn⁹⁵. 12 escorts hadden een telefoonnummer in hun profiel staan. Van de 32 profielen waren er 8 waarin de escort aangeeft dat hij 23 jaar of jonger is⁹⁶. Deze 8 escorts hanteerden allen tarieven van minimaal 100 Euro per uur. 4 jongens hadden een telefoonnummer in hun advertentie staan en 3 jongens stonden met een herkenbare foto op de site.

Profielsite 3 – Kinky

Kinky (www.kinky.nl) is vooral groot als advertentie/profielensite voor vrouwelijke sekswerkers. Maar ook voor jongens is het mogelijk om onder de rubriek 'gay' een profiel aan te maken. Ze kunnen een korte omschrijving, foto's en filmpjes plaatsen en hun mogelijkheden, prijzen, kenmerken en beschikbaarheid vermelden. Als klant is het zoeken gebruiksvriendelijk: na het aanklikken van de rubriek 'Gay' kan via een aantal filters worden gezocht. Bij alle advertenties staat een telefoonnummer dat direct gebeld kan worden. In de maand maart boden

⁸⁹ Een escort waar het telefoonnummer van is gecontroleerd en die minimaal 4 foto's of filmpjes heeft krijgt één vinkje, een escort die minimaal 10 foto's of filmpjes heeft en het interview heeft ingevuld krijgt twee vinkjes, en een escort die door Boys4U is gecontroleerd via de webcam krijgt drie vinkjes. Over het algemeen geldt: des te meer vinkjes, des te groter de kans dat het profiel echt is.

⁹⁰ Er is geselecteerd op escorts in Rotterdam met een straal van 5 kilometer, die minimaal één keer in hebben gelogd in de afgelopen 4 weken.

⁹¹ 18x1, 19x3, 20x2, 21x2, 22x5, 23x10.

⁹² De sites werken veelal exact hetzelfde of linken naar elkaar door. Het veranderen van de extensie naar .nl, .eu of .com maakt meestal niet uit voor het resultaat.

⁹³ De aangesloten mannen zijn dus over het algemeen geen sekswerker.

⁹⁴ PlanetRomeo selecteert automatisch alleen mannen die onlangs online zijn geweest.

⁹⁵ Dit blijkt uit de beschrijvingen die de jongens zelf geven, de opbouw van de advertenties en talen waarin deze op zijn gesteld. Er staan met name veel mannen op die waarschijnlijk een Spaanstalige achtergrond hebben.

⁹⁶ 18x1, 19x1, 20x3, 23x3.

zich 15 jongensprostitués via Kinky aan in de regio Rotterdam⁹⁷. 5 daarvan gaven aan 23 jaar of jonger te zijn⁹⁸. Opgegeven tarieven variëren van 80 tot 100 Euro per uur, slechts één escort was herkenbaar in beeld.

Overige profielsites

Op www.escupido.com stonden 6 profielen met jongens die actief zijn in Rotterdam, waarvan 2 van 23 jaar of jonger. Deze hadden beiden een gezichtsfoto en één van de jongens was telefonisch bereikbaar. Op www.direct.people.nl (gelinkt aan www.escortboys.com) stond 1 jongen in Rotterdam van 22 jaar oud. Hij was echter al 5 maanden niet ingelogd⁹⁹. Op www.gay.com en www.gay.nl stonden óf vrijwel geen escorts, óf het was niet duidelijk dat mensen zich laten betalen voor seks. Op www.bullchats.nl is dit ook niet duidelijk. Tevens leek het erop dat deze website geautomatiseerde reacties op profielen verstuurd¹⁰⁰. Op de sites www.rentmen.com en www.gaydar.net stond steeds slechts één profiel in Rotterdam. Voor alle sites geldt dat je een inlog of eigen profiel moet aanmaken om toegang te krijgen.

Advertentiesites

Op www.gayjobs.xxx werd circa 2 keer per week een advertentie geplaatst door mannen die een paydate aanbieden in of rond Rotterdam¹⁰¹. De informatie die werd verstrekt is over het algemeen zeer summier zonder foto's en/of telefoonnummers. Er stonden sporadisch advertenties tussen van jongens van 23 jaar en jonger. Voor het erotiekgedeelte van www.speurders.nl bleek hetzelfde. Op www.seksmarkt.nl stonden vanaf januari 2014 tot maart 2014 6 advertenties met jongens, waarvan 5 beneden de 23 jaar. Bij 2 daarvan stond ook een telefoonnummer vermeld en één jongen had een foto van het gezicht.

Chatsite 1 – Bullchat

Bullchat (www.bullchat.nl/www.bullchat.eu) is een chatsite, gericht op homoseksuele mannen die anoniem contact met elkaar willen zoeken. Het aanmelden gaat eenvoudig: in het startscherm vul je minimaal een gewenste 'nickname' in¹⁰². Optioneel is een korte beschrijving van jezelf en een profiel dat je kunt koppelen¹⁰³. Ook kun je op een kaart aangeven in welke plaats je ongeveer zit. Na inloggen verschijnt een scherm met 3 kolommen: links staan nicknames van nieuw ingelogde mannen, in het midden staan mannen per regio op alfabetische volgorde, en rechts kun je de gegevens van de mannen, waarvan je de nickname aanklikt, bekijken. Chatten gaat via een vakje links onderin, reacties zie je in een vakje rechts onderin het scherm.

Bullchat werd redelijk druk bezocht: uit Figuur 3.2 blijkt dat het aantal ingelogde personen gedurende het veldwerk steeds schommelde tussen de 300 en 500¹⁰⁴.

Uit Figuur 3.3 blijkt dat er steeds tussen de 21 en 40 jongensprostitués online waren in de Regio Zuid-Holland, waarvan tussen de 9 en 19 in Rotterdam¹⁰⁵. Een andere belangrijk knooppunt bleek Den Haag. Sommige jongens waren regelmatig online met dezelfde beschrijving, maar het grootste deel van de profielen wisselde steeds. In hun beschrijving geven jongens vaak hun 'stats'¹⁰⁶. Ook werd deze vrije tekst wel gebruikt om zichzelf aan te prijzen, om grenzen aan te geven¹⁰⁷ of om tarieven duidelijk te maken.

⁹⁷ Alleen de advertenties die zijn geplaatst tussen 1 en 31 maart zijn meegenomen in de berekening.

⁹⁸ 19x1, 21x1, 22x1, 23x2.

⁹⁹ De website is betrekkelijk nieuw, mogelijk weten meer jongens de site in de toekomst te vinden. Er staan wel meerdere jongens op de site. Deze hebben dan als werkgebied 'heel Nederland'. Het is dan niet na te gaan waar ze werken.

¹⁰⁰ Op deze site heb je betaalde credits nodig om elkaar berichten te sturen. Door geautomatiseerde reacties te versturen, willen de makers van de website bezoekers kennelijk stimuleren om credits aan te schaffen.

¹⁰¹ In de rubriek 'Paydate aangeboden'. Vervolgens zijn handmatig de advertenties in 'Rotterdam' bekeken.

¹⁰² Dit is een willekeurige naam. Dit kan je eigen naam zijn, de meeste mensen gebruiken een schuilnaam (= nickname).

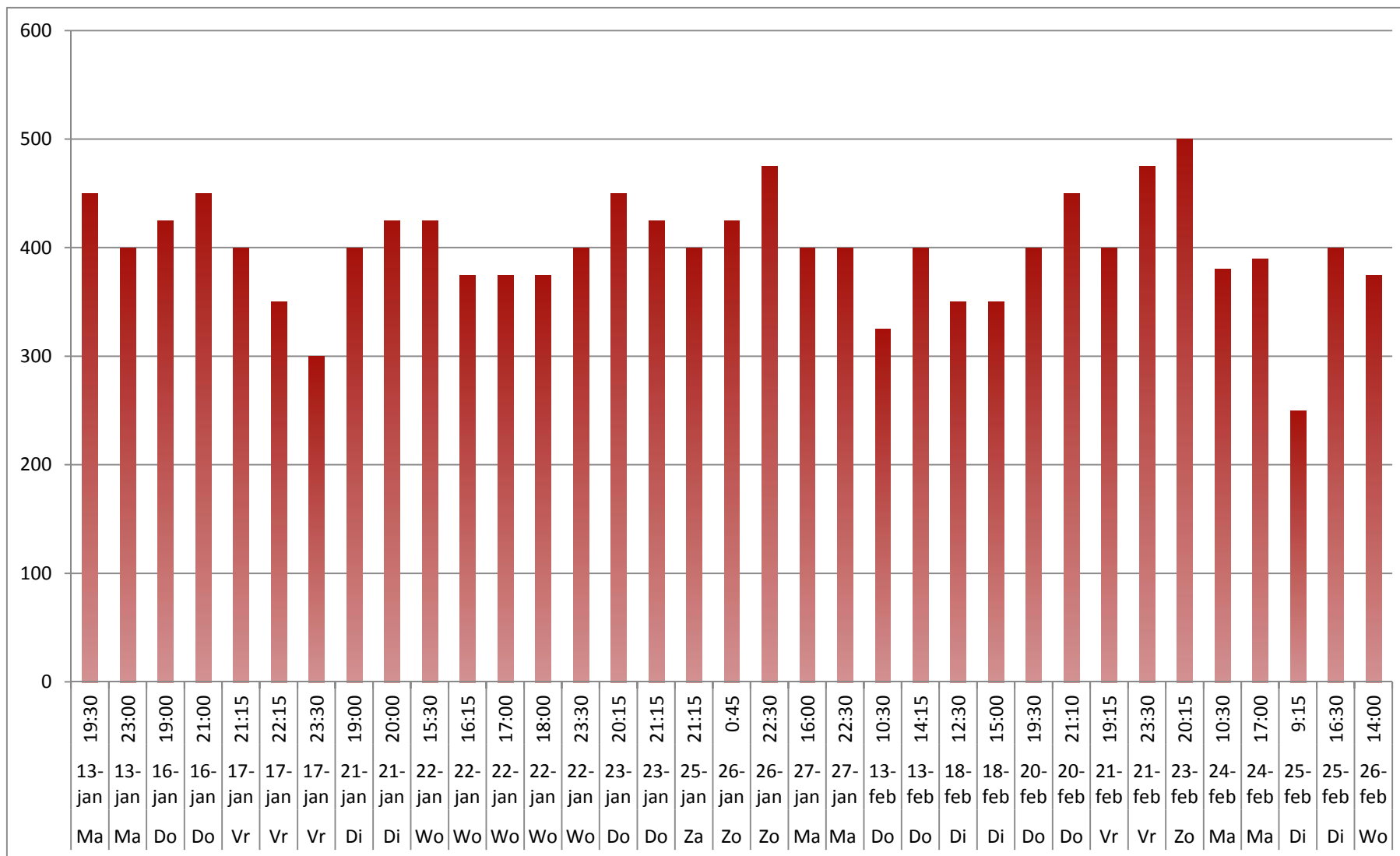
¹⁰³ Dit kan een profiel van de volgende (profiel)websites zijn: gay.nl, gaydar.nl, gayfriends.nl, [gaygate](http://gaygate.nl), [gayplaces](http://gayplaces.nl), [gaykrant](http://gaykrant.nl), [gayromeo](http://gayromeo.nl), [gayroyal](http://gayroyal.nl), gaysite.nl en homo.nl.

¹⁰⁴ Uitzondering is dinsdagochtend om 09:15 uur.

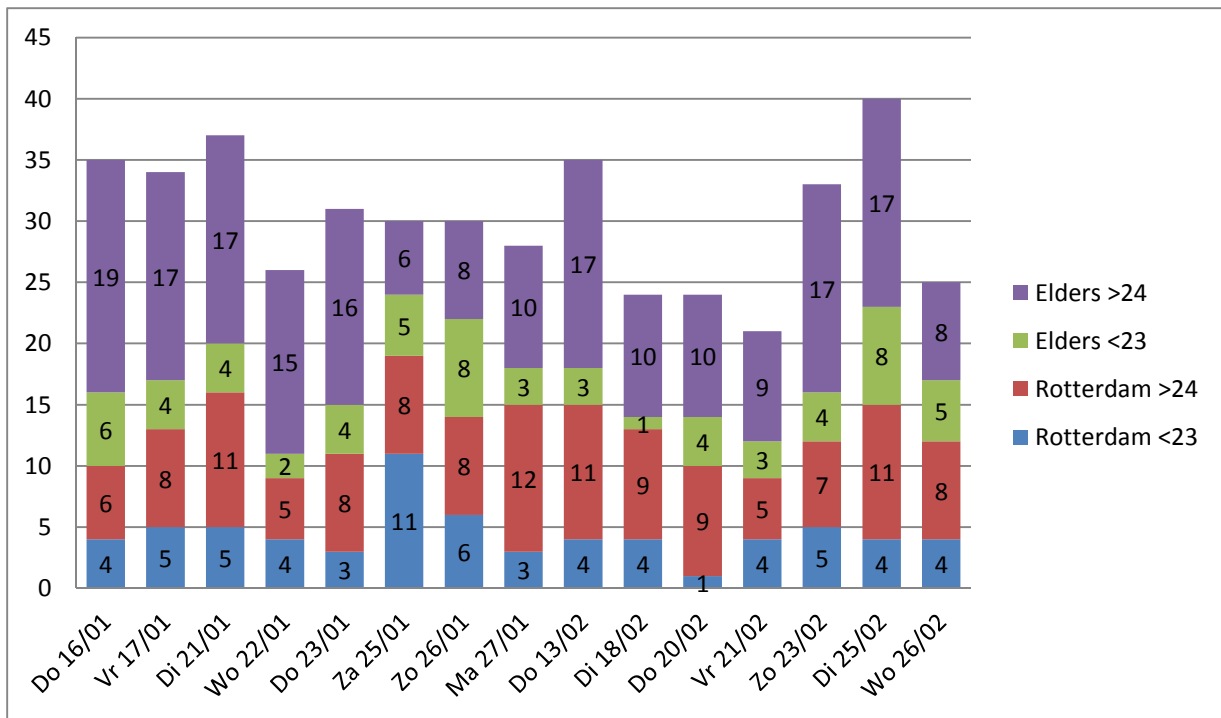
¹⁰⁵ Inclusief randgemeenten als Vlaardingen, Maassluis, Schiedam, etc.

¹⁰⁶ Stenografische lichaamsmaten. Zo staat 18/180/85/14x4 bijvoorbeeld voor Leeftijd/Lengte/ Gewicht/ Penismaat

¹⁰⁷ Bijvoorbeeld dat zij het niet 'bare' doen (=zonder condoom).

Figuur 3.2 – Aantal personen online op Bullchat in de regio Zuid-Holland per meetmoment

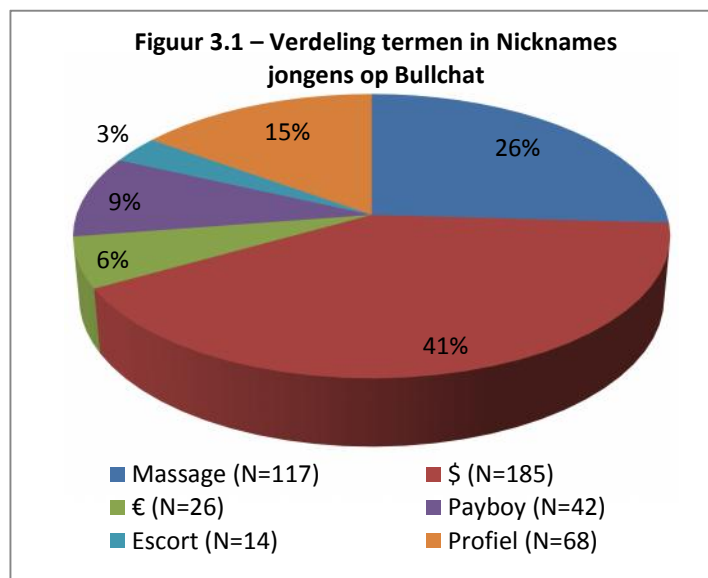

Figuur 3.3 Payboys per meetmoment, uitgesplitst naar regio en leeftijdscategorie

Vrijwel alle jongens gaven hun leeftijd op. Per veldwerkmoment op Bullchat, waren steeds tussen de 5 en 16 jongens online van 23 jaar of jonger, waarvan tussen de 1 en 11 in Rotterdam. Het aanbod wisselde dus sterk, maar kwam gemiddeld uit op 4 à 5 jongens van 23 jaar of jonger in Rotterdam per veldwerkmoment.

Overigens betreffen de overzichten simpele tellingen op uiteenlopende tijdstippen. Er kunnen dus geen conclusies aan verbonden worden, dat jongens bijvoorbeeld een voorkeur hebben voor bepaalde tijdstippen. Gedurende het veldwerk viel wel op, dat er later op de avond, na 21:00 uur, minder payboys online waren.

Jongens gebruikten uiteenlopende manieren om de aandacht te trekken van potentiële klanten. Figuur 3.1 geeft dit weer¹⁰⁸. Veelal wordt de nickname gebruikt, omdat deze direct zichtbaar is. Veel jongens gebruikten daarin het '\$'-teken. Goede tweede is het woord massage¹⁰⁹. Daarna volgen de aanduidingen Pay/Payboy/Pay-date, het '€'-teken en de aanduiding Escort/Escortboy. In 15% van de gevallen werd uit het profiel pas duidelijk dat er betaalde seks werd aangeboden¹¹⁰. Ook het '!' teken werd regelmatig gebruikt door jongens, waarschijnlijk om op te vallen¹¹¹.

¹⁰⁸ Hierbij gaat het om de jongens die tijdens het veldwerk online zijn gezien en waarvan de profielen zijn opgeslagen. Een klein aantal jongens gebruikten meerdere codes door elkaar. Er is voor gekozen om er dan alleen de eerste te tellen.

¹⁰⁹ Gezien de opmerking van Van Gelder gedurende de interviews, mogelijk in verband met het ontduiken van controles. Het aanbieden van een massage is minder beladen / riskant dan het aanbieden van seks. Vaak wordt er wel aan seks gedaan.

¹¹⁰ Dit was dan met dezelfde codes of met het woord 'vergoeding'.

¹¹¹ Het '!'-teken wordt door Bullchat als eerste geteld, waardoor je binnen je regio bovenaan de lijst met nicknames terecht komt, zeker als het uitroepteken wordt gevolgd door een spatie en nog een uitroepteken.

Overige chatsites

Op de sites www.gaychat.nl (gelinkt aan www.gay.nl en dezelfde als www.chat4gay.nl en www.sex4gay.nl)¹¹² en www.homochat.nl (dezelfde als www.chatboy.nl) was het betrekkelijk rustig. Er waren steeds circa 40 personen online. In geen van de gevallen dat werd ingelogd, bleek uit de profielen dat er betaling werd gevraagd.

Sites van illegale escortbureaus

Gedurende het veldwerk bleek dat alle sites van illegale escortbureaus, die uit het onderzoek naar politiedossiers naar voren kwamen, inmiddels offline zijn gehaald.

3.5.2 Chats via Bullchat

Gedurende het veldwerk is met de profielen 'klant', 'minderjarige jongensprostitué' en 'meerderjarige jongensprostitué' op Bullchat gechat. Hierbij viel op, dat het nogal uitmaakte met wat voor nickname werd ingelogd. Als dat 'Henk56' was, dan kwamen er bijna geen reacties. '17 and curious...' leverde echter een enorme stroom aan berichtjes op. In de chatgesprekken werd er vrijwel altijd gevraagd om een foto van de onderzoeker. Ook werden regelmatig alternatieve vormen van communicatie voorgesteld¹¹³. Daarnaast werd duidelijk dat er veel zogenaamde 'fakers' actief zijn. De term 'faker' is jargon voor iemand die alleen maar op zoek is naar foto's, niet serieus is of alleen wil chatten en geen afspraken wil maken¹¹⁴. Een veel gestelde vraag was dan ook: 'Wat zoek je?', zodat snel duidelijk wordt of je interessant genoeg bent om verder mee te chatten.

Profiel Meerderjarige Jongensprostitué

Het profiel van meerderjarige jongensprostitué werd 3 keer gedurende ongeveer een uur gebruikt¹¹⁵. Hierbij werden respectievelijk 6, 10 en 8 gesprekken gestart door potentiële klanten. Het merendeel haakte na 2 of 3 vragen af¹¹⁶. Een aantal gesprekken ketste af, omdat de onderzoeker niet kon ontvangen¹¹⁷. Veel klanten wilden een foto zien. 5 van de gesprekken leidden tot tariefonderhandelingen, en in 2 daarvan kwam het ook tot het bespreken van de gewenste seksuele handelingen. In 4 gevallen verstrekten 'klanten' hun mobiele telefoonnummer voor contact via WhatsApp of SMS. Wat vooral opviel was dat klanten die serieus leken, duidelijkheid wilden hebben over stats, een foto, tarieven, en mobiel contact. Ook stelden zij concrete vragen.

Profiel Minderjarige Jongensprostitué

Het profiel van minderjarige jongensprostitué werd 4 keer gedurende ongeveer een uur gebruikt. Daarbij werd middels de nickname gesuggereerd dat de onderzoeker 17 jaar oud was¹¹⁸. In een eventueel gesprek werd dan duidelijk gemaakt dat er betaald moest worden voor seksueel contact. Tijdens de sessies bleek dat een 17-jarige kennelijk interessant is: vanwege de drukte was het onmogelijk om alle berichten snel te beantwoorden. Hierdoor was de reactietijd van de onderzoeker soms lang. Waarschijnlijk haakte een deel van de mensen

NO PAY!

In een chat met een jongen met de nickname '19_Jaar Rotterdam', werd duidelijk gemaakt dat hij met een onderzoeker aan het chatten was.

Vervolgens deed hij uit de doeken hoe hij regelmatig werd benaderd door oudere mannen om seks tegen betaling te hebben. Eén keer kon hij de verleiding bijna niet weerstaan: hij kon het geld goed gebruiken. Omdat het buiten echter slecht weer was, deed hij het uiteindelijk niet.

*Sinds hij in zijn beschrijving **NO PAY!** Had staan, werd hij in plaats van ongeveer 10 keer nog maar 0 of 1 keer per avond benaderd voor **betaalde seks**.*

*In een ander gesprek, gedurende het veldwerk als minderjarige jongensprostituee, gaf een **Pay-boy** het advies om gewoon in het profiel te zetten dat je **18 bent**. Dat deed hij vroeger ook, want dan kreeg hij **geen gedoe**.*

¹¹² Als het 'druk' is krijg je een optie om betaald in te loggen. Het is echter bij lange na niet zo druk als op www.bullchat.nl

¹¹³ met name Skype, webcamcontact, Whatsapp en SMS / Telefonisch contact.

¹¹⁴ Op een website als Bullchat is dit ook heel gemakkelijk, aangezien er geen enkele controle zit op de gegevens waarmee personen inloggen. Strikt genomen was de onderzoeker ook een faker.

¹¹⁵ Als profielnamen werden '\$\$ Nieuw in Rotterdam \$\$', '\$ 21NL BOY ROTTERDAM \$' en '\$ 20 Nieuw in Rotterdam \$' gebruikt.

¹¹⁶ Bijvoorbeeld na een vraag over leeftijd, afkomst, foto of stats.

¹¹⁷ Ontvangen is jargon dat de klant bij de escort thuis wordt ontvangen, verplaatsen is jargon dat de escort naar de klant toe gaat. Een cardate is jargon voor het afspreken in een auto.

¹¹⁸ Met de profielnamen '17 and curious...' 'Moi 17' met als extra tekst: 'voor wat ...' en 'Nick 17 jaar'.

daarom af. Daarnaast betrof circa 1/4 van de gesprekken leeftijdsgenoten tot 22 jaar die wilden daten. Hier werd niet op ingegaan.

In uiteindelijk 21 gesprekken werd duidelijk gemaakt, dat er voor seksueel contact betaald moest worden. 10 'klanten' haakten direct af. 11 'klanten' probeerden gewoon een afspraak te maken, terwijl duidelijk was dat er af werd gesproken met een minderjarige. Naast de gesprekken, waarin de onderzoeker duidelijk maakte dat er betaald moest worden, waren er 7 gesprekken, waarin mensen pro-actief geld aanboden voor seks.

Hieruit blijkt, dat er voor minderjarige jongens kennelijk een markt bestaat. Deze markt is via chatrooms binnen handbereik van zowel minderjarige jongens als klanten. Sommige klanten deinzen er niet voor terug geld in te zetten, als middel om minderjarige jongens te verleiden tot seksueel contact.

3.5.3 Afspraken via Bullchat

Daarnaast werd via Bullchat 14 keer met het profiel 'klant' gechat, waarbij onder andere de bedoeling was om afspraken te maken voor interviews. Uit deze chats bleek dat payboys op Bullchat zitten om zaken te doen: ze haakten snel af als de onderzoeker een beetje vaag bleef over zijn bedoelingen, over foto's of over telefoonnummers. Als ze het idee kregen dat ze met een faker te maken hadden, reageerden ze boos of helemaal niet meer. Ook bleek dat de meeste payboys op Bullchat *direct* zaken willen doen: afspraken maken voor morgen is er meestal niet bij. Als een chat mis dreigde te lopen, omdat onderzoeker en jongen het niet eens konden worden of één van beiden weg moest, gaven sommige jongens nog snel hun telefoonnummer. Een aantal afspraken voor interviews ketste af. Het kwam dan niet goed uit bij het CPM, de jongen wilde alleen ontvangen¹¹⁹, of jongens die toch vooraf werden ingelicht over het onderzoek, weigerden om mee te werken.

3.6 Fase II – Interviews met Payboys

Uiteindelijk werden 7 jongens geïnterviewd. In de kaders op de volgende pagina's wordt per jongen een overzicht gegeven. 6 jongens dachten dat ze naar een afspraak voor seks kwamen. Pas tijdens de afspraak werd duidelijk dat ze een interview konden geven tegen betaling. De aanloop naar het interview verliep in deze gevallen volgens een zelfde patroon: op Bullchat werden tarieven, globale locatie, tijd en seksuele diensten besproken¹²⁰. In 3 gevallen stuurde de payboy een foto via Bullchat, in 2 gevallen via WhatsApp. In 5 gevallen werd een foto of informatie van de onderzoeker gevraagd. Deze gaf dan een omschrijving van zichzelf. Bij alle interviews werden mobiele nummers uitgewisseld en werd het contact telefonisch voortgezet. In 5 gevallen was de afspraak om opnieuw contact te zoeken als de onderzoeker in de afgesproken straat stond. Dan kwam de payboy naar de auto toe. In 1 geval kwam de payboy zelf met de auto naar de onderzoeker toe. Ondanks de 'verrassing', waren alle jongens bereid om een interview te geven. 1 jongen was wel van tevoren ingelicht¹²¹.

3.6.1 Algemene kenmerken

De geïnterviewde jongens waren tussen de 21 en 29 jaar oud. Slechts 1 jongen had op Bullchat een lagere leeftijd opgegeven. 1 Jongen was als minderjarige gestart met paydates¹²². De meeste jongens waren volgens eigen zeggen nog maar kort actief: 4 van de 7 korter dan een half jaar. Het aantal klanten wisselde sterk: 5 jongens hadden 10 of minder klanten¹²³ gehad, 2 jongens veel meer.

Alle jongens noemden geld als motief. De 2 heteroseksuele jongens zouden het werk zelfs nooit doen als ze het geld niet nodig hadden. 2 van de 3 biseksuele jongens deed het werk ook voor de spanning/seks. De 2 homo-seksuele jongens ervoeren het werk ook als leuk en leken ook de minste moeite te hebben met de seksuele contacten.

¹¹⁹ Voor de veiligheid ging er op de achtergrond een collega van het CPM mee en werden woningen niet binnengegaan.

¹²⁰ De geanonimiseerde chatgesprekken zijn bijgevoegd in **bijlage VII**.

¹²¹ Hij was als enige iets ouder (29) en wilde alleen ontvangen. Daarom werd prijsgegeven dat het contact tot doel had om afspraken te maken voor interviews.

¹²² Van de geïnterviewde jongens leek hij het minst moeite te hebben met paydates. Hij zou het zelfs niet willen missen.

¹²³ Bij een aantal gesprekken kreeg de onderzoeker sterk de indruk, dat er meer afspraken waren geweest.

De tarieven die de jongens hanteerden, startten bij 50 Euro per date. De aangeboden services liepen nogal uiteen. Bij 3 jongens was de combinatie terug te zien van een actieve rol bij neuken en een passieve rol bij pijpen. Voor speciale wensen, zoals rimmen en plasseks, werd door degenen die dit aanboden extra gerekend.

Als entree naar de prostitutie werden 3 mogelijkheden genoemd: door zelfstandig te zoeken op internet (4x), via een vriend (2x) en via een escortbureau (1x). 6 van de 7 jongens hield hun activiteiten angstvallig geheim voor hun omgeving¹²⁴. Dit was voor de meesten ook de reden om alleen via Bullchat te werken; de drempel naar profielsites was voor hen (veel) te hoog. Zij praatten ook met (vrijwel) niemand over hun activiteiten.

Alleen de jongen, waarvan de omgeving wist van zijn activiteiten, wierf bij uitzondering klanten tijdens het uitgaan en soms via zijn opgebouwde netwerk. Hij schatte dit aandeel op maximaal 10% van het totaal aantal klantcontacten, de rest verliep via internet. 1 jongen regelde ook klanten via Boys4U. In de interviews gaven een aantal jongens aan, dat ze het wel prettig vonden om een keer met iemand over hun activiteiten te praten.

Interview Ricardo - profiel

27-01-2014

Leeftijd/duur:	26 / sinds 3 maanden <i>24 op Bullchat, omdat boven de 25 minder goed 'verkoopt'</i>
Afkomst:	Nederlands
Geartheid:	Heteroseksueel <i>Doet het werk daarom met tegenzin</i>
Motief:	Geld <i>Is zijn baan verloren en kan geen nieuwe vinden; heeft schulden</i>
Aantal klanten:	6 à 7 in totaal <i>Voor 40-70 Euro per date</i>
Locatie:	Ontvangt <i>Geeft zijn straatnaam door aan klanten en kijkt dan eerst wie het is, voordat hij ze mee neemt naar zijn woning</i>
Aanbod:	Neuken, pijpen en aftrekken <i>Neuken alleen passief, pijpen zowel actief als passief Zoent niet, dat is te intiem. Staat open voor trio's</i>
Veiligheid:	Neuken altijd met condoom, pijpen zonder <i>Er wordt soms veel geld geboden om het zonder condoom te doen Laat zich halfjaarlijks testen</i>
Begonnen via:	Een vriend <i>Deze vertelde hem hoe het werkt.</i>
Contact:	Alleen Bullchat en daarna telefonisch (bellen of SMS) <i>9 van de 10 gesprekken op Bullchat is fake Mannen komen regelmatig niet opdagen Profielites zoals Boys4U zijn onvoldoende discreet</i>
Omgeving:	Weet niets van zijn werk <i>Alleen de vriend die hem wegwijs heeft gemaakt, weet ervan af</i>
Hulpverlening:	Niet bekend mee
Opvallend:	<i>Kan niet genieten van de seks en zet een knop om Kijkt tijdens dates heteroseksuele porno om opgewonden te raken Had er nog nooit met iemand over gesproken</i>

¹²⁴ De jongens met een Turkse en Antilliaanse achtergrond waren hier het stelligst in: zij kregen problemen als familie en vrienden er achter zoden komen dat zij paydates deden.

Interview Devoran - profiel

28-01-2014

- Leeftijd/duur:** 22 / sinds 4-5 maanden
- Afkomst:** Nederlands met een Turkse achtergrond
- Geaardheid:** Biseksueel
Valt wel meer op vrouwen dan op mannen
- Motief:** Geld, maar ook omdat het leuk en spannend is
Vond het jammer dat de seks niet doorging
- Aantal klanten:** 13-15 in totaal
Voor 50-80 Euro per date. 1 keer 350 Euro gehad
- Locatie:** Ontvangt en Verplaatst
*Geeft zijn straatnaam door aan klanten en kijkt dan eerst wie het is, voordat hij ze mee neemt naar zijn woning
Kan alleen ontvangen als zijn ouders weg zijn*
- Aanbod:** Neuken, rimmen, pijpen en aftrekken
Neuken alleen actief, rimmen en pijpen alleen passief
- Veiligheid:** Altijd met condoom
*Er wordt soms veel geld geboden om het zonder condoom te doen
Laat zich 1 keer per 2 maanden testen*
- Begonnen via:** Een vriend
Deze zat op Bullchat en dat zag Devoran. Hij heeft het daarna zelf ook geprobeerd
- Contact:** Alleen Bullchat en daarna telefonisch (WhatsApp)
*8 van de 10 gesprekken op Bullchat is fake
Ongeveer de helft van de mannen komt niet opdagen*
- Omgeving:** Weet niets van zijn werk
Als het bekend wordt, ontstaat er een groot probleem
- Hulpverlening:** Niet bekend mee
- Opvallend:** Was bezig om zich te verlossen met een vriendin
*Had er nog nooit met iemand over gesproken
Vertrouwde de onderzoeker in eerste instantie niet*

Interview Jayden - profiel

13-02-2014

- Leeftijd/duur:** 21 / vanaf 16^e
Zei tegen klanten gewoon dat hij 18 was
- Afkomst:** Nederlands
- Geaardheid:** Homoseksueel
Kan het werk eigenlijk niet missen en begint daarom geen relatie
- Motief:** Het is leuk en voor geld
Heeft het geld niet nodig en gebruikt het om leuke dingen te doen
- Aantal klanten:** 1 à 2 per week vanaf 16e levensjaar
Voor 50 - 150 Euro per date. Nachtdates kosten circa 350 Euro
- Locatie:** Ontvangt en Verplaatst
Wil wel altijd van tevoren telefonisch contact
- Aanbod:** Pijpen, aftrekken, SM, plasseks
*Over het algemeen geen neuken. Bij pijpen actief en passief. Bij plasseks alleen actief.
Staat open voor trio's en feesten*
- Veiligheid:** Pijpen soms zonder condoom
*Dit hangt ervan af of de penis er 'goed' uitziet
Stelt iemand op de hoogte van zijn afspraken
Laat zich halfjaarlijks testen*
- Begonnen via:** Zelf via internet (Bullchat)
- Contact:** 90 % via Bullchat en advertentiesite, 10% tijdens het uitgaan
*Afspraken via Bullchat moeten telefonisch worden bevestigd
Vrijwel alle mannen komen ook opdagen op de afspraak*
- Omgeving:** Weet dat hij het werk doet
Vertelt alles in detail aan vrienden
- Hulpverlening:** Niet bekend mee
- Opvallend:** Heeft een verleden met huiselijk geweld. Ziet zijn vader niet meer
*Was op jeugdige leeftijd seksueel actief met een buurjongen
Gebruikt verschillende middelen; is niet verslaafd
Begon zelf over feesten, gangbangs en schuimparty's te vertellen*

Interview Gino - profiel

21-02-2014

Leeftijd/duur: 23 / sinds 1 maand
Afkomst: Nederlands met Latijns-Amerikaanse achtergrond
Geaardheid: Biseksueel
Woont samen met zijn vriendin

Motief: Geld
*Is werkeloos en heeft het geld nodig
Heeft financiële problemen, met name schulden*

Aantal klanten: 3 in totaal
Voor 50 Euro per half uur

Locatie: Verplaatst
Heeft geen woning tot zijn beschikking

Aanbod: Pijpen, aftrekken
Bij pijpen alleen passief

Veiligheid: Altijd met condoom
*Veel mensen hebben geld over voor seks zonder condoom
Laat zich halfjaarlijks testen*

Begonnen via: Zelf via internet (Bullchat)
Wist van vrienden dat die de site vroeger ook weleens gebruikten

Contact: Bullchat en daarna via de telefoon
*Profielsites zijn niet voldoende discreet
Op Bullchat zitten veel fakers*

Omgeving: Weet niets van zijn werk
Praat er met niemand over

Hulpverlening: Niet bekend mee

Opvallend: Vind zijn dates niet vervelend, maar zou het liever niet doen. Denkt tijdens dates aan andere dingen, zet zijn hoofd op '0'
*Wil voorafgaand aan een date veel weten van klanten
Is op jonge leeftijd uit huis geplaatst
Kent zijn vader niet*

Interview Marcus - profiel

24-02-2014

Leeftijd/duur: 23 / paar maanden
Afkomst: Nederlands met een Antilliaanse achtergrond
Geaardheid: Biseksueel
*Heeft een vriendin
Zijn omgeving weet niets van zijn geaardheid*

Motief: Geld en een beetje voor de spanning
*Wil eigenlijk een gewone baan, maar het lukt niet om die te krijgen
Is begonnen vanwege schulden aan de telecomprovider
Wil niet steeds bij zijn ouders aankloppen voor geld*

Aantal klanten: 4 in totaal
Voor 60-70 Euro per date

Locatie: Ontvangt
Dat kan alleen als zijn beide ouders weg zijn

Aanbod: Pijpen, aftrekken en masseren
*Pijpen zowel actief als passief
Seks houdt hij zoveel mogelijk beperkt tot masseren
Heeft weleens een trio gedaan*

Veiligheid: Alleen met condoom
Laat zich vier keer per jaar testen

Begonnen via: Zelf via internet (Bullchat)
*Zat daar zelf al een beetje achter, zag mensen die zich aanboden
en kwam zo op het idee*

Contact: Via Bullchat en daarna telefonisch
Bij profielsites moet je veel te veel informatie geven

Omgeving: Een vriend weet dat hij het doet, verder niemand
*Heeft het er weleens over met die vriend
Omgeving mag het ook absoluut niet weten*

Hulpverlening: Niet bekend mee

Opvallend: Vind het werk eigenlijk helemaal niks, zet zijn verstand op '0'
Vond het wel fijn om er eens over te praten

Interview Jos - profiel

25-02-2014

Leeftijd/duur: 29 / vanaf 25^e
Afkomst: Nederlands
Geaardheid: Homoseksueel
Heeft relatie gehad en deed toen het werk tijdelijk niet

Motief: **Het is leuk, seks is fijn en voor een extraatje**
*Heeft het geld niet nodig en gebruikt het om leuke dingen te doen
Klanten zijn vaak ook echt leuke mensen*

Aantal klanten: **Wisselend, totaal circa 150 contacten met 100 unieke bezoekers**
*Vanaf 75 Euro per uur + eventuele reiskosten
Heeft een aantal vaste klanten*

Locatie: **Ontvangt en Verplaatst**
Heeft een voorkeur voor ontvangen, dat is vertrouwder

Aanbod: **Neuken, pijpen, aftrekken, plasseks**
*Alles zowel actief als passief, behalve plasseks (actief)
Zoent niet, dat is te intiem*

Veiligheid: **Pijpen soms zonder condoom**
Laat zich halfjaarlijks testen

Begonnen via: **Escortbureau**
Was daar chauffeur en zag dat het heel gemakkelijk geld verdiende. Escortbureau bestaat niet meer

Contact: **Via Bullchat, Boys4U en Gayjobs en daarna telefonisch**
*Lastig om na te gaan waar precies de meeste klanten vandaan komen, veel kijken vanaf Bullchat ook even op Boys4U
Gezichtsfoto's staan op Boys4U achter de betaalde inlog
Vrijwel alle mannen komen op de afspraak*

Omgeving: **Weet niets van zijn werk**
Praat er alleen soms over met klanten

Hulpverlening: **Niet bekend mee**

Opvallend: *Geen bijzonderheden in de familiesfeer
Heeft weleens samengewerkt met andere payboy van 18 jaar*

Interview Tom - profiel

26-02-2014

Leeftijd/duur: 21 / sinds 1,5-2 jaar
Afkomst: Nederlands met een Turkse achtergrond
Geaardheid: Heteroseksueel
Doet het werk daarom eigenlijk met tegenzin

Motief: **Geld**
*Doet het alleen als hij een maand niet rond kan komen
Het is lastig om ander werk erbij te vinden*

Aantal klanten: **1 à 2 per maand. Totaal zo'n 10 klanten gehad**
Voor 50 Euro per date.

Locatie: **Verplaatst**
Heeft geen woning ter beschikking en wil niet herkend worden

Aanbod: **Neuken, pijpen en aftrekken**
Neuken alleen actief, pijpen alleen passief

Veiligheid: **Altijd met condoom**
*Laat zich halfjaarlijks testen
Het wordt wel regelmatig voorgesteld om het zonder te doen*

Begonnen via: **Zelf via een advertentie op internet (iets van adverteren.nl)**
Heeft vervolgens een profiel aangemaakt op een profielsite

Contact: **Bullchat**
*Heeft wel via profielsites gewerkt. Dit was echter te risicovol
Kwam op Bullchat via een advertentie en dat bleek veel anoniemer
Heeft het een beetje afgekeken bij anderen op Bullchat*

Omgeving: **Weet niets van zijn werk**
Als het bekend wordt, ontstaat er een enorm probleem

Hulpverlening: **Niet bekend mee**

Opvallend: *Spreekt niet met iemand in de buurt af, is bang herkend te worden
Gebruikt Viagra om opgewonden te raken, zet 'knop om'
Vooral de eerste date was niet leuk, voelt zich na afloop schuldig
Kijkt ook wel porno bij klanten om opgewonden te raken
Eigenlijk lachtte het wel op om er een keer over te praten*

3.6.2 Contactlegging

Gedurende de interviews werd duidelijk dat de jongens vooral op Bullchat zitten om zaken te doen. De tijd die zij daarvoor uittrekken wisselt: sommige jongens besteden veel tijd aan het zoeken van klanten, anderen veel minder¹²⁵. Dit is ook afhankelijk van de aangeboden diensten en eisen van de jongens¹²⁶. Eén van de jongens gaf aan, dat het aan het einde van de salarismaand qua klandizie rustiger is. De twee jongens die al langer actief waren, hadden vaste klanten, de andere jongens niet.

Fakers werden als irritant ervaren. De jongens noemden de volgende kenmerken van fakers:

- Ze vragen veel, vooral om foto's, en vertellen weinig of zitten alleen geile praat op te hangen
- Ze zijn niet concreet en schakelen niet over op telefonisch contact
- Ze pakken het gesprek niet opnieuw op als dat even stopt

Serieuze klanten daarentegen stellen duidelijke vragen, nemen genoeg met een gezichtsfoto en geven hun telefoonnummer. Vooral het telefoonnummer is een goede indicatie: als klanten daar omheen draaien, breken de jongens het gesprek af. Jongens geven de plaats van ontmoeting meestal pas via de telefoon – vaak alleen de straatnaam. Zo kunnen ze eerst kijken hoe de klant eruit ziet, alvorens hem mee te nemen naar hun adres.

Voordat het tot een afspraak komt, willen alle jongens duidelijkheid hebben over de tarieven, de seksuele handelingen en een telefoonnummer. Zes van de zeven jongens wil ook van tevoren weten hoe de klant eruit ziet. Jongens vragen dan de stats van de klant en eventueel een foto.

Een date verloopt meestal hetzelfde: er wordt eerst even kennis gemaakt, wat gepraat en eventueel wat gedronken. Het doel hiervan is om elkaar op het gemak te stellen. Daarna volgt het seksuele contact. Dit duurt over het algemeen totdat de klant is klaargekomen¹²⁷. Dan volgt de betaling en gaat ieder zijns weegs. Vijf jongens vertelden, dat zij tijdens de seksuele handelingen aan andere dingen denken, of hun hoofd op '0' zetten. Twee jongens gaven aan dat zij heteroseksuele porno kijken tijdens de daad, één daarvan gebruikte ook Viagra om opgewonden te raken.

Maar weinig jongens hadden negatieve ervaringen tijdens dates: één jongen had ruzie gehad omdat de klant dreigde niet te betalen en één jongen gaf aan dat er weleens een dreigende sfeer was ontstaan toen er drugs was gebruikt.

3.7 Fase II - Conclusies

Gedurende het veldwerk bleek dat qua *online vindplaatsen* 3 profielsites een redelijke omvang hebben: *Boys4U*, *GayRomeo* en *Kinky*. In de meeste gevallen is het mogelijk om (betaald) telefonisch contact op te nemen met de jongens. Overige profielsites lijken weinig te worden gebruikt. Ook op advertentiesites zijn weinig jongens gesignaleerd. Een deel van de jongensprostitués is dus telefonisch of via de mail te bereiken middels de contactgegevens bij hun online profiel.

Een ander deel is benaderbaar via chatsites. *Bullchat* is hierbij de duidelijke marktleider en ook de enige site waar vrijwel altijd jongensprostitués online zijn. Jongensprostitués op Bullchat zijn te herkennen aan de codes die ze in hun nickname of profiel vermelden. Over het algemeen zijn jongens prima benaderbaar via Bullchat, zolang er concreet afspraken worden gemaakt. Jongens zitten namelijk op Bullchat om zaken te doen, waarbij de meeste jongens direct een afspraak willen maken. Ze zijn op hun hoede voor zogenaamde fakers: mannen die niet op echt contact uit zijn. Uit de interviews bleek dat jongens deze herkennen, omdat fakers veel vragen, weinig vertellen, niet concreet zijn en niet over willen schakelen op telefonisch contact.

¹²⁵ Bijvoorbeeld Gino was wel 30 uur bezig voor 3 klanten en ook Tom trok hele dagen uit om klanten te zoeken. Jayden daarentegen keek slechts een half uurtje op Bullchat en als het dan niets was ging hij weer offline.

¹²⁶ Als jongens meer seksuele diensten leveren, spreken zij een groter aantal potentiële klanten aan. Als zij veel willen weten van klanten, haken die sneller af.

¹²⁷ Jongens komen ook wel klaar. Sommige klanten willen dat ook graag.

Daarom is het belangrijk, om bij het afspreken met jongens via de chat, zo concreet mogelijk te zijn. Daarnaast is het beschikbaar hebben van een telefoon, het liefst met WhatsApp, een vereiste. Onderwerpen die besproken kunnen worden om geloofwaardig over te komen, zijn tarieven, globale locatie, tijd en seksuele diensten. De zeven jongens die zijn geïnterviewd bevestigden dit. Mobiel contact, voorafgaand aan een date, bleek noodzakelijk om tot een afspraak te komen. Door hier rekening mee te houden, kan fakersgedrag - waar jongens gedurende de chatsessies mogelijk op afknappen - worden vermeden.

Vanuit het perspectief van de klanten werkt het kennelijk hetzelfde: gedurende het veldwerk met het profiel 'meerderjarige jongensprostituë', bleek dat klanten duidelijkheid wilden over een foto, stats, tarieven, seksuele diensten en mobiel contact.

Uit de interviews met jongens kwam naar voren dat *gedurende een date* eerst kennis wordt gemaakt met de klant, waarna de seksuele handelingen plaatsvinden. Vijf van de zeven jongens zet daarbij het hoofd op '0' of denkt aan andere dingen. Bij de meeste jongens wist hun omgeving niets van hun paydates. Een aantal jongens gaf aan, dat ze het prettig vonden om een keer met iemand over hun activiteiten te praten.

Tenslotte werd uit het veldwerk met het profiel 'minderjarige jongensprostituë' duidelijk, dat er kennelijk een markt bestaat voor minderjarigen: mannen probeerden een afspraak te maken terwijl duidelijk was dat er werd gechat met een minderjarige en een aantal mannen bood zelfs pro-actief geld aan voor seks. Alle geïnterviewde jongens waren overigens meerderjarig en slechts één jongen was als minderjarige gestart met het werk.

Nicknames

*Gedurende het online veldwerk bleek dat jongens zich op de chat bedienen van allerlei verschillende nicknames. Sommigen kozen voor een relatief eenvoudige naam, zoals **Jong4Ouder\$** (jong voor ouder) of **MASSAGE DEN HAAG**. Anderen laten weten hoe ze eruit zien, bijvoorbeeld **!! IHUGEBLCKXXLTOP\$\$** (negroïde XXL geschapen top), **Mocro20j19cmgeilnu \$** (Marokkaan van 20 jaar met een penis van 19 centimeter) of **!!! SEXYguyMUSCL\$\$\$** (gespierde sexy man). Weer anderen geven aan wat hun seksuele voorkeuren zijn of welke diensten worden aangeboden, bijvoorbeeld **TOYTOLLIE4SUCK25** (speeltje om te zuigen 25 jaar), **Hetero 30 wil pijpen** of **!!!!!!kinkyemo23CDBottom** (kinky emo van 23 jaar wil een chems date en is bottom)**

Opvallend...

Gedurende het veldwerk op Bullchat waren er een aantal opvallende profielen / gesprekken:

- *Er waren regelmatig personen online, waarvan uit het profiel was af te leiden dat zij drugs aanboden*
- *Er waren soms personen online, die in hun profiel vroegen om foto's van jonge jongens en/of meisjes*
- *Af en toe was er een persoon online die kennelijk een kamer in Rotterdam ter beschikking stelde voor seksuele dienstverlening*
- *Er werd geadverteerd voor een privé seksfeest, waarbij ook de mogelijkheid werd geboden op een escort tegen 'gereduceerd tarief'*

**= Emo is een jongeren subcultuur en een chems date is een date waarbij drugs wordt gebruikt, bijvoorbeeld poppers*

4. Wettelijk Kader

4.1 Introductie

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op het wettelijk kader waarbinnen het CPM de prostitutiecontroles uitvoert. Er wordt daarbij een antwoord gezocht op deelvraag 2: *‘Wat is het wettelijk kader voor contact tussen het CPM en jongensprostitués?’*.

In strafzaken is een aantal keer aangevoerd, dat een *bestuursrechtelijke* controle (door het CPM) geen zuivere basis vormt voor een *strafrechtelijk* onderzoek. Bij behandeling van strafzaken, is steeds gebleken dat dit geen probleem hoeft te vormen. In 2012 concludeerde de Rechtbank Rotterdam bijvoorbeeld, dat de werkwijze van escortcontroles haar basis vindt in het *bestuursrecht* en dat van een opsporingsonderzoek nog geen sprake was. Er hoefde daarom geen *strafrechtelijke bevoegdheid* te worden gebruikt. Er is geen sprake van détournement de pouvoir¹²⁸, als bij de uitoefening van het bestuursrecht tevens wordt gezien of er aanknopingspunten zijn voor verdenking van overtreding van artikel 273f Sr (Rb. Rotterdam, 2012).

Wel moeten in het bestuursrechtelijke voortraject een aantal zaken goed zijn geregeld. Twee belangrijke punten worden in dit hoofdstuk uitgelicht: het verbod op uitlokking en politiebevoegdheden op internet.

4.2 Het verbod op uitlokking

Bij het verbod op uitlokking wordt vaak verwezen naar het zogenaamde Lokfiets-arrest. Hierin bepaalde de Hoge Raad dat: *‘de verdachte door het plaatsen van de lokfiets niet is gebracht tot andere handelingen dan die waarop zijn opzet reeds tevoren was gericht’* (Hoge Raad, 2008). De inzet van lokmiddelen door de politie is dus geoorloofd, mits door de manier waarop deze in worden gezet, personen niet op het idee worden gebracht om een misdrijf te plegen. In het kader van onderhavig onderzoek betekent dit dat de politie jongens niet op het idee mag brengen om zich te prostitueren: het voorstel tot betaalde seks moet van de jongen afkomstig zijn.

Op profielsites is het duidelijk dat jongens zich aanbieden voor seks: zij adverteren zich daar als sekswerker. Op chatsites ligt dit ingewikkelder. Daar zijn immers ook veel personen online, die gewoon op zoek zijn naar contact. Voor het CPM zijn daarbij 2 zaken van belang:

1. Het niet zomaar aanspreken van iedereen die zich in de chatroom bevindt, aangezien er ook personen aanwezig zijn die niet uit zijn op prostitutiecontact.
2. Het op basis van objectieve criteria kunnen filteren van personen die zich willens en wetens prostitueren. Zo kan worden ondervangen dat het CPM wordt beschuldigd van uitlokking.

Uit het veldwerk is gebleken, dat met name Bullchat door jongensprostitués wordt gebruikt om klanten te werven. Daarom is het van belang om indicatoren te hebben, waarmee onderbouwd kan worden, dat de betreffende jongen zich prostitueert.

Deze indicatoren geven de jongens zelf, in de vorm van de codes die zij hanteren¹²⁹: het ‘\$’ en ‘€’-teken en de aanduidingen ‘(erotische) massage’, ‘pay/payboy/paydate’, ‘escort’ en ‘vergoeding/betaling’ in hun nicknames en beschrijvingen. Dat jongens, die deze codes hanteren, inderdaad seksuele diensten aanbieden, is gedurende het veldwerk bevestigd.

4.3 Politiebevoegdheden op internet

Over politiebevoegdheden op internet is veel te doen, denk maar aan het recente nieuws rond de ‘lokpuber’. Want mag een politieambtenaar op internet onder een pseudoniem opereren, zoals voor onderhavig onder-

¹²⁸ Oneigenlijk gebruik van bevoegdheden.

¹²⁹ Zie ook 3.5.1.

zoek is gedaan? Deze discussie is volop bezig en er moet nog op veel fronten helderheid over komen¹³⁰. Een aantal standpunten wordt hier uitgewerkt:

- In een intern document van de politie wordt geconcludeerd, dat het gebruik van een valse naam is toegestaan, mits het niet ongebruikelijk is om anoniem te zijn of een pseudoniem te gebruiken¹³¹. Op chatsites als Bullchat is het zeker niet ongebruikelijk om onder een pseudoniem te chatten, dus dit hoeft geen belemmering te vormen. Het onderzoek mag echter geen *stelselmatig* karakter krijgen. Koops (2012) schrijft hierover, dat politieonderzoek in open bronnen op internet al snel een stelselmatig karakter krijgt.
- Aldus Koops (2012) laat politieel onderzoek op internet zich niet goed vangen in termen van het stelsel van de Wet BOB¹³²: de voorbeelden voor observatie en rondkijken op internet in de toelichting op de Wet BOB zijn verouderd en niet transposeerbaar naar een internetomgeving (Koops, 2012). Dit vormt een belangrijk knelpunt voor politieoptreden op internet.
- Ook in de aanloop naar het veldwerk vormde dit een probleem. In samenspraak met het OM werd niet duidelijk of het veldwerk onder een bepaalde bevoegdheid kon plaatsvinden¹³³. Uiteindelijk is het onderzoek dan ook niet uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van het OM.

Uit bovenstaande blijkt dat er nog veel onduidelijk is over het opereren onder een pseudoniem op internet; de bronnen spreken elkaar tegen. Daarom wordt hieronder uiteen gezet hoe hier mee om kan worden gegaan voor de diverse profielen die zijn gebruikt bij het chatten.

4.3.1 Chatten als klant

Voor de prostitutiecontroles door het CPM vormt het opereren onder een pseudoniem geen belemmering. De controles vinden hun basis namelijk in het bestuursrecht. Indien een *strafrechtelijk* onderzoek volgt, kan de rechtmatigheid van de aanleiding tot het onderzoek echter opnieuw worden betwist, mogelijk met meer succes dan eerdere pogingen. Als rechtvaardiging voor het optreden van de politie, kan de volgende redentatie worden gevolgd:

1. Op sites als Bullchat is het niet meer dan normaal om onder een pseudoniem te werken. Daarnaast werkt de politie bij de omgekeerde escortcontrole per definitie onder een pseudoniem. Zo bezien wijkt het chatten op internet onder een pseudoniem niet af van de 'normale' werkwijze.
2. Uit onderhavig onderzoek is gebleken dat personen die zich in chatrooms, waaronder Bullchat prostitueren, zich adverteren met behulp van codes. Als deze codes worden gebruikt, heeft onderhavig onderzoek aangetoond dat er daadwerkelijk sprake was van prostitutie.
3. Aan de hand van deze codes kan dus objectief worden vastgesteld dat zij zich daadwerkelijk prostitueren. Daarom is het in het kader van de bestuursrechtelijke controles logisch dat er afspraken worden gemaakt met deze jongens.
4. Gezien de eerdere redentatie van de Rechtbank Rotterdam (2012), dat er geen sprake is van détournement de pouvoir, als bij de uitoefening van het bestuursrecht tevens wordt bezien of er aanknopingspunten zijn voor verdenking van overtreding van artikel 273f Sr, is de handelswijze van het CPM rechtmatig.

Of bovenstaande redentatie voldoende steekhoudend is, zal echter pas duidelijk worden als een rechter hier een oordeel over heeft geveld.

¹³⁰ Dit zou een onderwerp apart kunnen zijn voor een scriptie. De beschrijving die hier wordt gegeven is dus bij lange na niet uitputtend.

¹³¹ In dit document wordt gerefereerd aan de Landelijke Vergadering van Rechercheofficieren van Justitie (2009).

¹³² Wet Bijzondere OpsporingsBevoegdheden, waarin de voorwaarden zijn geregeld, waaronder bijzondere bevoegdheden van de politie, zoals tappen, observeren, infiltratie en pseudokoop, kunnen worden ingezet.

¹³³ Zo leken bevoegdheden als stelselmatige observatie (126g SV) en stelselmatige informatie-inwinning (126j SV), niet passend, omdat die uitgaan van een *verdachte*¹³³ en een onderzoek naar *strafbare feiten*, wat in dit onderzoek niet het geval was.

4.3.2 Chatten als jongensprostitu e

Voor het profiel ‘*minderjarige jongensprostitu e*’, waarmee ‘klanten’ werden benaderd, is de vraag over de rechtmatigheid van de handelswijze ook onbeantwoord. In Rotterdam heeft de ‘proeftuin Loverboys’ gedraaid, waarbij rechercheurs zich voordeden als minderjarige meisjes. Dit resulteerde in een rechtszaak, waarin zowel de Rechtbank als het Hof concludeerden, dat er geen sprake was van een strafbaar feit: feitelijk was afgesproken met een meerderjarige politieman. Zodoende was niet voldaan aan de delictsomschrijving. De vraag naar de rechtmatigheid van het optreden van de politie is daarom nooit behandeld (Rb. 's Gravenhage, 2012; Hof Den Haag, 2013).

4.4 Conclusies Wettelijk kader

In dit hoofdstuk is kort stilgestaan bij het verbod op uitlokking en politiebevoegdheden op internet. Wat het *verbod op uitlokking* betreft, kan het CPM voor de profielsites waar jongens zich aanbieden, dezelfde werkwijze volgen als voor vrouwen. Voor wat betreft chatsites, is het van belang dat het CPM alleen jongens aanspreekt waarvan beargumenteerd kan worden dat zij zich prostitueren. Hierbij bieden de codes die jongens hanteren uitkomst.

De vraag naar de politiebevoegdheden op internet in relatie tot het chatten onder pseudoniem als ‘klant’, is niet naar tevredenheid beantwoord. Op dit gebied is nog veel onduidelijk, ook voor het OM. Indien uit de bestuursrechtelijke controle, waarbij als klant is gechat, een strafrechtelijk onderzoek volgt, bestaat het risico dat de rechtmatigheid van het onderzoek ter discussie wordt gesteld. Hier kan de argumentatie, dat alleen jongens met duidelijke codes in hun naam worden aangesproken, mogelijk uitkomst bieden.

Ook de vraag over de rechtmatigheid van chatten als ‘minderjarige jongensprostitu e’, waarbij mogelijk strafbare klanten worden geïdentificeerd, is nog niet beantwoord. Uit recente jurisprudentie blijkt, dat rechters zich op het standpunt stellen, dat er feitelijk geen strafbaar feit wordt gepleegd.

Walk the line

Mogelijk zijn er ook jongens, waar niet uit hun nickname of beschrijving blijkt dat zij seksuele diensten aanbieden, maar die dit pas in een chatgesprek aangeven. Eventueel zou hier op ingespeeld kunnen worden, door personen die suggereren dat zij jonger dan 23 zijn, aan te spreken als oudere man. Er zijn dan drie mogelijke reacties:

- *De jongen reageert niet. Hij is niet geïnteresseerd in contact*
- *De jongen gaat het gesprek aan, maar brengt betaling niet ter sprake. Het gesprek kan snel worden afgebroken*
- *De jongen gaat het gesprek aan en brengt betaling snel ter sprake. Het initiatief komt dan van zijn kant*

*Dit zou voor het CPM een werkbare methode kunnen zijn, hoewel zeker **op het randje** van het toelaatbare.*

Tegenhouden...

*Om toch iets te kunnen met het profiel ‘*minderjarige jongensprostitut e*’, zou nog overwogen kunnen worden om, in plaats van strafrechtelijke vervolging van de klanten die op het profiel reageren, een tegenhoudgesprek te houden. Hiermee wordt wellicht een groep mannen, die het voor de spanning doen, afgeschrikt. Dan is in ieder geval een deel van de doelstelling behaald.*

5. Conclusies & Aanbevelingen

5.1 Introductie

In dit hoofdstuk staan de conclusies en aanbevelingen, naar aanleiding van het onderzoek centraal. Daarmee wordt de probleemstelling beantwoord: *‘Op welke wijze treden jongensprostitués in contact met hun klanten en hoe kan deze kennis het Controleteam Prostitutie en Mensenhandel van de Eenheid Rotterdam helpen om binnen het wettelijk kader zelf in contact te treden met jongensprostitués?’*

Eerst worden de belangrijkste conclusies van het onderzoek gegeven. Op basis van deze conclusies worden daarna aanbevelingen voor het CPM en een aantal onderzoeksrichtingen voor nader onderzoek geformuleerd. Het hoofdstuk wordt afgesloten met de discussie, waarin de resultaten kritisch worden beschouwd.

5.2 Conclusies

1. *Jongens zijn vrijwel verdwenen van de traditionele vindplaatsen en werven klanten via internet.*

Jongens leggen vrijwel geen contacten meer op de traditionele vindplaatsen: Op straat en homo-ontmoetingsplaatsen worden ze vrijwel nooit meer gesignaleerd, er is nog maar een klein aantal escortbureaus actief voor mannen en er is landelijk nog maar één jongensclub in Amsterdam. Jongens worden nog af en toe gespot in de HoLeBi horeca, in sauna's en in seksbioscopen - ook in Rotterdam. In de politiedossiers speelde de horeca in slechts één zaak een ondergeschikte rol en van de zeven jongens die werden geïnterviewd, wierf er slechts één af en toe klanten via het uitgaansleven. Het beeld dat uit alle onderzoeksmethoden samen is ontstaan, is eenduidig: jongens en klanten leggen vooral contact via internet. Er zijn verschillende redenen gegeven voor de terugloop van contactlegging op de traditionele vindplaatsen. Toegenomen toezicht, in combinatie met de explosieve groei van het internetgebruik, lijken de belangrijkste oorzaken te zijn: internet biedt anonimiteit, brengt vraag en aanbod gemakkelijk bij elkaar en is voor vrijwel iedereen toegankelijk.

Uit bestudering van recente politiedossiers met jongensprostitués, bleek dat ook bij jongens (seksuele) uitbuiting, dwang en prostitutie van minderjarigen voorkomt. Daaruit kwamen de volgende groepen naar voren, die extra kwetsbaar leken voor dwang en uitbuiting:

1. Buitenlandse jongens, met name die met een Oost-Europese en Spaanstalige achtergrond. Deze waren allen meerderjarig.
2. Nederlandse homo- of biseksuele jongens, met een afwijzende omgeving ten aanzien van hun geaardheid. Deze waren veelal minderjarig.
3. Afrikaanse asielzoekers. Over deze groep is echter onvoldoende duidelijkheid, aangezien hun verklaring veelal niet kon worden geverifieerd.

Interessant was, dat in geen van de zaken de politie pro-actief op de jongensprostitués stuitte: alle zaken kwamen aan het rollen door informatie van buitenaf. Uit het veldwerk met het profiel 'minderjarige jongensprostitué', bleek dat er kennelijk klanten zijn, die minderjarige jongens willen betalen voor seksuele diensten.

De literatuurstudie en de interviews nuanceren dit beeld. Hoewel werd onderkend dat er zeker misstanden zijn, kan worden geconcludeerd dat veruit de meeste jongens zelf voor het werk hebben gekozen. Afdracht van inkomsten aan een derde, komt weinig voor. Ook lijkt het op basis van onderhavig onderzoek met prostitutie door minderjarige jongens mee te vallen: uit de interviews met professionals kwam naar voren dat in hun optiek veruit de grootste groep jongensprostitués 18+ is; de meesten zelfs 22+. Respondenten zagen de gemiddelde leeftijd van jongensprostitués eerder stijgen dan dalen. Tijdens het veldwerk werd slechts één keer een

jongens gezien die op de chat aangaf dat hij minderjarig was¹³⁴. Ook bij de jongens, die werden geïnterviewd, was er geen indicatie van gedwongenheid of uitbuiting. Wel was één van hen als minderjarige begonnen.

Dat wil dan weer niet zeggen dat jongens niet kwetsbaar zijn. Hun kwetsbaarheid kan worden gezocht in de omstandigheden: sommigen jongens werken vanuit een nood, bijvoorbeeld schulden of dakloosheid, er lijkt relatief vaak sprake te zijn van een verstoorde seksuele ontwikkeling en jongens hebben meestal geen systeem om hun veiligheid te garanderen. Daarnaast zijn jongens niet bekend met de hulpverlening en praten zij vrijwel nooit met derden over hun werk. Dit heeft verschillende oorzaken: hun omgeving weet bijna nooit van hun activiteiten af, jongens geven zelf moeilijk toe dat ze slachtoffer zijn en jongens worden vaak niet als slachtoffer worden gezien/behandeld. In dit kader gaf een aantal jongens tijdens het interview aan, dat ze het fijn vonden om een keer met iemand over hun werk te praten.

2. Jongens prostitueren zich op internet via een beperkt aantal sites en zijn goed benaderbaar.

Uit het veldwerk is gebleken dat jongens online prima benaderbaar zijn. Een deel van de jongens prostitueert zich via profielsites, waarvan Boys4U, GayRomeo en Kinky de belangrijkste zijn. Boys4U richt zich puur op escort door jongens. Na betaling worden de contactgegevens van de jongens zichtbaar, over het algemeen een telefoonnummer. GayRomeo is een internationale profielsite met een homoseksueel publiek, waar ook escortprofielen tussen staan. Contact loopt via de mail of via het telefoonnummer dat in de advertentie staat. Ook op Kinky staat een aantal jongensprostitués, met een telefoonnummer voor contact. Een deel van de jongensprostitués is dus telefonisch of via de mail te bereiken middels de contactgegevens bij hun online profiel.

Een ander deel van de jongens prostitueert zich online via de chatsites, met Bullchat als belangrijkste knooppunt. Hier kan gemakkelijk anoniem worden ingelogd. Jongensprostitués zijn te herkennen aan de codes '\$', '€', 'Pay/Payboy/Paydate', 'Massage', 'Escort/Escortboy' en 'Vergoeding' in hun nickname of profiel, waaruit duidelijk blijkt dat ze zich prostitueren.

3. Jongens zitten op Bullchat om zaken te doen en willen voorafgaand aan een date over een aantal onderwerpen helderheid.

Gedurende het veldwerk is gechat met jongens. Uit de chats met het profiel 'klant' en de interviews met jongens, bleek dat zij op Bullchat zitten om zaken te doen. Ze zijn alert op zogenaamde fakers: mannen die niet op echt contact uit zijn. Uit de interviews bleek dat jongens deze herkennen, omdat fakers veel vragen, weinig vertellen, niet concreet zijn en niet over willen schakelen op telefonisch contact.

Daarom is het belangrijk om bij het afspreken met jongens zo concreet mogelijk te zijn en om een telefoon beschikbaar te hebben, het liefst met WhatsApp. Onderwerpen die jongens en klanten voorafgaand aan een date bespreken zijn tarieven, globale locatie, tijd en seksuele diensten. Voor de meeste jongens is mobiel contact, om de afspraak te bevestigen, een vereiste.

4. In de toekomst verloopt de contactlegging wellicht weer anders dan nu.

Gedurende de interviews met professionals en jongens kwam een mobiele app ter sprake: Grindr. Wellicht is dit een toekomstige manier van contactlegging tussen klanten en jongens. Ook via de sociale media geregelde thuisfeesten lijken volgens respondenten vaker voor te komen. Deze zijn voor de hulpverlening en politie moeilijk te controleren.

5. In het contact met jongens mag de politie niet uitlokken.

Voor het contact tussen de politie en jongen geldt dat jongens niet door de politie op het idee mogen worden gebracht om zich te prostitueren.

¹³⁴ Dit is doorgegeven aan de Eenheid waar de desbetreffende jongen zich mogelijk aanbood.

6. *Over de online bevoegdheden van de politie bestaat nog onvoldoende duidelijkheid om met zekerheid te kunnen stellen dat het chatten met het profiel 'klant' niet op bezwaren stuit bij een eventueel strafrechtelijk onderzoek.*

Als uit de bestuursrechtelijke controle, waarbij met het profiel 'klant' met een jongen is gechat, een strafrechtelijk onderzoek volgt, bestaat er nog onduidelijkheid over de bevoegdheden van de politie op internet en of er wel gebruik mag worden gemaakt van een pseudoniem. Omdat rechters hier nog geen uitspraken over hebben gedaan, valt te bezien in hoeverre het chatten als klant, als rechtmatig wordt beoordeeld in een eventuele rechtszaak.

5.3 Aanbevelingen CPM

- a) *Neem jongens regelmatig mee in de controles...*

Er is op dit moment bij het CPM niet veel zicht op de doelgroep. Daarom is het aan te bevelen om jongens regelmatig mee te nemen in de escortcontroles. Uit de politiedossiers blijkt dat misstanden voorkomen. Door contact te leggen met jongens, kunnen eventuele misstanden pro-actief worden gesignaleerd en bestreden. Tegelijkertijd blijkt uit de overige onderzoeksmethoden dat de meeste jongens zelf voor het werk kiezen en dat minderjarigheid niet op grote schaal voor lijkt te komen. Er bestaat daarom voor het CPM geen noodzaak om *bovenmatig* te investeren op jongensprostitutie. Regelmatig contact met de doelgroep is echter wel een vereiste om eventuele problemen te signaleren.

Een aantal van de zaken, die zijn beschreven bij de kwetsbaarheid van de jongensprostitués kunnen deels worden ondervangen door voorlichting door het CPM, bijvoorbeeld op het gebied van persoonlijke veiligheid en illegale prostitutie. Maar voor de meeste zaken geldt, dat jongens eerder baat hebben bij een luisterend oor, omdat hun omgeving niet op de hoogte is van hun activiteiten en ze er nooit met iemand over (kunnen) praten. Daar is eerder een rol weggelegd voor de hulpverlening. Het is dus aan te bevelen om deze ook bij de controles van jongens te betrekken.

- b) *... en benader hen via internet. Wees bij het maken van afspraken via chatsites concreet.*

Jongens zijn vrijwel verdwenen van de traditionele vindplaatsen, daarom is het weinig effectief voor het CPM om op deze plaatsen te investeren. Jongens zijn goed vindbaar en benaderbaar via internet.

Het maken van afspraken met jongens die op profielsites staan, kan in de meeste gevallen telefonisch. Via de mail/berichtenfunctie van de profielsite is ook een mogelijkheid. Er moet wel rekening mee worden gehouden, dat in sommige gevallen een klein bedrag betaald moet worden voor de contactgegevens.

Voor de jongens die chatten om klanten te werven, kan worden ingelogd met een klantprofiel. Wees in het maken van afspraken concreet en geloofwaardig: bespreek tarieven, seksuele handelingen, tijd en globale locatie. Leg daarbij de lat niet te hoog: de meeste jongens doen minimaal aan pijpen en aftrekken en kunnen een te oude klant (35+) afwijzen. Denk ook van tevoren na over de 'stats' die je eventueel van jezelf verstrekt. Schakel naar aanleiding van het chatten over op telefonisch contact. Een telefoon met WhatsApp is daarbij handig. Uiteraard moeten de chats en gesprekken worden gelogd, zodat later kan worden aangetoond hoe de afspraak tot stand is gekomen¹³⁵.

- c) *Leg daarbij de focus op jongens die aangeven dat zij jong zijn en op buitenlandse jongens.*

Jongens die zich aanbieden in de leeftijd van 18-20 jaar vallen in de categorie, die minderjarig zou kunnen zijn. Minderjarigen kunnen namelijk een hogere leeftijd opgeven. Daarom zou een focus op deze groep goed zijn. Als de minimum leeftijd met het nieuwe wetsvoorstel wordt verhoogd naar 21 jaar, kan dit naar boven worden bijgesteld.

¹³⁵ Met het gratis programma 'Scrapbook', kunnen voor dit doel internetpagina's gemakkelijk worden opgeslagen.

Uit het bestuderen van de politiedossiers blijkt dat ook bij oudere jongens, met name met een buitenlandse achtergrond, zaken mis kunnen zijn. Deze groep verdient dus ook aandacht.

- d) *Houdt daarbij rekening met het verbod op uitlokking en de discussie rond politiebevoegdheden op internet. Probeer in deze discussie (samen met het OM) actief te sturen op duidelijkheid en eventueel nieuwe regelgeving*

Voor jongens die zich adverteren via profielsites kan het CPM ervan uitgaan dat zij zich aanbieden voor betaalde seks. De werkwijze ten aanzien van deze jongens wijkt niet af van de werkwijze die bij de omgekeerde escortcontroles voor vrouwen wordt gevolgd. Voor chatsites geldt, dat jongens aan kunnen worden gesproken, die de eerder beschreven codes in hun profiel hebben staan.

Voor wat betreft de discussie rond politiebevoegdheden op het internet, is het aan te bevelen dat het CPM/de politie, maar zeker ook het OM, zich inzetten voor duidelijkheid over de bevoegdheden en eventueel nieuwe regelgeving, indien huidige bevoegdheden ontoereikend blijken te zijn.

- e) *Blijf het veld met betrekking tot jongens monitoren...*

Het fenomeen jongensprostitutie is mobiel en vluchtig. Een nieuwe website kan snel populair worden en in de toekomst verloopt het contact wellicht via mobiele apps of via seksfeesten die worden aangekondigd op social media. Het is daarom voor het CPM van belang, om te blijven monitoren waar jongens zich aanbieden.

- f) *...en onderhoudt daarbij goed contact met de ketenpartners*

Dit alles kan het CPM niet alleen. Qua signalering en monitoring van het veld kan het CPM veel hebben aan ketenpartners en vice versa. Uit de interviews blijkt, dat de hulpverlening ook nauwelijks in contact komt met de jongens. Bij de controles kan daartoe samen worden gewerkt met de hulpverlening, zodat jongens daar direct mee kunnen spreken. Dit gebeurt nu bij geplande controles al met PMW. Ook kunnen ketenpartners, zoals de GGD, een rol spelen bij het monitoren van traditionele vindplaatsen en eventuele signalen van toegenomen activiteit doorgeven aan het CPM.

5.4 Aanbevelingen voor nader Onderzoek

In dit onderzoek is met gebruikmaking van verschillende onderzoeksmethoden, een beeld gevormd van jongensprostitués en hun werkwijze bij het vinden van klanten. Dit beeld is echter niet compleet en onderzoek is schaars. Het is daarom aan te bevelen om meer onderzoek te doen naar het fenomeen jongensprostitutie, waarbij meer (betaalde) interviews met jongens wellicht het meeste inzicht kunnen verschaffen.

Daarnaast zijn gedurende onderhavig onderzoek specifieke onderwerpen naar voren gekomen die onderzocht kunnen worden:

- Dit onderzoek handelt niet over *grooming* van minderjarige jongens. Dit onderwerp is echter wel interessant. In een dergelijk onderzoek kan ook aandacht worden besteed aan de zogenaamde 'suikerooms'. Deze zijn in dit onderzoek buiten beschouwing gelaten.
- Het is niet duidelijk geworden in hoeverre *Afrikaanse vluchtelingen* zich (gedwongen) prostitueren. Aanvullend onderzoek, specifiek gericht op die groep, is daarom aan te bevelen.
- Naar de *lange termijn effecten* van jongensprostitutie, is nog geen onderzoek verricht. Hierbij kan gedacht worden aan het interviewen van jongens die gestopt zijn. Deze onderzoeksrichting is vooral interessant voor de hulpverlening.
- Over de *klanten* van jongensprostitués is vrijwel niets bekend. Wellicht biedt deze invalshoek heel andere inzichten ten aanzien van het fenomeen jongensprostitutie.

- In dit onderzoek is op hoofdlijnen ingegaan op de discussie rond politiebevoegdheden op internet. Om hier duidelijkheid over te krijgen, is nader onderzoek, specifiek naar dit onderwerp in relatie tot prostitutie(controles), wenselijk.

5.5 Discussie

Het onderzoek kent een aantal duidelijke beperkingen. Ten eerste is er per onderzoeksmethode een beperkt aantal eenheden onderzocht. Er zijn 14 interviews gehouden, er is een beperkt aantal politiedossiers geanalyseerd, het veldwerk vond op 17 uiteenlopende momenten plaats en er zijn slechts 7 jongens geïnterviewd. Hierdoor geeft geen van de gehanteerde methoden op zich, een volledig beeld.

Ten tweede is er op verschillende niveaus naar informatie gezocht. Bij het literatuuronderzoek op nationaal én internationaal niveau, in de politiedossiers en bij de interviews op nationaal niveau, en gedurende het veldwerk en de interviews met de jongens alleen in de regio Rotterdam/Zuid-Holland.

Ten derde kon de focus die werd gelegd op jongens van 23 jaar en jonger, niet consistent worden doorgevoerd. Respondenten spraken bijvoorbeeld vrijwel altijd over de gehele groep en konden dit niet verder uitsplitsen naar leeftijd.

Deze zaken hebben nadelige gevolgen voor de *generaliseerbaarheid*¹³⁶ en *betrouwbaarheid*¹³⁷ van het onderzoek. Voor deze opzet, met een groot aantal methoden, is echter bewust gekozen: het onderzoek was exploratief van aard en had daarbij de ambitie om met beperkte tijd en middelen een zo breed mogelijk beeld te schetsen. Om tegemoet te komen aan deze beperkingen is in het resultatengedeelte steeds duidelijk aangegeven, voor welke groep een bepaald onderzoeksresultaat geldt.

Een groot deel van de bezwaren wordt ook ondervangen door de *datatriangulatie* die is toegepast (zie ook 2.2.5): als alle methoden min of meer dezelfde richting uit wijzen, wordt het veel aannemelijker dat dit inderdaad de juiste richting is, zelfs als de methoden maar een deel van het geheel zichtbaar maken.

Daarnaast is het van belang om op te merken dat er bij het opvragen van *politiedossiers* ervan uit is gegaan, dat de Korpsexperts Mensenhandel een redelijk beeld hadden van wat er heeft gespeeld in hun regio. Het kan echter zo zijn dat zaken zijn gemist. Bijvoorbeeld omdat zaken, waar betaling in eerste instantie niet zo heel duidelijk blijkt, ook wel op worden gepakt door zedenafdelingen. Indien de Korpsexpert hier niet van op de hoogte was, zijn deze zaken dus niet meegenomen in dit onderzoek.

Op internet kunnen mensen zich anders voordoen dan ze zijn. Dat was gedurende het *veldwerk* een beperking: het was niet mogelijk om te controleren wie er precies achter een profiel, chatnaam of advertentie zat. De tellingen die zijn gedaan, zijn eenvoudige tellingen. Met andere woorden: er is geen rekening gehouden met dubbele profielen, nepprofielen, fakers, et cetera. Dit is ook bijna niet te controleren en het doel van het onderzoek was ook niet om tellen, maar om de plaatsen in beeld te brengen waar jongensprostitués en klanten elkaar vinden. Dat laatste is in onderhavig onderzoek redelijk gelukt.

Tenslotte was het lastig om te bepalen in hoeverre het kan en mag, om je als politieambtenaar niet bekend te maken, gedurende het veldwerk op internet en tijdens afspraken met jongens. Hier is in Hoofdstuk 4 zijdelings op ingegaan. De overwegingen om onbekend te blijven waren, dat het onderzoek wetenschappelijk en niet strafrechtelijk van aard was. Ook zou het jongens waarschijnlijk afschrikken, als ze zouden weten dat het onderzoek voor de politie werd uitgevoerd. Er is dus gekozen, om in het kader van de informatieverzameling niet volledig open te zijn. Daarom is het ook aan te bevelen om een eventueel vervolgonderzoek niet uit te laten voeren door een politieambtenaar.

¹³⁶ Generaliseerbaarheid gaat over de vraag of de resultaten van het onderzoek iets zeggen over de volledige populatie die is onderzocht, of alleen over de specifieke situatie(s) die zijn bekeken (Robson, 2002).

¹³⁷ Betrouwbaarheid gaat over de vraag of de onderzoeksresultaten consistent zijn. Met andere woorden: Zou een ander met dezelfde methode tot dezelfde conclusies komen (Robson, 2002) (Babbie, 2004)?

Bibliografie

Literatuur

- Ashford, C. (2009). Male Sex Work and the Internet Effect: Time to Re-evaluate the Criminal Law? *The Journal of Criminal Law*, Vol. 73 258-280.
- Baarda, D. B., & Goede, M. P. de (2006). *Basisboek Methoden en Technieken: Handleiding voor het opzetten en uitvoeren van kwantitatief onderzoek* (4e herziene druk ed.). Groningen: Noordhoff Uitgevers.
- Babbie, E. (2004). *The practice of Social Research*. Wadsworth: Thomson.
- Bullough, V. L. (1964). *The History of Prostitution*. New York: University Books.
- Bullough, V. L., & Bullough, B. L. (1978). *Prostitution: An Illustrated Social History*. New York: Crown Publishers.
- Cooper, A. (1998). Sexuality and the Internet: Surfing into the New Millennium. *CyberPsychology & Behavior*, 187-193.
- Cunningham, S., & Kendall, T. (2011). Prostitution 2.0: The changing face of seks work. *Journal of Urban Economics*, 69: 273-287.
- Donovan, K. (1991). *Hidden from View - An Explanation of the Little-Known World of Young Male Prostitutes in Great Britain and Europe*. London: Home Office and West Midland Police.
- ECDC. (2013). *EMIS 2010: The European Men-Who-Have-Sex-With-Men Internet Survey. Findings from 38 countries*. Stockholm: European Centre for Disease Prevention and Control.
- Flowers, R. B. (2006). *SEX CRIMES - Perpetrators, Predators, Prostitutes and Victims*. Springfield: Charles C. Thomas .
- Flowers, R. B. (2011). *Prostitution in the Digital Age: Selling Sex from the Suite to the Street*. Santa Barbara: ABC-CLIO LLC.
- Gelder, P. van (1995). *Tussen 'bisnis' en taboe*. Amsterdam: Het Spinhuis.
- Gelder, P. van (1998). *KWETSBAAR, KLEURIG EN SCHADUWRIJK - Jongens in de prostitutie: een verschijnsel in meervoud*. Amsterdam: Thela Thesis.
- Gelder, P. v., & Lier, L. v. (2011). *BOYS ONLINE / BOYS OFFLINE - Seksuele dienstverlening door jongens/mannen (M\$M) in Den Haag, 2009*. Utrecht: Uitgeverij de Graaff.
- Gelder, P. van (2014). *BOYS ONLINE / BOYS OFFLINE - Seksuele dienstverlening door jongens/mannen (M\$M) in Den Haag - UPDATE INTERNETESCORTS 2009-2012*. Den Haag: Shop Den Haag.
- Koops, B. (2012). Politieonderzoek in open bronnen op internet - Strafvorderlijke aspecten. *Tijdschrift voor de Veiligheid*, Vol. 11, Nr. 2, 30-46.
- Korf, D. J., Benschop, A., & Knotter, J. (2009). *VERBORGEN WERELDEN: Minderjarige jongens: misbruik en prostitutie*. Amsterdam: Rozenburg Publishers.
- Korf, D. J., Nabben, T., & Schreuders, M. (1996). *Roemeense trekvogels: nieuwkomers in de jongensprostitutie*. Amsterdam: Thela Thesis.
- Lillywhite, R., & Skidmore, P. (2006). Boys Are Not Sexually Exploited? - A Challenge to Practitioners. *Child Abuse Review*, Vol. 15: 351-361.

- Palmer, T., & Stacey, L. (2004). *Just One Click: Sexual Abuse of Children and Young People Through the Internet and Mobile Telephone Technology*. Barkingside: Barnardo's .
- Pearce, J. (2009). *Young People and Sexual Exploitation - It's not hidden, you just aren't looking*. Oxon: Routledge.
- Poel, S. van der (1991). *In de bisnis: professionele jongensprostitutie in Amsterdam*. Arnhem: Gouda Quint.
- Repeteur, L., & Veenstra, J. (2010). *Vrijbuiters uitgebuit: Minderjarige jongens in de prostitutie*. Amsterdam: Uitgeverij SWP.
- Ringdal, N. J. (2010). *Love for sale: a world history of prostitution*. New York: Grove Press.
- Robson, C. (2002). *Real World Research: A Resource for Social Scientists and Practitioner-Researchers* (2nd ed.). Oxford: Blackwell Publishing.
- Skidmore, P. (1999). *Nottingham Child Prostitution Pilot Study; Report to the Policing and Reducing Crime Unit, Home Office*. London and Nottingham: London Guildhall University and Nottingham Trent University.
- Waldorf, D., & Murphy, S. (1990). Intravenous Drug Use and Syringe-Sharing Practices of Call Men and Hustlers. In M. Plant, *AIDS, Drugs, and Prostitution*. London: Routledge.

Kamerstukken & gerechtelijke stukken

- Aanwijzing Mensenhandel. (2013). *Staatscourant nr. 16816*.
- Hof Den Haag 25 juni 2013, ECLI:NL:GHDHA:2013:2302.
- Hoge Raad 28 oktober 2008, ECLI:NL:HR:2008:BE9817.
- Kamerstukken I. 2012/13, 32 211, nr. A & L.
- Rechtbank Rotterdam 27 maart 2012, ECLI:NL:RBROT:2012:BW0272.
- Rechtbank 's Gravenhage 14 september 2012, ECLI:NL:RBSGR:2012:BX8188.

Publicaties

- Biesma, S., Stoep, R., Naayer, H., & Bieleman, B. (2006). *Verboden bordelen - Evaluatie opheffing bordeelverbod: niet-legale prostitutie*. Groningen: INTRAVAL, Bureau voor Onderzoek en Advies.
- Borne, A., & Kloosterboer, K. (2005). *INZICHT IN UITBUITING - Handel in minderjarigen in Nederland nader onderzocht*. Amsterdam: ECPAT Nederland, Defence for Children International Nederland, UNICEF Nederland, Plan Nederland.
- Bultinck, L. (2006). *Vergeten jongens: Een onderzoek naar minderjarige jongensprostituees in Antwerpen*. Gent: Universiteit Gent - Faculteit der Rechtsgeleerdheid.
- CoMensha. (2012). *Jaarverslag 2012*. Amersfoort: CoMensha.
- Daalder, A. L. (2007). *Prostitutie in Nederland na opheffing van het bordeelverbod*. Meppel: Boom Juridische Uitgevers.
- Eysink Smeets, M., Lier, L. van, Römkens, R., Egelkamp, M., & Ditzhuijzen, J. (2007). *Escort in Amsterdam Revisited - een beeld van de Amsterdamse Escortbranche anno 2007*. Amsterdam: Marnix Eysink Smeets.
- Gelder, P. van (2005). *Hoe jongens in de prostitutie beginnen*. Utrecht: TransAct.
- Goderie, M., & Boutellier, H. (2006). *Prostitutie in Rotterdam*. Utrecht: Verwey-Jonker Instituut.

- Goderie, M., Spierings, F., & Woerds, S. (2002). *Illegaliteit, onvrijwilligheid en minderjarigheid in de prostitutie een jaar na de opheffing van het bordeelverbod*. Utrecht: Verwey-Jonker Instituut.
- Hammurabi. (ca. 1780 v. Chr.). *The Code of Hammurabi*. Translated by: L.W. King (1915).
- Hoogendoorn, M. (1999). *Kinderprostitutie in Nederland: Een onderzoek naar de aard en omvang*. Den Haag: Terre des Hommes.
- Horn, J. E., Bullens, R. A., Doreleijers, T. A., & Jäger, M. (2001). *Aard en omvang seksueel misbruik en prostitutie minderjarige allochtone jongen: een verkennend onderzoek*. Amsterdam: FORA/VU.
- Kolp, S. (2013). *Armoede, Sociale Uitsluiting & Migratie in Roemenië*. Zoetermeer: Politie - Landelijke Eenheid.
- Krob, D. (2010). *Kom je Privé? - Inventariserend onderzoek naar de mogelijkheden van internet als middel voor de hulpverlening aan mannelijke sekswerkers*. Den Haag: Haagse Hogeschool.
- Landelijke Expertgroep Mensenhandel. (2013). *Referentiekader Mensenhandel*. Rotterdam: Nationale Politie.
- Leijstra, Y. H. (2010). *Strategische notitie: Aanbevelingen voor de politie n.a.v. analyse verschijningsvormen prostitutie*. Politie Rotterdam-Rijnmond: Rotterdam.
- Nationaal rapporteur mensenhandel en seksueel geweld tegen kinderen. (2013). *Mensenhandel. Negende rapportagen van de Nationaal rapporteur*. Zalsman: Den Haag.
- Nationale Politie. (2013). *Referentiekader Mensenhandel*. Rotterdam: Landelijke Expertgroep Mensenhandel.
- Politie Eenheid Rotterdam. (2013). *Heroriëntering CPM na de samenvoeging met ZHZ*.
- Politie Rotterdam-Rijnmond. (1995). *HIK eindrapportage*. Rotterdam: Politie Rotterdam-Rijnmond.
- Politie Rotterdam-Rijnmond. (2005). *Inrichtingsdocument Eenheid Vreemdelingenpolitie Rotterdam-Rijnmond*.
- RIEC. (2010). *Regionaal convenant ten behoeve van de geïntegreerde aanpak van georganiseerde criminaliteit in de regio Rotterdam-Rijnmond*. Rotterdam: Regionaal Informatie- en Expertisecentrum.
- RIEC. (2011). *Regionaal Convenant Mensenhandel Regio Rotterdam-Rijnmond*. Rotterdam: Regionaal Informatie- en Expertisecentrum.
- Salou, D., Vriezenga, T., & Jongetjes, G. (2008). *Een onzichtbare schaduw: Jongensprostitutie in de stad Utrecht*. Utrecht: Stichting Stade.
- Schepper, C. d. (2012). *Alkiphron en Loukianos & hun sofistieke hetairen*. Universiteit Gent: Gent.
- Weijnen, F. (2006). *De schaduw bedreigd: Een explorerend onderzoek naar de effecten van toezicht op mannelijke prostituees in Amsterdam*. Enschede: Universiteit Twente
- Zee, R. van der (17-08-2013). Ik wist niet wie ik kon vertrouwen. *Vrij Nederland*

Internetbronnen

- Boysproject. (2014). *Info Boysproject*. Opgeroepen op 03 24, 2014, van <http://www.boysproject.be/nl/home-nl>
- CBS. (2001, 03). *2,8 miljoen huishoudens met internetaansluiting thuis*. Opgeroepen op 03 17, 2014, van <http://www.cbs.nl/NR/rdonlyres/77099879-A7E7-4CAC-A70D-CC061624D4C6/0/index1145.pdf>
- CCV. (2013). *Ketenpartners*. Opgeroepen op 09 oktober, 2013, van www.hetccv.nl: www.hetccv.nl/dossiers/Mensenhandel/menuketenpartners/index
- EUROSTAT. (2013, 12 18). *Internet access and use in 2013 - More than 60% of individuals in the EU28 use the internet daily*. Opgeroepen op 03 17, 2014, van http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_PUBLIC/4-18122013-BP/EN/4-18122013-BP-EN.PDF

Bijlagen

Bijlage I - Overzicht respondenten

Organisatie	Naam	Datum
Boysproject Antwerpen	Y. Dingens	16-01-2014
Fier Friesland	I. van Buren	08-01-2013
GGD Amsterdam	S. van der Kolk	06-03-2014
GGD Rotterdam	A.B.M. Franke	03-12-2013
GGD Rotterdam	M.J. Kuijper	03-12-2013
Movisie	L. Repetur	16-01-2014
Openbaar Ministerie (OM) Rotterdam	R.J.P. Lambrichts	06-12-2013
Prostitutie Maatschappelijk Werk (PMW) Rotterdam	I. de Haas	18-11-2013
Politie Eenheid Rotterdam - CPM	N. van der Schilt	23-09-2013
Politie Eenheid Rotterdam - Korpsexpert RR	J.C.A. Custers	07-10-2013
Politie Eenheid Rotterdam - Korpsexpert ZHZ	P. Waltheer	31-01-2014
Politie Eenheid Rotterdam - UVP / Roze in Blauw	A.F. Bennink	03-12-2013
Rotterdam Verkeert	M. Steijnis	12-02-2014
SOA aids Nederland	M. Ridder	29-01-2014
SHOP Den Haag	P. van Gelder	13-12-2013
UvA	D.J. Korf	11-12-2013

Het COA, het COC, het RIEC Rotterdam en CoMensHa zijn ook benaderd. Uit verkennende telefoongesprekken bleek dat deze organisaties niet veel zicht hadden op de contactlegging tussen jongens en klanten. Daarom is met deze organisaties geen interview gehouden.

Daarnaast zijn een groot aantal collega's mij behulpzaam geweest bij het verzamelen van de data met betrekking tot de politieonderzoeken. Van deze collega's wil ik **F.J.A. Blom** (Landelijke Eenheid), **F.G.M. Ramselaar** en **A.F.L. Ransdorp** (Midden-Nederland), **K. Zeldenrust** en **G. Meulenbelt** (Noord-Nederland), **F. J. Watterreus**, **F.C.J. van Brest** en **R. Visser** (Noord-Holland), **M.J.M. Aussems** en **E.R. Knol** (Limburg), **A.A.M. Pijnappels** en **S. Thomassen-Rooijackers** (Oost-Brabant) en **W.G. Middendorp** en **S.P. Veldhoen** (Rotterdam) met name noemen voor hun inbreng.

Bijlage II - Topiclijst respondenten Eenheid Rotterdam / OM*

... (naam en functie)

... (naam organisatie)

... (plaats)

... (datum)

- Introduceren

- o Voorstellen
- o Opnemen geluid
- o Uitleg over het onderzoek
- o Vragen vooraf

- Eigen rol en achtergrond

- o Binnen ... (OM / Politie)
- o Functie binnen ... (organisatieonderdeel)

- Algemeen

- o Definitie van prostitutie
- o Definitie van mensenhandel

- Werking van ... (CPM / Prostitutieteam voormalig ZHZ)

- o Geschiedenis
- o Doel en zaken
 - Doel ... (CPM / Prostitutieteam voormalig ZHZ)
 - Karakteristieken van de zaken
 - Karakteristieken prostitutie ... (Rotterdam / voormalig ZHZ)
- o Organisatie
 - Inbedding
 - FTE/kenmerken personeel
- o Werkwijze
 - M.b.t. de prostitutiebranche
 - M.b.t. illegale arbeid
- o Vrouwen/meisjes - controles
 - Vergunde sector / escortbranche / thuiswerk
 - Wijze van opsporen - bevoegdheden / middelen
 - Voorbeeld
- o Meisjes - minderjarigheid
 - Wijze van opsporen - bevoegdheden / middelen
 - Investerings van de politie
 - Voorbeeld
- o Mannen/Jongens - controles
 - Vergunde sector / escortbranche / thuiswerk

- Wijze van opsporen - bevoegdheden / middelen

- Voorbeeld

- o Jongens - minderjarigheid

- Wijze van opsporen - bevoegdheden / middelen

- Investerings van de politie

- Voorbeeld

- Mannen / Jongens - kenmerken homoscene ... (Rotterdam / voormalig ZHZ)

- o Voorbeeld(en)

- Mannen / Jongens - contactlegging

- o Wat is bekend
- o Hoe wordt hierop ingespeeld

- Wet- en regelgeving

- o Wetgeving
 - Uitspraak 'lokpuber'
 - Uitlokking
 - Privacy
 - Waarschuwen i.p.v. vervolgen?
- o Invloed opheffing bordeelverbod op prostitutie ... (Rotterdam / voormalig ZHZ)
- o Relevante wet- en regelgeving
- o Welke knelpunten
 - Vervolging
 - Wetgeving
 - Bevoegdheden
- o Nieuwe wetgeving t.a.v. prostitutie

- Samenwerking met partners

- o Intern binnen ... (OM / Politie)
- o Extern
 - Gemeente
 - Maatschappelijke organisaties
 - Hulpverlening
 - Bestuurlijk instrumentarium
- o Overlegvormen

- Afsluiting

- o Zaken vergeten
- o Opmerkingen
- o Vragen

* Er zijn verschillende topiclijsten gebruikt, naar gelang de expertise van de respondent/organisatie. Deze topiclijst is hier een afspiegeling van.

Bijlage III - Topiclijst respondenten Hulpverlening / Experts*

... (naam en functie)

... (naam organisatie)

... (plaats)

... (datum)

- Introduceren

- o Voorstellen
- o Opnemen geluid
- o Uitleg over het onderzoek
- o Vragen vooraf

- Eigen rol en achtergrond

- o Achtergrond
- o Functie bij ... (organisatiennaam)

- ... (organisatiennaam)

- o Doelstelling
- o Organisatie
- o Financiering

- Algemeen

- o Definitie van prostitutie
- o Definitie van mensenhandel

- Prostitutie algemeen

- o Werkzaamheden
- o Werkwijze
- o Contact / wijze van benaderen
- o Evt. voorbeeld

- Mannen / jongens - Kenmerken homoscene Rotterdam

- o Kenmerken
- o Contactlegging
 - Ontmoetingsplaatsen ... (plaatsnaam) e.o. / bar / sauna / clubs / etc.
 - Online
- o Leeftijd
- o Werkzaamheden ... (naam organisatie)
- o Evt. contactpersonen

- Mannen / Jongens – Prostitutie man - man (M\$M)

- o Man - Man: Kenmerken
 - Aard / Omvang / Leeftijd / Achtergrond / Etniciteit / Allochtoon / Geaardheid
- o Man - Man: Contactlegging

- Mond op mond / tippelen / ontmoetingsplaatsen / escortbureau / bordeel / uitgaansleven / online
- Vergund / Onvergund ; Legaal / Illegaal
- Trends
- Veiligheid
- o Man - Man: Bereiken van doelgroep / werkzaamheden ... (naam organisatie)
 - Knelpunten
- o Man - Man: Voorbeeld(en)
- o Evt. contactpersonen

- Mannen / Jongens – Prostitutie man - vrouw (gigolo)

- o Man - Vrouw: Kenmerken
 - Aard / Omvang / Leeftijd / Achtergrond / Etniciteit / Allochtoon / Geaardheid
- o Man - Vrouw: Contactlegging
 - Mond op mond / tippelen / ontmoetingsplaatsen / escortbureau / bordeel / uitgaansleven / online
 - Vergund / onvergund ; Legaal / Illegaal
 - Trends
 - Veiligheid
- o Man - Vrouw: Bereiken van doelgroep / werkzaamheden ... (naam organisatie)
 - Knelpunten
- o Man - Vrouw: Voorbeeld(en)
- o Evt. contactpersonen

- Wet- en regelgeving

- o Invloed opheffing bordeelverbod op prostitutie ... (plaatsnaam)
- o Welke knelpunten
- o Nieuwe wetgeving t.a.v. prostitutie

- Samenwerking met partners ... (naam organisatie)

- o Gemeente
- o Maatschappelijke organisaties
- o Hulpverlening
- o Overlegvormen
 - Gemeentelijk
 - Landelijk

- Afsluiting

- o Zaken vergeten
- o Opmerkingen
- o Vragen

* Er zijn verschillende topiclijsten gebruikt, naar gelang de expertise van de respondent/organisatie. Deze topiclijst is hier een afspiegeling van.

Bijlage IV - Samenvatting zaken

Zaak I (KLPD)

Dit betreft een onderzoek naar een mensenhandelnetwerk in Limburg. In het onderzoek kwamen 3 Nederlandse en 1 Roemeense verdachte in beeld. De jongens werden door de Nederlandse verdachte via internet geworven. Ook werden jongens binnen het netwerk doorgeschoven. De Roemeense verdachte had ook zijn eigen netwerk in Roemenië, onder ander bij het kindertehuis waar hij zelf had verbleven. Dit netwerk gebruikte hij ook om jongens te werven.

Niet alle jongens wisten vooraf van de escortwerkzaamheden: zij werden in Nederland overgehaald om zich te prostitueren. Ook werden afspraken veranderd. Zo bleken de afdrachten vaak hoger dan afgesproken, moesten de jongens continu beschikbaar zijn en moesten ze maar afwachten hoe ze werden gehuisvest. Ook werden paspoorten achtergehouden en werden jongens bedreigd en gechanteerd. De Roemeense verdachte dreigde bijvoorbeeld om de Roemeense familie van de jongens op de hoogte te brengen van hun activiteiten; de Nederlandse verdachten dreigden bijvoorbeeld met het op straat zetten van de jongens. Ook werd geprobeerd om een jongen te 'verkopen' aan een klant. Dit ging echter niet door.

Meestal werden de jongens in eerste instantie door de verdachten bemiddeld en wegwijs gemaakt op Nederlandse websites. Daarbij werd gebruik gemaakt van een groot aantal sites, waaronder de eigen sites van de verdachten, als 'etalage' van hun illegale escortbureaus. Als de jongens eenmaal wisten hoe het werkte, konden ze ook zelf klanten werven. Er waren verschillende afspraken over afdrachten, variërend van 40% of 50% plus boodschappen, 350 Euro huur in de maand, een vast bedrag per klant, etc.

Zaak II (Kennemerland)

Deze zaak startte door een melding van de verdachte, dat drie escorts bij een klant waren mishandeld. Uit het daarop volgende onderzoek bleek dat verdachte een illegaal escortbureautje had en dat hij jongens naar Nederland liet komen om in de escort te werken. Nieuwe jongens leerde hij kennen via internet, voornamelijk via www.gayromeo.com. Ook had hij zijn eigen netwerk in Tsjechië en liet hij jongens, die al voor hem werkten of gewerkt hadden, reclame voor hem maken. De jongens waren allen meerderjarig.

Over afdrachten was de afspraak meestal, dat 100 Euro voor de verdachte was en 75 voor de escort. Vijf jongens verklaarden voor de verdachte te hebben gewerkt, één jongen was net in Nederland en wist niet dat de verdachte een homo-escortbedrijfje had.

Zaak III (Kennemerland)

In deze zaak stond een illegaal escortbureau centraal, dat opereerde vanuit Zwanenburg. In de woning van de verdachte werden twee jongens aangetroffen. Nader onderzoek wees uit dat er waarschijnlijk nog zeker 10 jongens via het adres waren geprostitueerd, waarbij steeds 2 à 3 jongens bij de verdachte verbleven. De verdachte zocht via internet naar nieuwe jongens en haalde ze naar Nederland. De jongens wisten van tevoren dat ze in de prostitutie zouden werken.

Er werden verschillende afspraken gemaakt over afdrachten, variërend van 50/50, 500 Euro per maand tot 50 Euro per dag. De jongens zochten zelf klanten, maar ook de verdachte regelde afspraken en had een eigen site, waar de jongens soms zonder hun medeweten op stonden. Alle jongens waren meerderjarig. Op de computer van de verdachte werden wel chats gevonden, waaruit bleek dat hij contact had met een minderjarige. De verdachte gaf hierin aan, dat de jongen moest wachten tot hij 18 was en dat hij dan naar Nederland kon komen.

Zaak IV (Rotterdam-Rijnmond)

Dit betreft een minderjarig homoseksueel slachtoffer. Zijn ouders (vooral moeder) stonden afwijzend tegenover zijn geaardheid vanwege hun Turkse achtergrond. Het slachtoffer gebruikte vanaf zijn 13^e softdrugs. Vanaf zijn 15^e kwam daar harddrugs bij. Hij werd daarom ook een tijdje naar zijn oma in Turkije gestuurd. Zodra hij terug was in Nederland ging hij echter weer gebruiken.

Hij kreeg via www.bullchat.nl kennis aan een man die hem wel seksles wilde geven en daar 50 Euro voor wilde betalen. Dat kwam wel goed uit om zijn verslaving mee te bekostigen. Met deze man had hij vervolgens zo'n 2 keer per week seks. De eerste keer was dat vervelend. Hij was toen 15 jaar. De man nam hem ook een keer mee naar een sauna waar alleen homoseksuele mannen kwamen. Die wilden allemaal aan het slachtoffer zitten, maar die werd erg bang en heeft alleen wat seks gehad met de man. 3 keer regelde de man nog een derde persoon bij de seks, ook via www.bullchat.nl. Vanaf zijn 16^e jaar ging het slachtoffer zelf afspreken met mannen voor geld, om zijn drugsverslaving te bekostigen. Ook kreeg hij tijdens de contacten weleens drugs. Het slachtoffer verklaarde dat hij altijd eerlijk was over zijn leeftijd.

Soms maakte het slachtoffer afspraken en vroeg een voorschot via de bank voor de vervoerskosten. Vervolgens kwam hij dan niet opdagen. Ook had hij weleens seks gehad in een woning van een man, die een kamer in Rotterdam verhuurde, puur voor sekscontacten. Er werden getuigen gehoord die zelf ook payboy waren (geweest). Deze huurden inderdaad af en toe een kamer van de betreffende man.

Er werden meerdere verdachten gehoord. Deze verklaarden onder andere dat ze vooral www.bullchat.nl en MSN gebruikten voor het contact met het slachtoffer en met andere mannen. Verder dat op Bullchat wel veel fakers zitten, maar dat dat wel de markleider is sinds 2,5 jaar. Eén van de mannen verklaarde ook Grindr op zijn telefoon te hebben staan.

Zaak V (Rotterdam-Rijnmond)

Deze zaak draaide om een minderjarige homoseksuele Thaise jongen, die op 5-jarige leeftijd met zijn moeder naar Nederland was gekomen. Op zijn 13e jaar kwam hij op www.bullchat.nl terecht, waar hij afsprak met een man uit Ede die hem 200 Euro aanbood voor seks. Hij besloot hierop in te gaan en reisde naar de man toe. Daar werd hij meegenomen naar de woning van de man. Deze verkrachtte het slachtoffer anaal, wilde bij het slachtoffer in de mond plassen en kwam klaar in de mond van het slachtoffer. Na een tijdje kon het slachtoffer de man ervan overtuigen om hem terug te brengen naar het station. Nadat de man hem terug had gebracht naar het station en betaald, kreeg hij nog sms-jes, waarin de man veel geld bood voor herhaald contact en contact met een jong meisje. De man is nooit geïdentificeerd.

Het slachtoffer ging daarna door met daten via www.bullchat.nl en kwam zo bij verschillende mannen over de vloer, die betaalden voor het contact. Er kon één verdachte worden geïdentificeerd en aangehouden. Uit het onderzoek bleek dat deze verdachte nog twee minderjarige jongensprostitues over de vloer kreeg. Op zijn computer stond kinderporno en werden chats aangetroffen over (hele) jonge jongens. De verdachte noemde zelf in zijn verhoren diverse sites waarop hij homoseksuele contacten zocht.

Zaak VI (Utrecht)

Op de actiedag werden in deze zaak 12 jongens aangetroffen, in een appartement van 3 kamers. Er zaten overal sloten op deuren en het bleek dat de jongens allemaal op de vliering sliepen. Deze vliering had geen ramen, geen verlichting, je kon er niet staan en was alleen bereikbaar via een losse trap. Van de 12 jongens hadden er 9 een SOA, en bij 2 jongens werd HIV geconstateerd.

De verdachte contacteerde de jongens via internet, voornamelijk www.gayromeo.com. Ook benaderde hij jongens via zijn eigen netwerk in Spanje. Hij schetste een rooskleurig beeld van de te verwachten inkomsten en haalde de jongens naar Nederland. In Nederland werden hun vrijheden beperkt, de verdachte nam hun paspoorten in bewaring en de afspraken bleken opeens anders te zijn. De jongens moesten regelmatig mee naar een café. Als de jongens daar door klanten werden aangesproken, maakte de verdachte duidelijk dat er wel moest worden betaald voor eventueel seksueel contact. Verder regelde de verdachte alle afspraken voor de jongens via zijn eigen websites, behorend bij zijn illegale escortbureaus, en via profielen op diverse sites.

Qua opdrachten was de regel dat jongens 50 Euro zelf mochten houden per sekscontact. Met andere jongens was dit 50% + eigen boodschappen. Eén van de jongens werd behandeld als een soort knechtje van de verdachte.

Zaak VII (Zaanstreek-Waterland)

Deze zaak gaat om een minderjarige Nederlandse jongen, die op zijn 15e van leeftijdsgenoten een zakje cocaïne kreeg om te verhandelen. Zijn moeder gooide dit weg, waardoor hij een fictieve schuld had aan de verdachten. Om deze in te lossen moest hij een auto stelen. Omdat dit mislukte werd de fictieve schuld nog groter en het slachtoffer moest deze inlossen door zich te prostitueren voor de minderjarige verdachten. Hierbij werd het slachtoffer bedreigd, onder andere met een pistool. De klanten wisten over het algemeen niet dat de jongen minderjarig was.

Eén verdachte regelde de contacten voor het slachtoffer via www.bullchat.nl en www.boys4u.nl. Van de laatste site werd het profiel al snel weer weggehaald. Eerst waren de dates buiten. Na ongeveer een jaar regelden de verdachten een pand. Eerst in Purmerend, maar de verhuurder zette hen er al snel uit. Deze werd vervolgens mishandeld door de verdachten. Ze vonden een nieuwe locatie in Utrecht. Daar regelde het slachtoffer de klanten ook zelf. Vrijwel alle verdiensten werden afgestaan, op wat geld voor boodschappen en sigaretten na. Het slachtoffer dacht zelf dat hij zo'n 600-700 afspraken had gehad, waarbij hij de totale verdiensten schatte op circa 18.000 Euro.

Tijdens een aantal dates werden heimelijke opnamen gemaakt, waarmee klanten later werden gechanteerd door de verdachten. Eén van de klanten werd overvallen in zijn woning. Ook deed één van de verdachten zich op internet voor als SM-meesteres. Filmpjes die middels de webcam werden gemaakt, werden door de verdachte opgeslagen en vervolgens gebruikt om de betreffende personen af te persen c.q. te beroven.

Zaak VIII (Zuid-Holland-Zuid)

Deze zaak draait om een minderjarige jongen die op zijn 15^e kennis kreeg aan een Nederlandse man van in de 40, waar hij klusjes voor deed. Op een avond werd de jongen opgehaald. Ze gingen niet werken, maar achterin de bus van de verdachte film kijken. Op gegeven moment ging dit over in porno. Vervolgens ging de verdachte de jongen masseren en uiteindelijk pijpen. Hiervoor kreeg het slachtoffer geld. Dit heeft zich gedurende enkele jaren regelmatig herhaald, ook bij de verdachte thuis. Volgens het slachtoffer zou de verdachte dit met meerdere jongens hebben gedaan, hier is echter geen ondersteuning voor gevonden. Dat er seks was geweest tussen de verdachte en het slachtoffer is overigens wel vastgesteld. Het slachtoffer was naar aanleiding van de gebeurtenis in verwarring over zijn seksuele geaardheid.

Dossier 1

Het onderzoek startte, omdat een 58-jarige man was mishandeld door een vader, die dacht dat de man zijn zoon prostitueerde. De zoon verklaarde vervolgens dat hij homoseksueel was, maar dat dat maar moeilijk werd geaccepteerd door zijn omgeving. Hij had vanaf zijn 15^e jaar onbetaald seks met jongens en mannen die hij via www.bullchat.nl en www.gay.nl contacteerde. Zo had hij ook contact gekregen met een 21-jarige jongen, waar hij een relatie mee had gehad. Deze relatie was weer beëindigd, omdat de 21-jarige jongen HIV+ bleek te zijn. Ze waren nog wel gewoon bevriend met elkaar. Deze 21-jarige jongen woonde bij de 58-jarige man in huis.

In die woning had hij (de zoon) een keer achter www.bullchat.nl gezeten. Dit om een keer betaalde seks te proberen. Seksueel contact tegen betaling was er echter nooit van gekomen, omdat zijn aanwezigheid op www.bullchat.nl door iemand was ontdekt, die dat aan zijn nieuwe vriend had doorgespeeld. Zijn nieuwe vriend had vervolgens zijn vader weer ingelicht. De zaak werd niet opgepakt, omdat er geen sprake was van strafbare feiten. De jongen was ouder dan 16, er was geen betaling in het spel en er waren geen indicaties voor onvrijwilligheid.

Dossier 2-5

Dit zijn 4 dossiers waarin steeds 1 Afrikaanse asielzoeker aangifte deed van mensenhandel. De eerste aangever was Nigeria ontvlucht in verband met zijn homoseksuele geaardheid en reisde naar Nederland met een negroïde man. Deze man nam hem mee naar een woning in Arnhem, waar hij tegen zijn wil seks moest hebben met mannen. Hij moest immers de reis terugbetalen en kon daar op deze manier voor zorgen. Na een week wist hij uit het huis te ontsnappen, al zijn spullen liet hij achter. Hij sprak iemand aan, die voor hem een treinkaartje kocht richting een asielzoekerscentrum. Er bleken geen aanknopingspunten voor nader onderzoek.

De tweede aangever betrof een Guineese vluchteling. Deze werd door de negroïde man waar hij mee reisde naar een vrijstaande woning in Nederland gebracht. Daar kreeg hij een pilletje, waarna hij wazig werd. Er kwam een blanke man die aan hem ging zitten. Toen hij niet mee wilde werken, werd hij geslagen door de man waar hij mee was gereisd. Deze maakte hem duidelijk dat hij nog veel geld schuldig was voor de reis en dat hij dat terug moest verdienen. Daarna werd hij verkracht door de blanke man. Hier werden filmopnames van gemaakt. Hij wist 's nachts te ontsnappen, samen met twee andere jongens. Er bleken geen aanknopingspunten voor verder onderzoek. De aangever was psychotisch en zag overal de zwarte man die hem uit Guinee mee had genomen.

De derde aangever betrof een Angolese man, die na zijn vlucht uit Angola langdurig seksueel is uitgebuit door degene waarmee hij reisde. Deze negroïde man had zelf seks met het slachtoffer in diverse asielzoekerscentra. Daarnaast werd het slachtoffer geprostitueerd. Onder andere in de weekenden uit een flat in Rotterdam. Dit speelde tussen 2002 en 2007, dus vanaf het 14^e levensjaar van het slachtoffer. Er is een verdachte geïdentificeerd. Deze bleek echter spoorloos verdwenen.

De vierde aangever was uit Sierra Leone naar Madrid gereisd, waar hij in een woning seksueel werd uitgebuit door de negroïde man waar hij mee had gereisd. Hij wist na een tijdje te ontsnappen en kwam op straat een blanke klant tegen. Nadat hij zijn verhaal had gedaan, nam die hem met de bus mee naar Nederland. Vervolgens moest hij in een woning in Amsterdam seks hebben met de blanke man en kwamen er verschillende mannen langs voor seks. Het slachtoffer wist na een paar dagen te ontsnappen. Er bleken geen aanknopingspunten voor nader onderzoek.

Over de contactlegging tussen klanten en de slachtoffers is in deze zaken weinig bekend, aangezien ze allen bemiddeld zijn en niet wisten hoe deze bemiddeling verliep.

Dossier 6

Dit betrof een aangifte van een Roemeense man die zich al jaren prostitueerde, tegen een Nederlandse man waar hij een relatie mee had gehad. De zaak werd verder niet opgepakt, omdat de aangever zelf een discutabele rol bleek te spelen in zaak I en bij het van Roemenië naar Nederland halen van een getuige. Ook leek de aangifte ingegeven door een ruzie over geld.

Voormalig Regio	Zaken	Jaar	Get/Aan ¹³⁸	Geboren	Nationaliteit ¹³⁹	Contact ¹⁴⁰	Bemiddeld	Sites ¹⁴¹	Afh.
KLPD	Zaak I	2011/12	1/10 (6)	1979-1992	RO-11	INT / IEB	Ja + Zelf	<u>1</u> ,2,3,6,8,9,10,11,B,D,E,F,a,b,c	Loopt
Kennemerland	Zaak II	2009/10	0/6	1980-1990	CZ-3, CO-1, SK-1, NL-1	INT / IEB	Ja + Zelf	<u>1</u> ,3,7,A,C	Vervolgd
Kennemerland	Zaak III	2010	0/5 (11)	1983-1989	RO-4, LV-1	INT / IEB	Ja + Zelf	<u>1</u> ,2,3,6, <u>7</u> ,A,b	Vervolgd
Rotterdam-Rijnmond	Zaak IV	2012	0/1	1996	NL (TR)	INT	Nee	2 (1,7,8,9,10)	Vervolgd
Rotterdam-Rijnmond	Zaak V	2010	2/1	1991-1994	NL-2, TH (NL)	INT	Nee	2,a (9,d)	Vervolgd
Utrecht	Zaak VI	2009/10	4/12	1982-1990	BR-4, BG-1, RO-6, PL-1, CU-1, VE-1, HG-1, NL-1	INT / IEB / HOR	Ja	<u>1</u> ,3,9,10,B,E,G	Vervolgd
Zaanstreek-Waterland	Zaak VII	2012/13	0/1	1994	NL	INT	Ja + Zelf	2,3	Vervolgd
Zuid-Holland-Zuid	Zaak VIII	2011	0/1	1992	NL	VIA	Nee	--	Vervolgd
Brabant Zuid-Oost	Dossier 1	2010	1/0	1993	NL	INT	Nee	2,8	Geen actie
Groningen	Dossier 2	2011	0/1	1990	NG	Onbekend	Ja	--	Sepot
Groningen	Dossier 3	2011/12	0/1	1992	GN	Onbekend	Ja	--	Sepot
Groningen*	Dossier 4	2013	0/1	1988	AO	Onbekend	Ja	--	Sepot
Groningen	Dossier 5	2012	0/1	1992	SL	Onbekend	Ja	--	Sepot
Limburg-Zuid*	Dossier 6	2013	1/0	1987	RO	INT	Ja + Zelf	<u>1</u> ,2,5	Sepot
Brabant Zuid-Oost	Signaal 1	2012	--	1994	NL (MA)	--	--	--	Geen actie
Rotterdam-Rijnmond	Signaal 2	2013	--	1997	NL (TR)	INT	Nee	2	Loopt
Rotterdam-Rijnmond	Signaal 3	2014	--	1997	NL (ANT)	INT	Nee	2,e	Loopt
Zuid-Holland-Zuid	Signaal 4	2011	--	--	RO-2	--	--	--	Geen actie
Zuid-Holland-Zuid	Signaal 5	2011	--	--	NL	HOR	Ja	--	Geen actie

*= De periode waarin de prostitutie plaatsvond, maakt dat het wel binnen de focus van het onderzoek valt (<23jr.)

Tabel BIV.1 – Overzicht dossiers

¹³⁸ Getuige / Aangever. Als er een aanduiding tussen haakjes staat is er zicht geweest op dit aantal jongens extra, maar die konden niet nader gehoord/geïdentificeerd worden.

¹³⁹ Tussen haakjes is achtergrond ouders. AO = Angolese, ANT = Antilliaanse, BR = Braziliaanse, BG = Bulgaarse, CO = Colombiaanse, CU = Cubaanse, CZ = Tsjechische, GN = Guineese, HR = Kroaatse, MA = Marokko, NG = Nigeriaanse, NL = Nederlandse, PL = Poolse, RO = Roemeense, SK = Slowaakse, SL = Sierra Leone, TH = Thaise, TR = Turkse, VE = Venezolaanse

¹⁴⁰ INT = Internet, EB = Escort Bureau, IEB = Illegaal Escort Bureau, HOR = Horeca, VIA = Via via

¹⁴¹ Indien onderstreept (ook) voor internationaal contact jongen - verdachte. Indien tussen haakjes alleen in verklaringen verdachte genoemd als forums waar jongens worden gezocht. 1 = www.gayromeo.com, 2 = www.bullchat.nl, 3 = www.boys4u.nl, 4 = www.chatgay.nl, 5 = www.bullchats.nl, 6 = www.sex4gay.nl, 7 = www.gaydar.nl, 8 = www.gay.nl, 9 = www.gaychat.nl, 10 = www.chatboy.nl, 11 = www.gaygate.com, A = www.gayescortamsterdam.nl, B = www.millenumboys.nl, C = www.gayescorttorremolinos.com, D = www.goldengayescort.nl, E = www.heavenboys.webs.com, F = www.diamondboys.nl, G = www.paradise-boys.nl, a – Hotmail/MSN, b = Yahoo! Messenger, c = Facebook Messenger, d = Hyves, e = Skype

Bijlage V - Afspraken Veldwerk

Onderstaande beschrijving betreft de laatste versie van de afspraken, die binnen de politie is besproken en goedgekeurd.

1. Achtergrond

In het kader van de afstudeeropdracht voor de Recherchekundige Master wordt een *wetenschappelijk* onderzoek uitgevoerd naar het onderwerp jongensprostitutie, in opdracht van het Controleteam Prostitutie en Mensenhandel van de Politie Eenheid Rotterdam. Hoofdvraag van deze afstudeeropdracht is:

‘Op welke wijze treden jongensprostitués in contact met hun klanten en hoe kan deze kennis het Controleteam Prostitutie en Mensenhandel van de Eenheid Rotterdam helpen om, binnen het wettelijk kader, zelf in contact te treden met jongensprostitués?’

Om tot deze vraag te komen is in *september 2013* een onderzoeksopzet geschreven en een verkenning uitgevoerd naar het onderwerp. In deze onderzoeksopzet is gekozen voor het uitvoeren van het onderzoek in 2 fasen. In *fase 1* is gekozen voor de volgende onderzoeksmethoden:

1. Literatuuronderzoek (*oktober 2013*)
2. Dossieronderzoek naar politieonderzoeken (landelijk) die tussen 2010 en 2013 zijn uitgevoerd en waarin sprake was van jongensprostitutie (*november / december 2013*)
3. Interviews met relevante personen die met jongensprostitués te maken hebben (*november / december 2013 / januari 2014*)

Fase 2 zal bestaan uit een stuk veldwerk om één manier van contactlegging verder uit te diepen. Omdat internet als medium voor contactlegging zowel in de literatuur als door geïnterviewden het meeste wordt genoemd, en dit medium ook in de politiedossiers een prominente plaats inneemt, is ervoor gekozen om het veldwerk op internet uit te voeren. Websites die hierbij een zeer prominente plaats innemen zijn www.bullchat.nl (chatsite) en www.boys4u.nl (profielensite).

2. Opzet

Voor het veldwerk is de volgende opzet bedacht: De onderzoeker doet zich op internet in chatrooms (vnl. www.bullchat.nl) voor als klant danwel als escort om na te gaan hoe chats verlopen en wat wel en niet werkt. Daarnaast verschaft de onderzoeker zich toegang tot relevante profielsites (in ieder geval www.boys4u.nl) zodat de contactgegevens van de escorts kunnen worden ingezien. Vervolgens probeert de onderzoeker als klant afspraken te maken met escorts. Tijdens deze afspraken maakt de onderzoeker bekend dat hij onderzoek doet naar mannen die betaalde seks hebben met andere mannen en biedt hij aan om, in plaats van seksuele handelingen, een interview af te nemen tegen betaling. Hierbij geeft de onderzoeker in beginsel niet aan dat hij voor de politie werkt. Wordt hiernaar gedurende de gesprekken expliciet gevraagd, dan zal de politie als opdrachtgever voor het

onderzoek worden genoemd. Zie voor een uitwerking van de verschillende profielen die bij dit veldwerk worden gehanteerd Bijlage 1 en voor de randvoorwaarden Bijlage 2, welke bij dit voorstel zijn gevoegd.

3. Afspraken

Binnen de politie zijn in de lijn J.C.A. Custers, A.F. Bennink en P.C. Kool op de hoogte van het onderzoek en akkoord met de voorgestelde opzet.

Mocht er voor of tijdens de afspraken het vermoeden ontstaan dat een minderjarige zich prostitueert, dan kan terug worden gevallen op de bestuursrechtelijke bevoegdheid om personen die zich aanbieden voor betaalde seks, te controleren. Bij een dergelijke constatering wordt teruggeregren op de gebruikelijke routing: er volgt een intake en de hulpverlening wordt op de hoogte gebracht.

De onderzoeker zal gedurende de interviews niet aansturen op het bespreken van strafbare feiten. Indien tijdens de interviews toch op één of andere manier wordt gesproken over (ernstige) strafbare feiten, dan wordt het gesprek afgebroken en wordt in overleg met het OM per geval bekeken welke vervolgstappen kunnen worden ondernomen, afhankelijk van de ontstane situatie. Hierbij staat het belang van de jongensprostitué voorop.

De gegevens die uit de chat etc. komen worden niet verwerkt als gegevens in de zin van de WPG, omdat het een *wetenschappelijk fenomeenonderzoek* betreft. De resultaten van de chatsessies etc. komen dus niet terug in politiesystemen, tenzij er om onvoorziene redenen een opsporingsonderzoek wordt gestart. Dan kan één en ander alsnog bij proces-verbaal worden gerelateerd.

4. Veiligheid

In het kader van de veiligheid van de onderzoeker gaat er naar de afspraken een collega mee die op de achtergrond beschikbaar is. Gedurende de gesprekken houdt de onderzoeker telefonisch contact met deze collega. Daarnaast spreekt de onderzoeker af in een openbare gelegenheid, danwel in een politievoertuig (onherkenbaar) of eventueel het voertuig van de jongensprostitué. Voorwaarde is dat er zicht kan worden gehouden door de collega op de achtergrond. Er wordt dus nadrukkelijk geen bezoek gebracht aan jongensprostitués die thuis ontvangen. De onderzoeker neemt verdeckte pepperspray mee naar de afspraken.

Bij verzoeken om een foto van of videochat met de onderzoeker wordt hier in principe negatief op gereageerd, tenzij gedurende het veldwerk blijkt dat een foto min of meer een vereiste is voor het maken van afspraken. Dan kan worden overwogen om een bewerkte foto op te sturen. Dit wordt van geval tot geval bekeken, maar de grondhouding ten aanzien van het verstrekken van foto's is negatief, aangezien dit voor het CPM in de toekomst ook niet werkbaar is.

Bijlage 1 bij afspraken veldwerk – Profielen veldwerk

Profiel 1 - Klant

De onderzoeker doet zich voor als klant. Er wordt gebruik gemaakt van **diverse profielen/nicknames in chatrooms**, in verband met de afspraken die worden gemaakt en mogelijke bekendheid van het onderzoek na de eerste afspraak. Ook kan dit nuttig zijn, omdat er verschillende stijlen kunnen worden gehanteerd (bijvoorbeeld expliciet seksueel ← → niet al te seksueel, pro-actief, ← → reactief, oud ← → jong).

De onderzoeker gaat middels de chat op zoek naar **afspraken**. Daarbij wordt lopende het gesprek geïnformeerd naar onder andere leeftijd, achtergrond, dingen die de seksuele dienstverlener wel en niet doet, of het veilig gaat of niet, eventueel foto, etc. Als het komt tot een afspraak wordt tijdens de **ontmoeting** aangeboden of de sekswerker, in plaats van seks, een **interview** wil geven tegen betaling. Ook wordt gekeken (met één van de profielen) of het werkt om tijdens de chat al aan te geven dat een interview tegen betaling tot de mogelijkheden behoort (uiteraard nadat vast is gesteld dat er aan betaalde seks wordt gedaan).

De onderzoeker reageert **pro-actief** op profielen/nicknames, waaruit duidelijk blijkt dat het om **M\$M** gaat. De onderzoeker reageert echter ook in op profielen waar dit niet direct duidelijk is (maar waar wel een **vermoeden** is) en gaat gesprekken aan, als deze door anderen worden **gestart**. Gedurende het gesprek moet dan duidelijk worden of er betaling in het spel is.

In verband met **uitlokking** wordt niet pro-actief het voorstel gedaan tot betaalseks. Dit moet van de andere partij komen of de betaling moet duidelijk blijken uit het profiel van de escort.

Als duidelijk is dat mensen niet in de doelgroep van het onderzoek vallen (jongensprostitué) kan wel terloops geïnformeerd worden naar **ervaring met payseks**. Hierbij wordt wederom in verband met uitlokking niet gevraagd of mensen jongensprostitués kennen die het wel voor geld willen doen. Als dit wordt voorgesteld, wordt hier wel op ingegaan, het **initiatief** hiertoe ligt echter bij de ander.

Indien iemand pretendeert **minderjarig** te zijn en uit de chat blijkt dat er seksuele diensten aan worden geboden tegen betaling (ook hierbij ligt het initiatief bij de minderjarige), dan wordt sowieso gestreefd naar het maken van een afspraak (ook als dit meer tijd vereist dan het onderzoek voorziet). Informatie wordt indien nodig doorgespeeld naar een andere Eenheid, zodat daar eventueel nader onderzoek kan worden gedaan.

Profiel 2 – Minderjarige Jongensprostitué

Onderzoeker doet zich voor als **minderjarige prostitué**. Er wordt gebruik gemaakt van een beperkt aantal profielen (max. 3), afhankelijk van hoe de contacten verlopen. Met de profielnaam wordt gesuggereerd dat de prostitué minderjarig is.

Dat er **betaalde diensten** aan worden geboden wordt tijdens het gesprek pas duidelijk gemaakt. Zo kan de reactie hierop worden gepeild. Ook wordt tijdens het gesprek nogmaals duidelijk gemaakt dat de prostitué **minderjarig** is. Dit om te peilen wat de reacties zijn op deze informatie.

In verband met recente uitspraken (n.a.v. proeftuin loverboys), is het gedrag van de klant **niet strafbaar**, omdat er feitelijk met een meerderjarige wordt gechat.

Profiel 3 – Meerderjarige Jongensprostitué

Onderzoeker doet zich voor als meerderjarige prostitué. Er wordt gebruik gemaakt verschillende profielen, waarin verschillende dingen aan kunnen worden geboden.

Dat er betaalde diensten aan worden geboden wordt direct duidelijk in het profiel. Ook wordt in de zogenaamde 'stats' duidelijk gemaakt dat de prostitué meerderjarig is.

Er is geen sprake van strafbare feiten.

Bijlage 2 bij afspraken veldwerk – Randvoorwaarden

De nadruk van het onderzoek ligt op het profiel 'klant', aangezien daarmee de meeste informatie te krijgen is en het mogelijk leidt tot één of meerdere interviews. De voortgang van het veldwerk wordt besproken met J.C.A. Custers en/of C.J. Blanken. Indien zich onvoorziene situaties voordoen (er is sprake van strafbare feiten, of toch sprake van uitlokking) wordt ook steeds de afstemming gezocht met J.C.A. Custers en/of C.J. Blanken. Indien nodig wordt de Officier van Justitie, R.J.P. Lambrichts hiervan op de hoogte gesteld.

Het veldwerk wordt zoveel mogelijk gedaan tijdens momenten dat de doelgroep ook actief is (avonden en weekenden). In de tijd dat het rustig is op de chat kan worden gezocht naar alternatieve manieren om in contact te komen met jongensprostitué's, bijvoorbeeld via profielsites, of het bekijken van en bellen van nummers op escortsites. Daarnaast wordt bij elke sessie gemonitord hoeveel jongens in ieder geval betaalde seks aanbieden en op welke sites dat is.

Er wordt indien mogelijk zo gechat dat de werkwijze voor het profiel 'klant' niet de grenzen overgaat van het verbod op uitlokking. Dat wil zeggen dat het initiatief voor het aanbieden van betaalde seks aan de prostitué wordt gelaten. Deze methode is dus in principe hanteerbaar voor het CPM, omdat zij op basis van het bestuursrecht contact kunnen zoeken met de prostitué. Er wordt d.m.v. het profiel klant gekeken of er indicatoren kunnen worden ontwikkeld voor het CPM om jongensprostitué's te onderscheiden van 'gewone' gebruikers.

De gesprekken worden gelogd of op een andere manier opgeslagen. Het verloop van de chats wordt achteraf geanalyseerd.

Overige randvoorwaarden:

- Bij afspraken is er een collega op de achtergrond beschikbaar om in te grijpen indien nodig. Dit wordt ad hoc afgestemd met een coördinator / avonddienst.
- Er is capaciteit beschikbaar, om een afspraak te maken als het erop lijkt dat een minderjarige betaalde seks aanbiedt.
- Er moet de beschikking zijn over een **computer**, waarbij het internetverkeer / ip-adres is afgeschermd.
- Er moet een **telefoon** ter beschikking voor het maken van afspraken, met wat beltegoed. Handig is ook een telefoon met WhatsApp.
- **Budget** voor betaling van jongens voor een interview en om op de meest gebruikte profiel-sites een account aan te maken. Er is een budget toegezegd van € 350.

Bijlage VI - Topiclijst jongensprostitués

- **Introduceren**
 - o Voorstellen en uitleg onderzoek
 - o Anonimiteit
 - o Afspraken over betaling / uitleg dat vragen niet beantwoord hoeven te worden
 - o Opnemen geluid
 - o Vragen
- **Achtergrond**
 - o Leeftijd
 - o Opleiding
 - o Achtergrond (Etniciteit)
 - o Gezin / Jeugd
 - o Geaardheid
 - o Familie / Vrienden
 - Weten ze geaardheid / weten ze van werk / wat vinden ze daarvan
 - o Religie / speelt dit een rol bij houding omgeving
- **Betaalde seks**
 - o Hoe lang ongeveer / hoeveel klanten gehad
 - o Eerste keer / hoe begonnen
 - o Online afspreken
 - Fakers / komen afspraak na / verkeerd gestuurd
 - Afspraken / wat van tevoren weten van klant / wat minimaal afspreken
 - o Verplaatsen / ontvangen / veiligheid
 - o Welke seksuele handelingen / voor welke tarieven
 - o SM / Trio / Rollenspel / poep-plasseks / andere extreme seks
 - o Betaling
 - o Motivatie
 - o Genieten van seks / spanning / zin
 - o Ervaringen beste / slechtste
 - o (vaste) Klanten / negatieve ervaringen
 - o Veiligheid / veilig doen / grenzen
 - o Vrienden die het doen / praten met iemand
 - o Kent andere payboys / waarover wordt onderling gepraat / interview
- **Contact met klanten**
 - o Internet
 - Chat / Serieus of niet / hoe weet je dat
 - Boys4u / Serieus of niet / hoe weet je dat
 - Foto's / naaktfoto's sturen
 - Strategie om klanten te werven
 - o Bars / Homo Ontmoetings Plaatsen / Escortbureaus / Bordeel / Sauna / etc.
 - o Bare / wat willen klanten / verleiding
- **Andere Boys / Markt**
 - o Hoeveel / waar het gebeurt
- **Afsluiting**
 - o Zaken vergeten
 - o Vragen / opmerkingen

Bijlage VII - Chatgesprekken

Hier worden de chat- App en SMS berichten weergegeven, die hebben geleid tot de interviews.

Ricardo (27-01-2014)

- **BULLCHAT: (... nickname verwijderd, bevat \$-teken...)**
 - o Hoi... heb je ook een profiel?
 - Stuurt foto
 - o Nice... Wat zijn je tarieven?
 - 40 trekken pijpen 60 neuken
 - o Ok, nice. Dat is niet te duur...
 - klopt
 - o Waar zou je af kunnen spreken? Verplaats je of ontvang je of cardate?
 - kan allw mala wat wil jij ?
 - o Ik spreek altijd liefste af op neutrale plek zegmaar... Ben een keer ergens langs geweest en dat liep op zijn zachtst gezegd niet helemaal goed...
 - o Moment ik ben heel ff achter me computer weg...
 - okok ja is goed
 - o Waar wil je afspreken? Ik kan om 19.00. Ik kan naar jou komen en je oppikken of ergens bij een restaurant meeten
 - je wil een car date of en buiten date
 - o Nou, ik wil je eerst ontmoeten voor ik ergens naar binnen ga, dus wat stel je voor? Cardate kan ook, ik kan verplaatsen dus...
 - we kunnen ook gewoon buiten voor e deur afspreken, als jet niks is ga je weer ofzo
 - o Ja, lijkt me een goed voorstel... Welke buurt is dat?
 - ik zit in (...buurt verwijderd...) ken je dat ?
 - o Jeps
 - o heb je een nummer ofzo waar ik je op kan bereiken?
 - ok kan je me smsen voor me straat ? dan stuur ik je sms terug met straat naam en sta ik om 19 uur beneden
 - o Ja, dan moet je me ff je nummer geven toch. Wat een gare chatfunctie is dit toch... Ik ben steeds me berichten kwijt.
 - o kan er echt niet tegen man
 - (...nummer verwijderd...) is mijn nummer
 - heb je me nummer ?
 - o Ja, mijn nummer is (...nummer verwijderd...)
 - ok stuur me een sms dan reageer ik met mijn straat naam, wat wou je trouwens doen alleen trekken pijpen of ook neuken ?
 - o Pijpen trekken
 - ok prima
 - o dan ga ik off zoen sms is
- **SMS met (...nummer verwijderd...):**
 - o Hey ben jij die payboy van bull?
 - Nummer niet bereikbaar
- **BULLCHAT: (... nickname verwijderd, bevat \$-teken...)**
 - o Hey grappenmaker... Je nummer werkt niet. Jammer hoor, weer voor niks zitten

- chatten
- heel raar mijn nummer is (...nummer verwijderd...) wat si jou nummer is sms jou wel dan
 - o (...nummer verwijderd...)
- gesuurd heb je binnen ?
 - o Ja, net... Snap niet waarom ik dan melding krijg dat ik jou niet kan sms-en. Je stuurt: Ey zie ik je 19 uur nog?
- ja raar wat het numer klopt wel. ja klopt je kan niet antwoorden ?
 - o Zit te checken, blijkt dat ik geen beltegoed heb, sorry. Wat is je adres?
- ok vandaar, mijn straat is (...straatnaam verwijderd...) je bent er om 19 uur ?
- maar ik moet ff naar de winkels gaan, ik zie je om 19 uur dan.
 - o Ja, ik ga ff kijken met welke auto ik kom, dat laat ik je nog weten
- Ben je er nog?
- **Bellen met nummer (...nummer verwijderd...)**
 - Eerst 2 x voicemail. Daarna contact:
 - o Aangegeven dat ik Henk ben van Bullchat
 - o Aangegeven dat ik in grijze Skoda rij
 - o Aangegeven dat ik geen 56 ben, maar begin 30
 - Boy heeft uitgelegd waar ik in de straat kan parkeren
 - o Aangegeven dat ik bel als ik in de straat ben
- **Bellen met nummer (...nummer verwijderd...)**
 - o Aangegeven dat ik in de straat sta in een grijze Skoda op de aangegeven plek
 - Boy komt naar beneden

Devoran (28-01-2014)

- **BULLCHAT: (... nickname verwijderd, bevat 'escort'...) 27-01-2014**
 - o Hey heb je ook profiel?
 - neej man heb geen profiel ben nog nieuw
 - o Nou je bent wel vaker hier dus daarom dacht ik: spreek je eens aan... heb je foto?
 - fotoruil alleen via whatsapp
 - o Wat is je nummer?
 - o En ben je morgen beschikbaar, vanavond is te laat...
 - geef jou nummer ik app je mijn foto
 - ja ik ben morgen beschikbaar
 - o (...nummer verwijderd...)
 - (...nummer verwijderd...) bel me ffe NU
 - o → 2x telefoongesprek gevoerd (zie onder)
 - o → gevraagd naar tarieven
 - 50euro ik neuk je jij pijpt mij ik masseer jou
 - o Ik doe liever niet neuken. Masseren is wel ok. Wil je niet pijpen?
 - jawel kan ook
 - o Ben meer van chill samen en trekken en pijpen, neuken hoeft van mij niet
 - okee
 - o Mijn stats zijn trouwens 33jr 180/80. Zit als Henk 56 omdat ik anders allemaal gasten

- krijg die om foto's zeuren enzo
- jaa okee begrijp ik wel
 - o Zie nu net je app
- kijk foto
 - o Maar das ander nummer dan je had gegeven toch
- ja man whatsapp nummer en belnummer zijn apart
 - o Maar je tarief is niks mis mee. Ik bel je morgen rond een uur of 2. Ik bel wel geheim over het algemeen.
- okee
 - o Ik kan je dan oppikken ik rijd een grijze Skoda.
- okee afgesproken
 - o We spreken elkaar morgen dan
- okee
 - o Ik ga slapen en dromen over morgen
- haha okee
- welterusten
 - o Jij ook

→ **Bellen met nummer (...nummer verwijderd...)**

Voorgesteld als Henk. Gevraagd of ik spreek met die gast van Bullchat. Dat klopt. Ik vraag hem om een foto te sturen. Hij zegt dat hij dat al heeft gedaan. Ik heb volgens hem WhatsApp en hij heeft gestuurd. Ik ben om 18:00 nog online geweest. Ik zeg dat ik een nieuw toestel heb. Ik vraag wanneer hij kan morgen. Hij zegt dat hij morgen de hele dag beschikbaar is. Ik stel 15:00 uur voor, ik moet nog werken morgenochtend. Hij vraagt hoe dan. Ik stel voor om hem op te pikken. Ik zeg dat 14:30 uur wel kan. Hij vraagt waar ik zit dan. Ik zeg in Rotterdam centrum. Ik herhaal hem op te pikken om 14:30 uur en dat ik voor die tijd bel waar ik hem op moet pikken.

→ **Bellen met nummer (...nummer verwijderd...)**

Voorgesteld als Henk. Gezegd dat ik dingen was vergeten te vragen omdat ik zenuwachtig was. Wat zijn tarieven waren en wat hij dan deed. Hij zegt 50 Euro en dat de details op Bullchat naar me toe komen.

→ **WhatsApp met nummer (...nummer verwijderd...)**

- Hey (23:10)
 - o Hey me internet stond uit zie je app nu pas. Nice (23:27)
- Stuurt foto (23:28)
- Okee (23:28)

→ **WhatsApp met nummer (...nummer verwijderd...) 28-01-2014**

- Hey (12:58)
 - o Hey (13:30)
- Hoelaat kom je (13:30)
 - o 14.30 toch? (13:31)
- Je zou me belle daarom dan ga k douche (13:32)
- Bel me krijg je adres (13:32)
- Waar in centrum woon jij dan (13:32)
- Waar gaan we heen (13:32)
 - o Wacht ff ik bel je zo (13:33)
- Oke (13:33)
 - o Om 14.00 kan nu ff niet bellen (13:33)

- Okee (13:33)

→ **Bellen met nummer (...nummer verwijderd...)**

Voorgesteld als Henk van Bullchat. Aangegeven dat ik om 14:45 bij hem kan zijn. Dat ik een blauwe Ford Escord rijdt. Dat ik 33 jaar ben met een brilletje en een bruine jas. Hij wil weten waar we naartoe gaan. Ik zeg dat ik hem eerst wil meeten en kijken of alles ok is voordat ik met hem meega of hij met mij meegaat. Hij gaat mij de straat appen waar ik heen moet. Hij komt naar beneden als ik hem bel en stapt dan bij mij in de auto.

→ **WhatsApp met nummer (...nummer verwijderd...)**

- (...straatnaam verwijderd...) (14:04)
- Bel me als je in de straat bent (14:04)
 - o Ok (14:04)
- Dan kom ik gelijk naar jou toe (14:04)
 - o Ok. Begin vd straat eind vd straat? (14:05)
 - o Is eenrichtingverkeer toch (14:05)
- Midden (14:05)
 - o Ok (14:06)
- Neej dubbel tot de helft (14:06)
 - o Ok (14:06)
 - o Tot zo (14:06)
- Oke tot zoo (14:06)
 - o Ga over 5 min weg. Heb dan geen whapp meer want dan is me wifi weg (14:22)
- Okee (14:22)
- K zit te douche (14:22)
- Kom maar (14:22)
- Bel me (14:22)

→ **Bellen met nummer (...nummer verwijderd...)**

Voorgesteld als Henk van Bullchat. Aangegeven dat ik in de straat sta geparkeerd in een blauwe Ford Escort. Hij komt er over 5 minuten aan.

→ **WhatsApp met nummer (...nummer verwijderd...) 01-02-2014**

- Hey (17:28)

→ **WhatsApp met nummer (...nummer verwijderd...) 13-02-2014**

- o Hey je had geappt? (13:28)
- Hey ja (21:11)
- Ik wou vragen of je al alles had voor je examens anders heb ik nog wel watte vertellen (21:11)

→ **WhatsApp met nummer (...nummer verwijderd...) 18-02-2014**

- o Sorry man kijk maar af en toe op deze phone. Wil best nog een keer praten dat kan. Waar zou je t over willen hebben? (14:17)
- Over een boy die werd gebruikt zonder dat hij het wou en een klant die behoorlijk wat anders wou dan normaal (14:30)
 - o Ok... Maar ik kan er niet meer voor betalen... (14:31)
 - o Heb wel interesse hoor, kan vanmiddag evt. (14:48)
- 20euro uurtje mag je vanmiddag komen wel interasant (14:49)
 - o Nee, sorry... dat gaat niet watn dan kan ik geen andere jongens meer spreken. Dan gaat t over (14:50)

- Oke (14:50)

Jayden (13-02-2014)

- **BULLCHAT: (... nickname verwijderd, bevat \$-teken...)**
 - o Hey...
 - hey
 - o Waar zit je?
 - (...buurt verwijderd...)
 - o Ok, verplaats je of ontvang je of beiden, wat zijn je stats en wat vraag je?
 - ik vraag 70 21jr-179-73-17cm woon hier net ken de weg niet zo
 - o Ok heb je foto? Wat doe je voor 70?
 - Stuurt foto (zie map 140213.1 – BC Gesprekken)
 - ja kan wel jij een foto?
 - o Nee, stuur ik nooit. Daar heb ik gedoe mee gehad en dat wil ik niet meer. Heb wel telefoonnummer voor je en app. Ik kan je ophalen met auto.
 - ok ik laat e nit neuken he en dan voor 70 en hoelaat wil je ik heb geen app kan wel sms en ok (...nummer verwijderd...)
 - ?
 - o Sorry man, ben ik weer. Wat doe je wel? Je laat je niet neuken, ik ben daar ook niet zo van maar meer pijpen en gewoon chille tijd hebben ofzo.
 - ja idd klinkt goed ik ga zo offline sms je me vanmiddag dan
 - o Ik bel je wel even
 - o Is dat ok?
 - smsen is beter weet niet of ik dan alleen ben vanwege huisgenoyten ok
 - o Ok dan niet bellen. Kun je over half uurtje? Als je mij straat geeft sms ik als ik er ben ik rijd blauwe Ford Escort.
 - sms mij maar als je van huis weg wilt rijden dan sms ik ok breng je me ook terug dan
 - o Ja tuurlijk. Ik sms je nu dan heb je nummer en kun je sms-en welke straat. Ik ben er dan over ongeveer half uur toch.
 - ja is goed (...nummer verwijderd...)
 - heb nog geen sms
 - o Nee, me btg is op, ga ik ff regelen.
 - haha is goed man dan zie ik je sms zo wel ok ik ben zo offline
 - o Heb je bericht?
 - ja ga nu terug smsen haha
 - o Got it. Thx tot over half uurtje ongeveer.
 - ok is goed zie ik je zo sms maar als je err bent
 - o Ok
- **SMS met (...nummer verwijderd...):**
 - o Hey ik ben Jaap van Bull. Kun je adres sturen? Ik ben rond 30 en rijd blauwe Focus (15:20)
 - Hey (...adres verwijderd) je kunt voor deur parkeren dan stap ik meteen in hoelang denk je

- da het duurt? (15:21)
 - o Ik ga zo weg, half uurtje (15:25)
- Hey al onderweg? (15:42)
 - o Ben er rond vier, hangt af van drukte verkeer (15:43)
- Ok is goed tot zo (15:45)
- Ben je der al (16:02)
- ? (16:06)
 - o Ik sta beneden in de straat voor nummer (...huisnummer verwijderd...). (16:10)
- Ok kom eraan (16:10)

Gino (21-02-2014)

- **BULLCHAT: (... nickname verwijderd, bevat €-teken...)**
 - o Hey wat zijn je tarieven?
 - 50 half uurtje
 - o Kan ik je oppikken?
 - o En wat doe je daarvoor?
 - Ja waar heb je zin in
 - o Gewoon pijpen trekken houd niet van neuken. Ff chille tijd zegmaar
 - Ben top
 - o Ik kan nu richting je komen rijden om je op te pikken, hangt er wel vanaf hoe ver weg je zit...
 - (...buurt verwijderd...) jij
 - o (...buurt verwijderd...) dus dat is dichtbij. Heb je app ofzo?
 - o Ik ben 33 blank en 180 / 80
 - o Als je me adres of straat doorgeeft en tel nummer kan ik je ophalen...
 - Nee wel nm mag ik eerst een pic zien
 - o Die geef ik niet, daar heb ik slechte ervaringen mee. Ik kom gewoon bij je langs waar je wil en als t dan niks is ook goed.
 - o Als ik er dan ben laat ik t weten en kun je naar me auto komen
 - o via sms
 - o of app...
 - (...adres verwijderd...)
 - Ok voor de duidelijkheid waar heb je zin in
 - o Ik wil pijpen en trekken. Ik pik je op en we gaan naar mij. Als je wil breng ik je terug.
 - o ?
 - o Moet wel snel weten, want anders kan het niet meer... Had net ook al gast die op laatste moment afzei
 - Ok 50 half uurtje (...telefoonnummer verwijderd...)
 - o Hee heb sms verstuurd. (...adres verwijderd...)? Dan ga ik nu weg wil je nog ff beantwoorden via sms?
 - Ik heb je sms kan niet terug sms
 - o Ik ga off, ben er dan met 15 min is da tok?
 - Niet aan bellen laat me weten als je der bent

- Ok, ik rijd bruingrijze skoda
- **SMS met (...nummer verwijderd...):**
 - Hey Stoph80 van Bull hier. Ik ga zo weg en laat weten als ik in je straat ben (21:10)
- **Bellen met nummer (...nummer verwijderd...)**

Me voorgesteld als die gast van Bull en gevraagd of ik de goede aan de lijn had. Dat klopte. aangegeven dat ik in de straat stond met mijn auto bij een invalidenparkeerplaats tegenover het opgegeven nummer. Escort vroeg me om 10 minuten te wachten, hij zou er zo aankomen.

Marcus (24-02-2014)

- **BULLCHAT: (... nickname verwijderd, bevat 'payboy' en €-teken...)**
 - Wat doe je allemaal en wat zijn je tarieven?
 - Neuken gepijpt worden zoenen massage jou trekken etc .. Vanaf 50 lichteraan wat jij wilt doen
 - Ik wil pijpen trekken als kan vanmiddag
 - Neuken hoeft niet ben ik niet zo van
 - 70 eu kan je verplaatsen? En rond hoelaat ong
 - 14.30 ik kan je oppikken met auto of verplaatsen Mijn stats zijn 33 / 180 / 75 NL blank blauw ogen donkerblond
 - Is goed massage krijg je er zowiezo bij
 - Heb je iets van profiel of foto (kan ook via app)
 - En hoe oud ben je?
 - s goed heb je whatsapp
 - (...nummer verwijderd...)
 - Alleen voor app
 - App jij nu?
 - Ja dat ben ik
- **WhatsApp met nummer (...nummer verwijderd...)**
 - Hi (13:40)
 - Alles oke? (13:41)
 - Hey alles ok hoor (13:42)
 - Mooi waar in rdam woon je? (13:42)
 - (...buurt verwijderd...) ik kan je eventueel oppikken met auto, waar zit jij? (13:43)
 - Ik kan ontvangen (13:43)
 - In (...buurt verwijderd...) (13:44)
 - Ok, maar ik wil wel graag meeten voor ik binnen sta als je begrijpt wat k bedoel (13:44)
 - Ok, dat is dichtbij welke straat? (13:45)
 - Wat bedoel je (13:45)
 - En hoe oud ben je? (13:45)
 - 23 jij (13:45)
 - (...straatnaam verwijderd...) (13:45)
 - Dat ik niet gelijk binnen wil staan ik 33 (13:46)
 - Ooo ja dat vind ik goed (13:46)

- Stuurt foto (13:47)
 - Nice... Zullen we afspreken dat ik app al ik ib straat ben en dat jij dan ff naar me auti komt? (13:48)
- Is goed (13:49)
- Hoelaat ben je er ong (13:50)
 - Ik ben er half 3 miss iets later ik rijd bruingrijze skoda. Tot waar moet ik rijden? (13:50)
- Sta om de hoek van (...huisnummer verwijderd...) (13:51)
 - Ok zie ik op google, zal daar parkeren en appen dan (13:53)
- Is goed (13:53)
 - Tot zo! (13:53)
- Totzo (13:53)
- Hoeveel min denk je nog ong? (14:24)
 - 15 (14:30)
- Ok (14:31)
 - Ben onderweh (14:31)
 - Ik ben iets later (...reden verwijderd...) :- (14:42)
- Is goed (14:43)
 - Normaal zou ik er zijn maar sat nu stil (14:45)
- Is goed zie je zo (14:45)
- Al dicht? ;- (14:55)
 - Sta voor de deur (15:00)
- Oke klein momentje (15:02)
- Ik kom eraan (15:02)
 - Oke, skoda bruingrijs (15:02)
- Is goed (15:02)
- 5 min (15:04)
 - Ok (15:04)

Jos (25-02-2014)

- **BULLCHAT: (... nickname verwijderd, bevat \$-teken...)**
 - Hoi (...naam verwijderd...), Ik ben onderzoek aan het doen naar M\$M in het kader van mijn opleiding. Ik zou je graag willen interviewen over je werkzaamheden. Daarvoor betaal ik je E 10 per kwartier met een max van E 40, dat is dan dus een uurtje. Heb je hier interesse in? Jij blijft volledig anoniem! Ik heb vanmiddag tijd.
 - hey hoi, ik wil wel met je meewerken. Zou wel graag vooraf zien met wie ik te maken heb zodat ik zeker weet dat ik je niet ken.
 - Hoi, ik heb afgesproken om geen foto's te verstrekken van mezelf. Ik ben er vrij zeker van dat ik je niet ken. Ik kom zelf uit (...plaatsnaam verwijderd...) en heb verder niets met (...plaatsnaam verwijderd...). Het interview kan plaatsvinden in mijn auto, daar hebben we rustig de tijd en het is discreet. Je kunt instappen waar je wilt. Ik heb op deze manier al meerdere jongens gesproken.
 - ok, ik ga er vanuit dat ik je niet ken. Wat mij betreft is het ook prima om het interview hier

- thuis te doen. Voelt voor mij prettiger dan in een auto en ik heb er geen problemen mee.
- mag ik vragen voor wie je schrijft?
 - o Ja, alleen voor mijn veiligheid hebben we afgesproken dat ik niet bij mensen binnen ga. Vandaar dat ik de interviews in de auto houd. Ik doe het onderzoek voor mijn opleiding en de vraag is gesteld vanuit de politie.
- Ik ontvang mijn klanten ook in de veilige omgeving van mijn huis, een keurige woning, netjes en verzorgd. Ik heb er toch wat moeite mee om bij een vreemde in de auto te stappen, dat ivm mijn veiligheid.
 - o Ja, snap ik. We kunnen elkaar ook eerst ergens ontmoeten, dat is geen probleem.
- Ik begrijp niet zo goed wat het probleem is om het interview hier thuis te doen. Ik woon alleen en er zal niemand anders in de woning aanwezig zijn. Ik kan je verzekeren dat menig onderzoeksjournalist op gevaarlijker plekken is geweest.
 - o Ik snap dat, helaas is dat wel een 'harde' eis bij het onderzoeksplan dat ik heb gemaakt. Als je het niet ziet zitten is dat prima (maar wel jammer natuurlijk).
 - o Overigens wel goed dat je erover nadenkt, want er zijn jongens die dat helemaal niet doen.
 - o Ik bedoel dan je veiligheid ;-)
- En waar wil je naartoe gaan met de auto dan?
- Mijn eigen veiligheid staat uiteraard bovenaan.
 - o Wat mij betreft helemaal nergens, maar de ervaring leert dat veel jongens niet voor de deur gezien willen worden met een vent in de auto. Dan rijden we een straatje of 2 verder.
 - o Of waar je zelf naar toe wil
- Een uur hier voor de deur is inderdaad wat vreemd. Ik zit even te denken waar we heen kunnen gaan.
 - o Weet natuurlijk niet hoe goed iedereen je kent daar... maar ik ben heel even niet achter PC, ben over 10 min. ofzo terug.
- Ik ben hier in de buurt niet bekend. Ik ga intussen even douchen. Ik werk met je mee. Mocht de verbinding wegvallen dan ben ik bereikbaar op (...telefoonnummer verwijderd...)
 - o Okee. Wat mij betreft 13:00 op een locatie die jou uitkomt. Als je me een straat geeft is voor mij voldoende, dan weet ik waar ik moet zijn. Ik heb je geappt, dan heb je ook mijn nummer maar ik gebruik die telefoon alleen om te appen (geen btg op)
- ik ben er weer
 - o haha tegelijk
- ik woon aan de (...straatnaam verwijderd...). Naar wat voor auto moet ik uitkijken en hoe weet ik wanneer je er bent?
 - o Een zilvergrijze Skoda. Ik parkeer en app je als ik er ben. Ter hoogte van welk nummer ongeveer?
- (...huisnummer verwijderd...) ik noteer 13.00 uur, zal even nadenken waar we heen kunnen
 - o Ok, ik parkeer gewoon in een van die vakken voor de deur en app als ik er ben. Ik ben blanke man van 27, donkerblond haar en rijd zilvergrijze (champagne) Skoda.
- prima! Tot straks..
 - o Ik weet niet hoe ver je wil rijden, maar we kunnen bijvoorbeeld naar (...info verwijderd...), daar is voldoende ruimte en niet raar als je in een auto zit samen. Is 5 minuutjes rijden ongeveer. En ik breng je weer terug. Maar je kunt ook gewoon een van de straatjes bij je achter ergens gaan staan, overdag is er meestal wel plaats.

- je voorstel is prima..
 - o Ok als er iets verandert laat maar weten, kan ook via app. Tot 13:00 uur ik ga nu off hier.
 - o Succes met het vinden van klanten
- Ok is goed
- thnx ;-)
- ➔ **WhatsApp met nummer (...nummer verwijderd...)**
 - o Ha (...naam verwijderd...), dit is mijn nummer, (...nickname verwijderd...) van Bull (10:18)
 - o Ik heet overigens (...naam verwijderd...) (10:19)
- Aangenaam (10:19)
 - o Ik rijd zo weg, zie je om 13.00 (12:39)
- Prima (12:39)
 - o Hey ik sta voor nummer 31 want bij je voor geen.plek... (13:01)
- Ok, kom eraan (13:01)
- Heb een grijs vest aan (13:01)
 - o Bruingrijze Skoda (13:01)

Tom (26-02-2014)

- ➔ **BULLCHAT: (... nickname verwijderd, bevat \$-teken...)**
 - o Hoi wat zijn je tarieven?
- 50 euro. voor alles
- behalve vieze dingen (poep/plas) of slaan / sm enzo
 - o Ok, niet verkeerd. Ik hoef alleen te pijpen en te trekken en beetje chillen. Verplaats je of ontvang je of cardate je?
- ik verplaats. en waar woon jij dan
 - o (...buurt verwijderd...), maar ik kan je ook oppikken met de auto en dan naar mij rijden.
- ik verplaats zelf met een auto he ? is makkelijker, en waar in (...buurt verwijderd...)? ik kom vanuit (...buurt verwijderd...)
- oke heb je ook een foto?
 - o Nee, ik heb wel whatsapp maar geef hier nooit foto's heb ik slechte ervaringen mee. Jou link naar je profiel doet het trouwens niet, heb je iets van een profiel?
- nee die profiel is fout ik dacht dat ik daar mn "nickname" moest zetten! wat zijn je stats dan?
 - o Mijn stats zijn 33 / 180 / 75 Nederlandse man, donkerblond haar, blauwe ogen en een bril.
 - o Ik ben heel ff weg achter pc (5 min.), zo terug. Ik zou om 11 uur af kunnen spreken.
- oke ik hoef geen pic.. ik vertrouw je haha
- Stuurt foto
- er is nu een loodgieter bij mij bezig en ik kan pas weg als hij weg is. maar hij is denk ik bijna klaar

- Ben ik weer... Je ziet er goed uit. Je kunt dan naar de (...straatnaam verwijderd...) rijden. Je kunt dan gewoon even in een vakje gaan staan. Als je dan appt kom ik naar beneden, stap ik even in zodat we even kunnen praten en dan gaan we naar mijn huis. Is dat ok?
- Moeten we alleen nog even nummers uitwisselen, mijn nummer is (...nummer verwijderd...). Dat telefoontje gebruik ik alleen voor afspraken.
- Hoi ben je er nog en vind je het een goed voorstel, anders ga ik verder zoeken. Ik kan rond 11 uur of begin van de middag.
- maar ik heb je app nog niet ?
 - Haha, volgende berichtje toch al gegeven?
 - (...nummer verwijderd...)
- ➔ **WhatsApp met nummer (...nummer verwijderd...)**
 - hoi (10:17)
 - van bull (10:17)
 - Hey, klopt ik (...nickname verwijderd...) 80 (10:18)
 - oke haha (10:20)
 - de loodgieter is net weg bij mij (10:20)
 - dus ik moet ff die troep opruimen (10:20)
 - snel douchen (10:20)
 - en dan kan ik afspreken (10:20)
 - is dat goed? (10:21)
 - Ok, kun je rond.11 half 12 hier zijn? (10:21)
 - ff kijken (10:21)
 - dan heb ik een uurtje ! (10:21)
 - moet lukken (10:21)
 - dan ga ik nu snel dingetjes doen en dan app ik als ik de deur uit ga (10:21)
 - Wat voor auto rijd je? Je kunt parkeren bij nummer (...huisnummer verwijderd...) in de buurt rn dan appen, kom ik er gelijk aan (10:23)
 - (...straatnaam verwijderd...) (10:23)
 - Laat ff weten als je wegrijd... (10:31)
 - oke (10:34)
 - Hoi ben je al onderweg? (11:16)
 - ja nu de deur uit (11:20)
 - ik ben er (11:28)
 - waar ben jij (11:28)
 - ? (11:31)
 - Binnen waar sta je wrlke auto (11:31)
 - Kom ik eraan bruine jas (11:32)
 - ik ben een zijstraat in gegaan kon niet parkeren (11:32)
 - ben aan t roken naast mn auto (11:32)
 - Ok welke straat (11:32)
 - (...straatnaam verwijderd...) ofzo (11:33)
 - (...straatnaam verwijderd...) (11:33)
 - Kom eraab (11:36)
 - schiet op parkeerwascht loopt rond hahaha (11:36)

